

קונטרס

דפי עזר

ללימוד שו"ע עם משנה ברורה לפי סדר הלוח "הלכתא דיומא"

■ מחזור שינה אחת ■

כולל בתוכו:

דפי חזרה

דפי ציורים וטבלאות

דפי סיכום

בחוקותי תשע"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מפעל הלכתא דיומא

שיברך על הכוס ויש חולקין ע"ז דבשביל כוס בהמ"ז שלא יהיה לו אינו מחויב למנוע עצמו מלאכול. ולדברי האומרים דאינה טעונה כוס לא יאכל עד שיבריל. ומיירי שכוס זה לא היה בו אלא רביעית בצמצום וכבר היה מוזג כדינו שאם היה משים בו מים יותר לא היה ראוי לשתייה שאל"כ לד"ה מבדיל תחלה ושותה ממנו מעט כמלא לוגמיו ומסיף עליו שימוזגו במים להשלימו לרביעית ומברך עליו בהמ"ז.

סדר הבדלה. אומר הבדלה מיושב כשמוציא לאחרים ידי חובתן וי"א מעומד וכן נוהגין במדינות אלו ויקנה"ז לכו"ע טוב לברך מיושב כמו בשאר קידוש, ואוחז היין בימין וההדס בשמאל ומברך על היין ושוב נוטל ההדס בימין והיין בשמאל ואינו מניחו אז מידו ומברך על ההדס ומניחו ורואה בצפרנים ומברך בורא מאורי האש ואח"כ מחזיר היין לימינו וגומר ההבדלה.

האם יוצאין בהבדלה בביהכ"נ? אפי' שמעו כל בני הבית הבדלה בבהכ"נ אם נתכוננו שלא לצאת מבדילים בבית. וכ"ש אם יש אחד מבני הבית אפילו קטן שהגיע לחינוך שלא שמע עדיין הבדלה יוכל להבדיל בשבילו אף שהוא בעצמו יצא כבר ידי חובת הבדלה בבהכ"נ. והאידיא מסתמא מתכוין כל אחד מבני הבית שלא לצאת בהבדלה שמבדילין בבהכ"נ שסומכין על הבדלה שבבית והו"ל כלא הבדילו כלל ולא נפיק בה. ת"ח אין סומכין על ההבדלה שבבהכ"נ ומבדילין בביתם כדי שיוכלו להוציא ב"ב וכן ראוי לכל אדם לנהוג. אם נתכוין לצאת בכרכת הבדלה אע"פ שלא נתכוין לכרכת פה"ג מ"מ יצא ידי הבדלה אלא דאסור לטעום מהיין אא"כ יברך פה"ג.

נשים האם רשאין להבדיל בעצמן? נשים חייבות בהבדלה כשם שחייבות בקידוש ויש מי שחולק. ע"כ לא יבדילו לעצמן רק ישמעו הבדלה מן האנשים, וי"א דאפילו למ"ד שפטורות מ"מ יכולות להמשיך על עצמן חיוב ולהבדיל לעצמן, ודוקא בשאין לה ממי לצאת דאז בע"כ תבדיל לעצמה ותשתה דאי יש לה נהגו הנשים שלא לשתות מכוס הבדלה. ואם האנשים כבר הבדילו לעצמם או שנתכוננו לצאת בבהכ"נ לא יבדילו כדי להוציא הנשים אם אין שם זכרים גדולים או קטנים ששומעין ממנו וי"א דאפילו מי שהבדיל כבר יכול להבדיל בשביל הנשים מ"מ למה לנו להכניס עצמן בחשש ספק לענין ברכה אחרי דהיא יכולה להבדיל בעצמה.

איזה ברכה מברכין על הבשמים במוצ"ש? מברך על הבשמים אם יש לו ואם אין לו א"צ לחזור אחריהם. והברכה הוא בורא מיני בשמים על איזה מין שהוא אף שבחול צריך לברך על כל מין בכרכתו ומ"מ לכתחלה טוב יותר שיקח לבשמים דבר שברכתו בורא מיני בשמים כגון פיז"ם או נעגלע"ך. מותר לברך במ"ב על פלפלין שקורין ענגילש"ע פפע"ר אבל בסתם פלפלין יש דעות בין הפוסקים והוי ספק ברכה וכן נגביל. אף מי שמתענה בשבת צריך לברך על הבשמים במו"ש משא"כ ביה"כ אף כשחל בשבת אין צריך לברך במוצאי ייה"כ.

בשמים של ביהכ"ס ושל מתים ושל עכו"ם האם מברכין עליהם? אין מברכין על בשמים של בית הכסא ולא על של מתים ודוקא הנתונים למעלה ממטתו של מת אבל נתונים לפני מטתו מברכין, ולא על בשמים שבמסיכות עכו"ם שמסובין לאכילה לסעודה אבל אם לא היו מסובין כלל מותר לברך על בשמים שלהן ומ"מ טוב לכתחלה לחוש ואין לברך עליהן אם לא במקום שנראה שאין עומד לע"ג כגון שהוא תגר שדרכו למכור אותם לאנשים הרבה או שדרכו לשום הבשמים לתבשיל שלו. שקים מלאים בשמים שמשמשים העובדי כוכבים תוך קנקני היין אע"פ שמוותר להריח בהם אין מבדילין עליהם. אין מברכין על ריח שבכלי שנבלע בו ע"י הבשמים שהיו בו מקורם ואם רואה שבשולי הכלי יש אבק משויורי הבשמים כמו שרגילות בתיבות שמשמין בהם בשמים מותר לברך.

האם יכולין לברך על ההדס של הלולב? נהגו לברך על ההדס של לולב כל היכא שיש בו עוד ריח קצת ודוקא בשאר ימות השנה ולא בסוכות דהוקצה למצותו וי"א דאין לברך על הדס היבש דאינו מריח רק על שאר בשמים, ויש להניח גם הדס עם הבשמים דאז עושין ככ"ע. ואם אין לו יכול לברך גם על עשבים שיש להם ריח טוב. ולהלכה יכול לברך במ"ב גם על הבשמים שהיו מונחים בבית לצורך תבשיל כיון שנוטלין עתה בידו להריח בהן מ"מ למצוה מן המובחר ייחד אותם מתחלה לשם ריח מצוה וכן נוהגין רוב העולם שמיחדין כלי לזה וקורין אותו הדס.

אימתי אין אומרים ויהי נועם במוצ"ש? אומרים ויהי נועם וסדר קדושה באריכות בענימות קול ומתחילין מואתה קדוש ואין אומרים ובא לציון גואל וגם ואני זאת בריתי אין אומרים ונוהגין לכפול פסוק ארך ימים ופסוק ויהי נועם צריך לאומרו מעומד. ויש מקומות שא"א ויהי נועם בבית האבל רק מתחילין יושב בסתר וגו'. ובזמן שאין אומרים ויהי נועם כגון שחל יו"ט בשבוע אפילו חל ביום ו' אין אומרים סדר קדושה אבל אומרים ויתן לך. ודוקא יו"ט גמור אבל פורים או ע"פ שחל בימי החול אין למנוע מלומר ויהי נועם במו"ש שלפניו.

סדר מוצ"ש. מבדיל ש"צ כדי להוציא מי שאין לו יין ומי שיש לו יין יותר טוב שיבדיל בביתו כדי להוציא את כל בני ביתו. ונהגו לומר ולהזכיר אליהו הנביא במו"ש והמדקדקים אומרים גם שאר פזמונים ושירים כאשר הם מצויים אצלנו וראוי ליזהר לומר רבש"ע וכו' החל את וכו'. יש מקומות שמדליקין נרות במקום אופל.

מתי שופכין היין מתוך כוס הבדלה? סדר הבדלה יין בשמים נר הבדלה. וצריך להיות ג"כ ככוס כמו בקידוש ולא יהא הכוס פגום שאם שתה אחד מן היין מתחלה נפגם להבדלה ואם הכוס בעצמו פגום אין להקפיד עליו אם אין לו אחר. ובשעת הבדלה יתנו עיניהם המבדיל וגם השומעים ככוס ובנר. ונוהגין לשפוך מכוס של יין על הארץ ולא ישפוך בשעת ברכה כלל אלא בשעה שמוזג ישפכנו מלא על כל גדותיו שישפך על הארץ וגם זה יש למעט בחלק הנשפך משרם הפסד משקין. גם שופכין מן הכוס לאחר שתייה ומכבין בו הנר ורוחצים בו עיניו. ושתיית הכוס תהיה בשיבה דאין שותין מעומד לכתחלה. נהגו הנשים שלא לשתות מכוס הבדלה. כוס של הבדלה רגיל המבדיל לשתותו כולו ואינו משקה ממנו בני ביתו שיוכל לברך ברכה אחרונה דכשישתה רק מלא לוגמיו יש ספק ברכה אחרונה.

על איזה משקין מבדילין? אין מבדילין על הפת אבל על השכר מבדילין אם הוא חמר מדינה אם אין לו יין וה"ה לשאר משקין שרגילין לשתותו חוץ מן המים אף אם רוב שתיית המדינה הוא מן המים. ואם יש לו יין הוא קודם לכל המשקין. אבל משקין שרגילין בפסח אינו חמר מדינה כיון שאין רגילין לשתותו כל השנה וה"ה כל כיוצא בזה ואפילו מי דבש לא היו חמר מדינה אלא במדינות שרגילין לשתותן אבל במקום שאין שותין אותו אלא לפרקים לא היו חמר מדינה ונרע משכר. ועל י"ש אין כדאי להבדיל אך כשאין לו משקה אחר יכול להבדיל עליו ואך שיזהר לשתות ממנו עכ"פ כמלא לוגמיו שהוא רוב רביעית וא"ל לא יצא. על חלב ושמן אין להבדיל שאין רגילין לשתותו למשקה. ועל קווא"ס ובארשט אף בשעת הדחק אין מברכין וי"א דבשעת הדחק יש להבדיל על משקה קווא"ס ודוקא שבשעה משקה חשוב כעין משקה שכר וגם זה דוקא אם עיקר שתיית המזון הוא מהמשקה הזה דאל"ה לא היו חמר מדינה. טוב יותר להבדיל על כוס פגום של יין מעל שכר ובמקום שהשכר הוא חמר מדינה עדיף מכוס יין פגום. ונהגו להבדיל במוצאי פסח על שכר ולא על יין משום דחביב עליו ודוקא במקום שהשכר הוא חמר מדינה אבל במקום דלא היו חמר מדינה לא מהני מה שהוא חביב ואסור להבדיל עליו. וביו"ט שחל להיות במו"ש שיש בו קידוש שהוא נאמר על הפת אגב הקידוש מבדילין ג"כ עליו ומ"מ ידקדק לכתחלה לחפש אחר יין אפילו אם הפת חביב לו יותר מיין ואך אם לא ימצא יין הפת עדיף משכר.

אין לו על מה להבדיל מה יעשה? אם אין לו יין ולא שכר ושאר משקין וה"ה אם יש לו שכר אלא שאינו חמר מדינה י"א שמוותר לו לאכול ומ"מ צריך שיתפלל תחלה ויאמר הבדלה בחונן הדעת ואעפ"כ כשישיג למחר כוס חייב להבדיל כדין וי"א שיאמר עתה ברכת המבדיל בלא כוס ואין להורות כן, וי"א שאם מצפה שיהיה לו למחר לא יאכל עד למחר בבקר אבל בערב אינו מחויב להמתין כ"כ ואפשר דאפילו יותר מחצות היום אינו מחויב להמתין, ואפילו במוצאי שבת ליו"ט ג"כ לא יאכל אם אין לו כוס ודוקא בשאין לו פת ג"כ דאם יש לו פת יכול להבדיל על הפת, ויש להחמיר כדעה זו אם לא באדם חלש שקשה לו התענית.

אין לו אלא כוס אחד מה יעשה? אם אין לו אלא כוס אחד ואינו מצפה שיהיה לו למחר לדברי האומרים דבהמ"ז טעונה כוס מוטב שיאכל קודם שיבדיל ויברך עליו בהמ"ז ואח"כ יבדיל עליו ממה שיברך ברכת המזון בלא כוס אבל אם מצפה שיהיה לו למחר עוד כוס יבדיל עכשיו על כוס זה ובאכילה ימתין עד למחר כדי

תשעה באב שחל ביום ראשון שמבדילין במוצאי ת"ב על מה מבדילין כיון שעדיין אסור לשנות יין עד למחר? **הגב בענינוך...** **הכלתא דיזמא** כל הזכות שמורות ואסור להעתיק מלי רשות © המחלת והטבל **דולר פון** Sponsored By: **DollarPhone** **זכות תלמוד** כל ימוד שלחן ערוך אר"ח ים משנה ברורה

דפי ציונים וטבלאות

משנה ברורה

מן סימן רצה סעיף א
עד סימן רצז סעיף ה

1800 466-7593
www.hichusadbyome.org

כל הזכויות שמורות
האסוף להנתיקים בני רשות
© מתורגמת ומעטפת

י"א אייר

דיני הבדלה

שו"ע סימן רצ"ו

האופץ	ההלכה	לכתחלה / מה עושים	הטעם	בריעבר
הבדלה	על הכוס (מ"ב א')	לרמב"ם דאורייתא בקידוש (מ"ב א')	שהבדיל בתפלה על הכוס דרבנן (מ"ב א')	
הפסוקים הגדה... כוס... ליהודים	נוהגין לומר קודם הבדלה (רמ"א א')	לסימן טוב (רמ"א א')	לא מעכב (רמ"א א')	
כשאחר שותה ממנו	לא יבדיל עליו (מ"ב ב')	שנעשה פגום (מ"ב ב')	יצא (רמ"א ב')	
הכוס בעצמו	יקפיד על שלם (מ"ב ג')	שלא יבדיל על כוס פגום (מ"ב ג')	ובאין לו כוס אחר אין להקפיד (מ"ב ג')	
יתנו עיניהם בכוס (בנר)	המבדיל והשומעים (מ"ב ג')	לא להסיח דעתם (מ"ב ג')	לא מעכב (מ"ב ג')	
לשפוך מכוסו על הארץ	לרמ"א קודם שסיים הברכה (רמ"א א') ולמ"ב בשעה שמוחג ישפכנו מעט (מ"ב ה')	לסימן טוב ולא קודם שותיה מטעם הפסק ופגם שביזו לכוס של ברכה (באה"ט ג' ד')	לא מעכב (רמ"א א')	
שופין מהכוס ומכבין בו הנר	לאחר שישתה מהכוס (מ"ב ו')	חיוב מצוה (רמ"א א')	לא מעכב (רמ"א א')	
במי היין שנשפך	רוחצים בו עינו (רמ"א א')	דאין שותין מעומד (מ"ב ו')	יצא (מ"ב ו')	
השתית הכוס	היהיה בישיבה (מ"ב ו')	שנהגו הנשים לא לשתות ממנו (מ"ב ו')	עיקר שישתה רביעית כדי לברך ברכה אחרונה (מ"ב ו')	
לשתות מהכוס	לאנשים בלבד (מ"ב ו')	דמלא לגמיו יש ספק ברכה אחרונה (מ"ב ו')	מלא לגמיו יצא הבדלה אבל ספק על ברכה אחרונה ועל פחות מהגיל לא יצא (מ"ב ו' ט')	
ישתה מהכוס	כולו (רביעית) (מ"ב ו')	דרך קידוש במקום סעודה יש לו שיכות לפת (מ"ב ז')	לא יצא (?)	
על פת	אין מבדילין עליו (שו"ע ב')	שיין קודם לכל משקין (מ"ב ח')	יצא בכל משקין שהם חמור מדינה חוץ ממים (ביה"ל ד"ה ותי"ה)	
על שבר או שאר משקין שהם חמור מדינה כשיש לו יין	יבדיל על יין (רמ"א ב')	לרמ"א יין ערוך, ל"א למג"א נפגם כקידוש שצריך ליהדר (שו"ע א' מ"ב ב')	יצא בשניהם (מ"ב י"א שעי"ג י"ג)	
על שבר או על יין פגום	לרמ"א על היין ו"א לרמ"א ולמג"א על השבר אם היא חמור מדינה (מ"ב י"א)	שרק באותו מקום נקרא חמור מדינה (מ"ב ט')	במקום שאין רגילין לשתותן ברכתו לבטלה (מ"ב ט')	
על מי דבש	רק במקום שרגילים לשתותן (מ"ב ט')	שקשה לשנות ממנו רביעית (מ"ב ט')	יכול להבדיל עליו וישתה עכ"פ מלא לגמיו (מ"ב ט')	
על יין שרף	אין כדאי להבדיל עליו (מ"ב ט')	שלא חשוב (מ"ב י')	לא יצא (מ"ב ט')	
על מים	לא יבדיל עליו (שו"ע ב')	שלא חשוב (מ"ב י')	למ"א חשש ברכה לבטלה ולחיי אדם יבדיל עליו (כשנעשה חשיב) (מ"ב י')	
על קווא"ט ובארש"ט כשהם חמור מדינה	לא יבדיל עליו (מ"ב י')	דחביב עליו (רמ"א ב')	אם אינו חמור מדינה אפילו שחביב אסור להבדיל עליו (מ"ב י"ב)	
על שבר מוצי"ט פסח	נוהגו להבדיל למי שחביב לו במקום שחמור מדינה (רמ"א ב' באה"ט ח')	ש"א אין מבדילין על הפת ו"א שאין מקרשין על שבר (מ"ב ט"ז)	י"א לקרש ולהבדיל על הפת ו"א לקרש ולהבדיל על השבר (שו"ע ב')	
מוצש"ק שחל ביו"ט ויש קידוש והבדלה	יחפש אחר יין (מ"ב ט"ו)	מאחר שהבדיל בתפילה (מ"ב י"ז באה"ט ט')	אין להורות להבדיל בלי כוס (מ"ב י"ז)	
אין לו על מה להבדיל כלל	י"א שיכול לאכול (שו"ע ג')	שלא יאכל קודם שיבדיל	אדם חלש מותר (מ"ב כ"א)	
מצפה שיהיה לו למחר בבוקר על מה להבדיל	ימתין על למחר (מ"ב כ"א)	שלא הטריחו עליו כי"כ (מ"ב י"ט')	אפשר אפילו יותר מחצות היום אינו מחויב להמתין (מ"ב י"ט')	
מצפה שיהיה לו למחר בערב על מה להבדיל	אין מחויב להמתין (מ"ב י"ט')	שלא לאכול בלי הבדלה	אם יש לו פת יבדיל על הפת (מ"ב כ')	
מצפה שיהיה לו למחר בבוקר מוצש"ק שחל ביו"ט	לא יאכל וימתין (מ"ב כ')	לברך ברהמ"ו על כוס (שו"ע ג')	אם הבדיל קודם, למחר ימתין לאכול ולמ"א אין צורך להמתין לאכול (שו"ע ג')	
יש לו רק כוס אחד למי"ד ברהמ"ו צריך כוס	יאכל ואח"כ יברך ברה"ו ויבדיל עליו (שו"ע ג')	שלא לאכול קודם הבדלה (שו"ע ג')	יפסיק מלאכול כדי להבדיל (סי' רצ"ט מ"ב ג')	
יש לו רק כוס אחד ומצפה שיהיה לו למחר למי"ד ברהמ"ו צריכה כוס	יבדיל עליו מוצש"ק וימתין לאכול עד למחר למ"א יאכל ואח"כ יברך ויבדיל (מ"ב כ"ב ומתה"ש)	שהרי יכול לקיים שניהם בזמניהם (שו"ע ג')	שאין לו השעור יעשה כדן הגיל כשיש לו רק כוס אחד (שו"ע ג')	
יש לו כוס אחד למי"ד ברהמ"ו	לא יאכל עד שיבדיל קודם (שו"ע ג')	דקידוש אפשר בפת (שו"ע ד')	אין להבדיל על פת (שו"ע ד')	
יש לו כוס אחד יותר מרביעית	אם יש אחר שישתה מלא לגמיו כדי למוזג לרביעית יין ראוי לשתיה יבדיל ויאכל ויברך (שו"ע ג')	יקנה להבדלה (שו"ע ד')		
ידו מוגשת לקנות רק לקידוש או להבדלה	יקנה להבדלה (שו"ע ד')	דפרסומי ניסא, והבדלה אפשר בתפילה (מ"ב כ"ז)	יבדיל על היין	
ידו מוגשת לקנות שמן להנוכה או יין להבדלה	יקנה לנר חנוכה (שו"ע ה')	למח' לצאת צריך קביעתו לרמ"א מלוין המלך מעומד ומהני הקביעות לברכת היין (מ"ב כ"ז)	יצא (מ"ב כ"ז)	
אומר הבדלה	לקנחבר מיושב כשמוציא אחרים ולרמ"א מעומד (שו"ע ומ"ב כ"ז)	בקידוש במקום סעודה וכדי לצאת צריך קברו (רע"א מ"ב מ"ז)	אם אומר בעמודה צריך להזהיר השומעין שלא יהיו מפורסם והולכים (רע"א מ"ב מ"ז)	
אומר ההבדלה ביקנה"ו	טוב לברך מיושב לכ"ע (מ"ב כ"ח)	כדי לכתיב לבו וימתין שחשובה (ר"ו מ"ב י"ז י"ח)	יצא אפילו לא אחוז כלל (ר"ו מ"ב י"ז)	
אחוז הכוס והבשמים	ביר ימתין כשמברך (שו"ע ו')	שכל ברכות הבדלה לכתחילה על הכוס (מ"ב ל')	יצא (מ"ב ל')	
אחוז הכוס יין	לא יניח מידו כשמברך על הבשמים (מ"ב ל')	שמהסתם מכוונים לא לצאת מביהכ"נ (מ"ב ל"ג)	כשנתכוון לצאת ואין לו מי להוציא לא יבדיל בבית (שו"ע ז')	
שמע הבדלה בביהכ"נ	האידיא יבדיל בביתו (מ"ב ל"ג)	שברכת היין ג"כ חלק מהבדלה (מ"ב ל"ג)	יצא כשנתכוון רק בברכת הבדלה שהעיקר (מ"ב ל"ג)	
להתכוון לצאת	ברכת היין וברכת הבדלה (מ"ב ל"ג)	לרמ"א י"א שהם פטורות ולמ"א שאין שותין לכתחילה מהיין (מ"ב ל"ה)	יכולים להבדיל לעצמן (מ"ב ל"ה)	
נשים	ישתדלו לצאת משמיעה (רמ"א ח')	ש"א יבדיל לנשים לבד (מ"ב ל"ז)	יבדיל הנשים לעצמן (מ"ב ל"ה ל"ז)	
כשכבר הבדיל להבדיל לנשים	לא יבדיל לנשים לבד (מ"ב ל"ז)	דברכת המצות אע"פ שיצא מוציא (ס' רע"ג ד')	אם יודע בעצמו למחר לא יצא, ולמ"ב י"א שיצא (ס' רע"ג ד' מ"ב כ')	
כשכבר הבדיל להבדיל לנשים או לקטן שהגיע לחינוך	אם יודעים יבדילו לעצמן ו"א יבדיל להוציאם ובאין יודעים יבדיל להם (מ"ב ל"ב ל"ז, רע"ג מ"ב כ')	שאינו יכול לשתות מעצמו (ביה"ל א"ם)	להבדיל אינו יוצא אלא אם קיבל עליו בתורת חומרא ולא בתורת איסור (ביה"ל ד"ה א"ם)	
על השכר שנעשה מחדש	הנהגה מחדש להפרימ יתן לשתות לאחר ולהבדיל לא יבדיל עליו (ביה"ל ד"ה א"ם)			

מברכין על אור של עבודת אלילים ואפילו אם לא הודלק רק במו"ש, ודוקא כשהשלהבת קשורה בנר או בגחלת של ע"ג אבל אם ישראל הדליק נר מנר של ע"ג שרי לברך עליה דאין כאן ממשו של איסור רק השלהבת לחוד והשלהבת אין בו ממש ומ"מ לכתחלה אסור לישראל להדליק נרו מנר של עבוב"ג אלא דאם הדליק רשאי לברך עליה.

אש של עכו"ם מהו לברך עליו במוצ"ש? עכו"ם שהדליק במו"ש
מישראל או ישראל מעכו"ם אפילו אם הא"י הדליק הנר שלו בשבת מברכין עליו ודוקא שלא הדליק הא"י הנר במסיבת א"י אחרים דאז אסור לברך על הנר. אבל עכו"ם שהדליק מעכו"ם אין מברכין עליו ובדיעבד יצא בזה וא"צ לחזור ולברך. אם הוציא הא"י אש מעצים ואבנים במו"ש מותר לברך בורא מאורי האש על אותו האש אבל אם הדליק הא"י נר מזה האש יש להחמיר. ובמוצאי יו"כ אין מברכין על נר שהדליק ישראל מעובד כוכבים.

נר בהכ"נ ושל העמוד ושל יארצייט האם מברכין עליהם? נר
בהכ"נ אם יש שם אדם חשוב מברכין עליו, ואם לאו אין מברכין עליו, וי"א בהיפך, וכן כשמדליק נר בביתו לכבוד אדם חשוב שבא אליו אין מברכין עליו, מיהו אם יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך הברכה ודאי שרי לכו"ע בכל ענין. - ואם יש שמש שאוכל שם מברכין עליו, והוא שלה תהא לבנה זו רחוקה שם, ודוקא שאוכל בבית הסמוך לבהכ"נ והחלונות פתוחים לו דבבהכ"נ אסור לאכול, ונר של בהמ"ד שבימינו תלוי לפי המקום אם לומדים שם ומדליקין בשביל זה הרי נעשה להאיר. ונוהגין להדליק בבהכ"נ נר מיוחד כדי להבדיל עליו. והאידנא אין מברכין כלל על נר של בהכ"נ ודוקא אותן שדולקין לפני העמוד שהם רק לכבוד אבל אותן שלוקחין כ"א בידו להאיר מברכין, ויש נכשלין בזה שלוקחין מנרות של העמוד על הברכה ואין נכון לעשות כן ואולי כשרוצה לצרף מהן לאבוקה אין להקפיד. ועל נר יארצייט ועל נר שמדליקין לכבוד חתן אין לברך.

נר המונח באיזה דבר המפסיק האם מברכין עליו? נר בתוך חיקו או
בתוך פנס או בתוך אספקלריא רואה את השלהבת ואינו משתמש לאורה משתמש לאורה ואינו רואה את השלהבת אין מברכין עליה עד שיהא רואה את השלהבת ומשתמש לאורה. וי"א דדוקא בפנס שהיא של ברזל אף שיש בה נקבים אין רואה השלהבת להדיא אבל באספקלריא של זכוכית יכול לברך עליה כשהיא בסמוך לו שיוכל להשתמש לאורה ויש חולקין ואין לכתחלה להקל בזה.

מאימתי אסור לאכול קודם הברכה? אסור לאכול שום דבר או אפילו
לשנות יין או שאר משקין חוץ ממים משתחשך ואפילו בספק חשיכה עד שיבדיל, וספק חשיכה הוי תיכף מששקעה החמה ומ"מ לענין אכילת סעודה שלישית אם לא אכל מקודם בודאי צריך לאכול אפילו אחר שקיעה ואפילו לשאר אכילה אם הוא תאב לאכול ולשנות ג"כ אין להחמיר עד חצי שעה שקודם צה"כ. ודוקא כשלא התפלל ערבית אבל אם התפלל ערבית אפילו אם התפלל מבע"י באופן המותר חלה עליו חובת הברכה ואסור לאכול עד שיבדיל על הכוס.

אם הוא יושב באמצע סעודה והחשיך האם מותר לאכול? אם היה
יושב ואוכל מבעוד יום ואפילו רק התחלה כעלמא שבירך ברכת המוציא מבע"י ונשתתה לאכול עד שחשכה א"צ להפסיק אפילו משתייה ואפילו לק"ש ותפלה א"צ להפסיק באמצע סעודתו כיון שהתחיל מבע"י ואין להחמיר בזה להפסיק, ודוקא שהתחיל לאכול בהיתר אבל אם התחיל באיסור פוסק ומבדיל אך בלא"ה צריך לפסוק משום ק"ש של ערבית שהיא דאורייתא אם התחיל לאכול בתוך חצי שעה שקודם צה"כ ואין לסמוך על קריאת השמש לבהכ"נ [ואפילו במקום שדרך לקרות] אלא אם רגיל לילך לבהכ"נ במו"ש. ואם הפסיק תוך הסעודה והתפלל אפשר דחלה עליו חובת הברכה ואסור לאכול עד שיבדיל. ואם היה יושב ושונה מבע"י ולא בתוך הסעודה וחשכה לו ואפילו אם רק נעשה ספק חשיכה צריך להפסיק.

האם צריך לברך בעצמו ברכת ב"מ בשמים ומאורי האש? מי
שאינו מריח אינו מברך על הבשמים אא"כ נתכוין להוציא בני ביתו הקטנים שהגיעו לחינוך או להוציא מי שאינו יודע וצריכין שיריחו תיכף אחר ברכתו. וי"א דדוקא להוציא ב"ב הקטנים הוא דשרי אבל לא להוציא מי שאינו יודע וה"ה מי שהבדיל כבר ויש לו חוש הריח ובירך על הבשמים ובא להבדיל פעם אחרת בשביל אחרים יריח עוד בעצמו פעם אחרת כדי שיוכל עוד הפעם לברך במ"ב. ומה שנוהגין איזה אנשים שאין רוצין לצאת בברכת הנר והבשמים שאומר המבדיל ומברכין אותן לעצמן בשעה שאומר המבדיל ברכת המבדיל שלא כדין הם עושין דצריכין להטות אזנם ולשמע ברכת ההבדלה ולא לברך אז ברכה אחרת ולבד כ"ז מצוה יותר לצאת כולם בברכתו אם לא שהוא רחוק אז מן האור ולא יוכל להשתמש לאורה דאינו יוצא אז בברכת המבדיל ובאופן זה לא יכוין לצאת בברכת הנר אלא יאחר אותה לאחר הברכה כשיהיה סמוך אצל האש.

האם אש מעכב להבדלה? מברך על הנר בורא מאורי האש, ואם אמר מאור
האש לא יצא אפילו בדיעבד, ואם אמר בורא מאורי האש לשון עבר יצא. ודוקא אם יש לו וא"צ לחזור אחריו ויוכל לברך על הכוס אפילו בלא נר ומתי שידרמן לו אח"כ שיראה אש ויהנה לאור יברך בורא מאורי האש ואך דוקא בליל מו"ש ולא יותר. וה"מ במוצאי שבת אבל במוצאי יו"כ י"א שמחזיר אחריו. מי שאין לו כוס להבדיל כשרואה האש מברך עליו וכן הבשמים, ואם משער שידרמן לו כוס בלילה ורוצה ללמוד קודם שיבוא לידו הכוס לא יברך עתה על הנר וטוב יותר שיסדרם על הכוס.

איזה נרות כשרים להבדלה? מצוה מן המובחר לברך על אבוקה וטוב להדר
שיהיה של שעווה. ולא יקח עצי דמשחך והיינו אותן שנשמע מהן ריח רע של זפת ואין זה מן המובחר אבל לא גריע משאר נר שאינו אבוקה ואם אין לו נר אחר יכול לברך עליו. וי"א שאם אין לו אבוקה צריך להדליק נר אחר לצורך הברכה חוץ מהנר המיוחד להאיר בבית ודוקא באופן שאינו יכול לקרב את הנר הזה לנר שבביתו דאל"ה הרי יכול לקיים מצות אבוקה, וכ"ז הוא רק למצוה בעלמא ולא לעיכובא. ונר שיש לו שתי פתילות מיקרי אבוקה, ובנר שלנו אם מונח שם כמה פתילות הוי כמו פתילה עבה ואינה חשובה אבוקה אך אם מפריד ביניהם שעה או חלב כגון מה שעושין משעוה שהנרות קלועים יחד או שמדביק יחד שתי נרות להדדי בעת הברכה זהו ג"כ חשוב אבוקה ויראה שיגיעו המאורות להדדי.

על מה מסתכלים כשמברכים מאורי האש? נוהגים להסתכל בכפות
הידיים ובצפרניים. ויש לראות בצפרני יד ימין ולאחוז הכוס ביד שמאל ויש לכפוף הד' אצבעות על גב האגודל לתוך היד ויש נוהגין לפשוט אח"כ הד' אצבעות ולראות מאחריהם על הצפרניים.

כמה קרוב צריך להיות להאש? אין מברכין על הנר עד שיארתו לאורו
שיהיה סמוך לו בכדי שיוכל להכיר בין מטבע מדינה זו למטבע מדינה אחרת. ואפילו אם הוא עומד חוץ לבית כל שהאור גדול שיוכל להכיר במקום שעומד מקרי נהנה לאורה ויכול לברך. ואם יוצא בברכת הברכה מאחרים ורוצה לצאת גם בברכת במ"ה יקרב עצמו אצל האש כשיעור זה כדי שיהיה יכול לצאת גם בברכת במ"ה.

באיזה אופן מותר לברך על נר שהודלק בשבת? אין מברכין על הנר
שלא שבת ממלאכת עבירה שהודלק באיסור בשבת ואפילו רק בבין השמשות ואפילו בדיעבד לא יצא לאפוקי אור שהודלק לחיה ולחולה אם אין בהם סכנה דוקא ע"י א"י, אבל ע"י ישראל כיון שאסור לו להדליק בשבילם מקרי שלא שבת ממלאכת עבירה אבל כשיש בהם סכנה אפילו ע"י ישראל וכ"ש ע"י א"י ואין חילוק בין אם הדליק ההחולה ממדורת ישראל או ממדורה של עצמו, אבל אם הדליקו נכרי בשבת אפילו לצורך עצמו כיון שאם היה מדליקו ישראל היה עובר לא שבת ממלאכת עבירה מיקרי, ואפילו אם אין אנו יודעין תלינן שמסתמא הדליקו בשבת. ואין

בבתי מדרשים גדולים וחרבה יוצאים מהמבדיל האם די שייכנו העקמט"ר שכולם יוכלו לברך על הנר?
הנה בענינו...
Sponsored By: DollarPhone
זכות הלימוד

דפי ציוורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן רצז סעיף ה
עד סימן רצט סעיף ב

י"ב אייר

■ מחזור שנה אחת ■

1 800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

ואסתר להנתיקם בלי רשות
מהנחלת המפעל ©

אך אם מפריד ביניהם
שעוה או חלב כגון
מה שעושין משעוה
שהנרות קלועים יחד

או שמדביק יחד שתי נרות
להדרי בעת הברכה זהו ג"כ
חשיב אבוקה ומשמע מדברי
המ"א שיראה שיגיעו המאורות
להדרי דאו חשיב אבוקה:

סימן רח"צ - שו"ע סעיף ב'
מצוה מן המבחר לברך על אבוקה

מ"ב ס"ק ח'
ונר שיש לו ב' פתילות. סתם נר
שבגמרא ופוסקים היינו נר של שמן
וקמ"ל דכיון שאורותיהן מגיעין זה
לזה למעלה הוי אבוקה

מ"ב ס"ק ח'
ובנר שלנו אם מונח שם כמה
פתילות הוי כמו פתילה
עבה ואינה חשובה אבוקה

מ"ב ס"ק י"א
ויש נוהגין לפשוט
אח"כ הד' אצבעות
ולראות מאחריהם
על הצפרנים

לכפוף האצבעות לתוך היד

מ"ב ס"ק י'
לכפוף האצבעות. היינו הד'
אצבעות על גב האגודל:

נוהגים להסתכל בכפות הידים
ובצפרנים...
ויש לכפוף האצבעות לתוך
היד שאז רואה בצפרנים עם
הכפות בבת אחת ולא יראה
פני האצבעות שבפנים

כפות הידים
ובצפרנים

לכפוף האצבעות לתוך היד

אספקלריא

פנס

שו"ע סעיף ט"ו
נר...בתוך פנס פי' כלי שנותן בו הנר
שלא תכבה או בתוך אספקלריא

מ"ב ס"ק ל"ז
שהיתה טמונה... שאינו רואה השלהבת ולא נשתמש לאורה
וכן פנס כה"ג והדר מוסיף אספקלריא דאע"פ שהוא רואה
את האור דרך האספקלריא מ"מ לא מקרי זה ראייה ממש
לענין ברכת במ"ה דבעינן שיהיה האור מגולה והמ"א ושאר
אחרונים כתבו דדוקא בפנס שהיא של ברזל אף שיש בה נקבים
אין רואה השלהבת להדיא אבל באספקלריא של זכוכית מקרי
רואה השלהבת ויכול לברך עליה כשהיא בסמוך לו שיוכל
להשתמש לאורה

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר שהציוורים
אלו נעשו כפי הבנתנו בדברי המשנה
ברורה, - ואם דעת הלומד נוטה אחרת
ורואה איזה שגיאה בהציוורים, - או שיש
לו איזה הארה או הערה, נא שיואיל בטובו
להודיענו מזה, ולזכות את הרבים,
הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס
אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור על
איזה דבר במקום שלא עשינו ציור, נא
להודיענו גם מזה, ואם ביכלתו לשלוח גם
הציור שחושב שצריך להיות שם, - ואי"ה:
במהדורא הבא יוצג על מקומו, ויוקף
לזכותו.

ציוורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה
הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על
הלומד בשעת לימודו להבין דברי המשנה
ברורה, ולהלכה למעשה צריכין לעיין
בפנים המשנה ברורה,

בכל הכבוד, הנחלת המפעל

מילתא בטיעמא

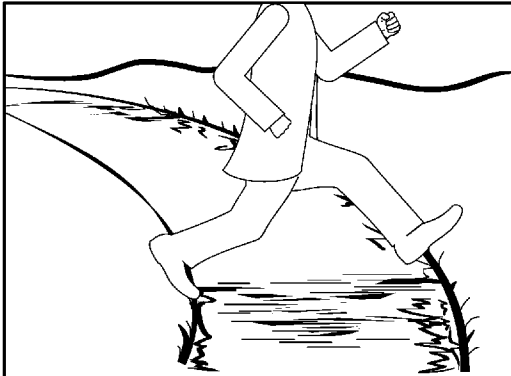
סימן ש - שו"ע סעיף א'

לעולם יסדר אדם שלחנו במו"ש כדי ללוות את השבת, אפילו אינו צריך אלא לכזית. - מ"ב ס"ק ב', ואמרו הקדמונים דאבר אחד יש באדם ונסכויו שמו וזה האבר נשאר קיים בקבר עד עת התחיה ואפילו אחר שנרקבו בו כל העצמות וזה האבר אינו נהנה משום אכילה כ"א מסעודת מלוה מלכה.

מ"ב ס"ק ג' - ללוות את השבת. ומטעם זה יש נוהגים להרבות נרות במו"ש יותר מימי החול - ונוהגים ג"כ לומר פיוטים וזמירות אחר הברלה

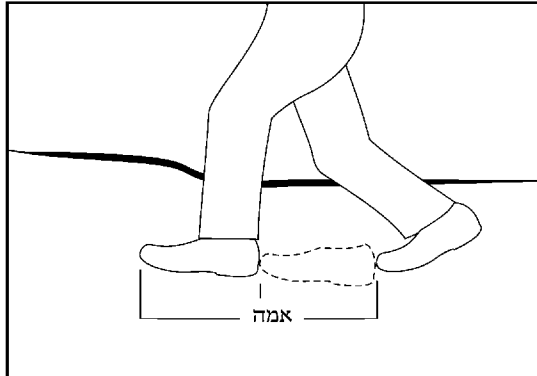
סימן רצ"ט - שו"ע סעיף י'

וי"א לדלות מים בכל מו"ש, כי בארה של מרים סובב כל מו"ש כל הבארות ומי שפוגע בו וישתה ממנו יתרפא מכל תחלואיו (כל בו). - ולא ראיתי למנהג זה.

שו"ע סעיף ג'

אמת המים - יכול לדלגו ולקפוץ עליה אפילו אם היא רחבה שאינו יכול להניח רגלו ראשונה קודם שיעקור שניה

סימן ש"א - שו"ע סעיף א'

ואסור לפסוע יותר מאמה בפסיעה אחת אם אפשר לו בפחות

מ"ב ס"ק ג'

פי' שיהא חצי אמה בין רגל לרגל וכפ הרגל הוא ג"כ חצי אמה

שו"ע סעיף ד'

אסור לעבור בסנדלו דכיון דאינו יכול להדקו ולקשרו יפה

שו"ע סעיף ד'

היה הולך לדבר מצוה... יכול לעבור בה ובלבד שיעשה שינוי בגון שלא יוציא ידו מתחת שפת חלוקו

מ"ב ס"ק ח

דלוג מקרי שמפטיק רגליו ברחבה, וקפיצה הוא היכי שקופץ שתי רגליו בבת אחת

דפי צעורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן רצט סעיף ב

עד סימן שא סעיף ז

י"ג אייר

■ מחזור שנה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

ואסור להעתיקם בלי רשות

© מהגות המפעל

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר שהציורים אלו נעשו כפי הבנתנו בדברי המשנה ברורה, - ואם דעת הלומד נוטה אחרת ורואה איזה שגיאה בהציורים, - או שיש לו איזה הארה או הערה, נא שיואיל בטובו להודיענו מזה, ולזכות את הרבים, הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור על איזה דבר במקום שלא עשינו ציור, נא להודיענו גם מזה, ואם ביכלתו לשלוח גם הציור שחושב שצריך להיות שם, - ואי"ה במהדורא הבא יוצג על מקומו, ויזקף לזכותו.

ציורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על הלומד בשעת לימודו להבין דברי המשנה ברורה, ולהלכה למעשה צריכין לעיין בפנים המשנה ברורה,

בכל הכבוד, הגהלת המפעל

כל החיות שמונות
ואחד להניחם בל רשח
© מחברת הספד

משנה ברורה מן סימן רצט סעיף ב עד סימן שא סעיף ז

דפי סיכום

■ מחזור שינה אחת ■

יג אייר

סימן ש"א

ריני באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק א'

הטעם	אסור - חייב	הטעם	מותר - פטור	האופן / הדין
שנאמר וכברתו מעשות דרכך ודרשו חז"ל שלא יהא הלוכך בשבת כהלוכך בחול ודרך האדם למהר ולרוץ אחר עסקו - דמוכחא מילתא דלרפואה ואסור משום שחיקת סממנים (מ"ב א' ז')	אסור לרוץ בשבת ולט"ז אפילו כדי לראות דבר שמתענגים בו - וכן אם כוונתו להתעמל ולהתחמם לרפואה (מ"ב א' ז')	שאינו בכלל עשיית דרכך - שזהו עונג שלהם - משום עונג (מ"ב ה')	מותר לדבר מצוה כגון לבית המדרש וכדומה - וכן מותר לבחורים התענגים במריצתם - וכן לראות כל דבר שמתענגים בו (ש"ע א' ב')	לרוץ בשבת בכלל
-	אסור לפסוע יותר מאמה בפגיעה אחת והיינו שיהא חצי אמה בין רגל לרגל (רמ"א א')	דתלוי לפי פגיעות שלו (שעה"צ ה')	אדם הגדול ביותר (מ"ב ג')	לפסוע פגיעה גסה יותר מאמה בשבת כשאפשר לו בפחות
-	לכל אדם אסור לקפוץ בשבת (מ"ב ב')	שזהו עונג שלהם - ס"ל (שלא נאסר רק באמת המים רחב שא"א לעבור עליו אם לא ע"י קפיצה) דמוטב שידלג ממה שיקפנה שלא ירבה בהילוך וכדי שלא יפול בתוך האמה התירו לקפוץ בכל גווני (ש"ע ג' מ"ב ה' שעה"צ ג' באה"ל אפילו)	בחורים המתענגים בקפיצתם מותרין אפילו לכתהילה - (י"א דסתם קפיצה מותרת) - או אם הגיע לאמת המים רחבה וכ"ש קצר (ש"ע ב' ג' שעה"צ ג')	לקפוץ בשבת
דנטלת אחד מהמש מאות ממאור עיניו (מ"ב א')	אינו לפסוע פגיעה גסה אפילו בימי החול (מ"ב א')	-	בחול ליכא איסור (מ"ב א')	לפסוע פגיעה גסה בחול
כמו שאסור בימי החול דבוודאי לא הותר שבת דבר איסור משום עונג שבת (באה"ל ב')	אסור לראות כל דבר שאסור לראות כגון לילך לבתי תרתיאות (באה"ל ב')	-	דברים שמוותרין לראות בכלל גם בימי החול (באה"ל ב')	לראות בשבת דבר שמתענג בו
-	יש מחמירין לטיל אם כוונתו להתעמל לרפואה (מ"ב ז')	דלא מוכחא מילתא שעושה כן לרפואה (מ"ב ז')	מותר אפילו כוונתו להתעמל ולהתחמם לרפואה (מ"ב ז')	לטייל בשבת
משום דהריצה גופא לא חשיבה עדיין תענוג - דאפשר דמה שהוא עושה פעולות כדי שיהא תאב לאכול חשוב בכלל לרפואה (שעה"צ ט')	להט"ז אסור - ואפשר דאסר אפילו לאלו שאינם סוברים הטעם של הט"ז (שעה"צ ט')	דס"ל כיון דהריצה לצורך אכילה שהוא עונג חשוב עונג כדון לראות דבר שמתענגין בו (שעה"צ ט')	למ"א מותר - ואפשר דמותר להסוברים ולא כט"ז (שעה"צ ט')	לרוץ בשבת כדי שיהיה תאב לאכול
דש בזה חשש סחיטה (ש"ע ג' מ"ב ט')	אסור לעבור לתוך האמת המים (ש"ע ג')	דמוטב שידלגה ממה שיקפנה מפני שלא יצטרך להרבות בהילוך וכיון דיכול ליפול בתוך האמה התירו לו לקפוץ עליו בכל גווני (ש"ע ג' באה"ל אפילו)	מותר לדלו ולקפוץ עליה לקצר דרכו אפילו רחבה שאינו יכול להניח רגלו ראשונה קודם שיעקר שניה, ואם אי אפשר בדילוג או קפיצה מותר לו להקיף האמת המים (ש"ע ג' מ"ב ט')	ההולך לדבר רשות והגיע לאמת המים
דכיון דאינו יכול להדק ולקשור יפה היישין דלמא נפל ואתי לאתויי - משום סכנה (ש"ע ד')	אסור לעבור בסנדלו - לא יעבור עד צארו היכא דהמים רדיפי (ש"ע ד') באה"ל (יכול)	דבהולך לדבר מצוה התירו - כדי שיזכור ולא יבוא לידי סחיטה (ש"ע ד')	יכול לעבור במים אם הולך לדבר מצוה כגון להקביל פני רבו או פני מי שגדול ממנו בחכמה או אביו - ובלבד שיעשה שינוי כגון שלא יציא ידו משפת חלוקו (ש"ע ד')	ההולך לדבר מצוה והגיע לאמת המים במקום דליכא דרכא אחרינא להקיף המים, לעבור במים
כיון דיכול להקיף (מ"ב י"ב)	דיותר טוב לעבור בהמים מלהרבות בהילוך כיון דהוא עובר לדבר מצוה (מ"ב י"ב)	דיותר טוב לעבור בהמים מלהרבות בהילוך כיון דהוא עובר לדבר מצוה (מ"ב י"ב)	י"א שמוותר לעבור בהמים (מ"ב י"ב)	ההולך לדבר מצוה והגיע לאמת המים במקום דליכא דרכא אחרינא להקיף המים, לעבור במים
דתלוי לפי קרבו לרבו (באה"ל להקביל)	בחוף לעיר במקום קרוב פעם בשבוע או בחודש ובמקום רחוק ביותר עכ"פ פעם אחת ברגל (באה"ל להקביל)	- דתלוי לפי קרבו לרבו (באה"ל להקביל)	למ"א בשבת יש מצוה וברגל יש חיוב - ובגמרא כשמקריב חיוב אפילו בשבת וחדש ואם בעיר חיוב כל יום (באה"ל להקביל)	המצוה להקביל פני רבו וכו'
דפני אביו דומה לפני רבו ולא עדיף קבלת פנים משאר עניני כבוד דאשה פטורה כשיש לה בעל (שעה"צ י"ב)	כשאין לה רשות מבעלה פטורה מלהקביל פנים (מ"ב י"ג)	דאיש ואשה שוין במצות הקבלת פנים (מ"ב י"ג)	אשה מחויב כשיש לה רשות מבעלה (מ"ב י"ג)	אשה במצות קבלת פני רבו או אביה וכו'
-	יש אסורים אם הרב צריך לו רק מצד הירפיות או שמועות מגדולים אחרים (מ"ב י"א)	דלא גרע משאר דבר מצוה - דעל כל פנים גדול ממנו באיזה דברים (מ"ב י"א)	מותר להרב אם מסתפק באיזה דבר ושאל תלמודו שידע בוה - ולט"ז מותר לתלמודו שצריך לו רבו כגון מצד חריפות או שמועות מגדולים אחרים (מ"ב י"א)	שיחשוב הליכת רב לתלמוד דבר מצוה שיהיה מותר לעבור במים בשבת
דאינו דבר מצוה כל כך ולא ימנע מללכת פעם אחרת דאדם כהול על ממנו - דשמירת ממנו נמי הוי קצת מצוה (מ"ב י"ד)	ההולך לשמור פירותיו אסור לעבור במים דרך חוזה - אפילו שהתירו לו דרך הליכה (ש"ע ו')	כדי שלא תהא מכשילו לעתיד לבוא שפעם אחרת לא ילכו לדבר מצוה אם לא יתירו לו לחזור (ש"ע ה' מ"ב י"ג)	כשהולך לדבר מצוה מותר לעבור במים אף בחוזה (ש"ע ה')	במקום שהתירו לו לעבור במים האם התירו גם כן כשהחזיר לעבור במים
משום הוצאה	חייב אם הוציאו כדרך שרגילין להוציא אותו דבר דהיינו בידיים (ש"ע ז' מ"ב י"ז)	דחרי לא הוציאו כדרך כל המוציאין (מ"ב י"ז)	פטור אם הוציאו דרך מלבוש או בשינוי אחר (מ"ב י"ז)	הוציא דבר שאינו תכשיט ואינו מלבוש שיתחייב

שעות בבגדיו חרץ לעירוב אסור לכו"ע והמוציאו לר"ה חייב חטאת ואפילו אם הוא מחובר לרכיד הזהב שנושא על צוארו שהוא תכשיט ג"כ איסור גמור.

מהו לצאת בכלי שהאומן יוצא בו? לא יצא החייט במחט התחובה לו בבגדו ולא נגר בקיסם שבאזנו ולא סורק במשיחה שבצוארו ואם יצא פטור אפי' האומן, ודוקא כשתחובה במקום שאין דרך הוצאתו לגמרי בכך רק לאומן כשרוצה להראות שהוא אומן, וי"א דאומן חייב.

מהו לצאת בדבר המציל מטינוף או מצער? לא יצא הזב בכיס שעושה להצילו מזיבתו שלא יטנף בה וה"ה אם קושר מטלית בפתיחה של כובע כדי לקנח בו עיניו אסור, וכן אשה נדה שקושרת בגד לפניה שלא תתלכלך בדם נדותה אסורה לצאת בו אם לא היא סינר עשוי כעין מלבוש מלפניה ומלאחריה כעין מכנסים בלא שולים אבל כשהיא לפניה לבד או שהיא מאחריה בלבד וקושרתו ברצועות לפניה אסור. אבל אם קושרתו כדי שלא יכאב לה הרם ולא תצטער מותר לצאת בו.

באיזה אופן מותר לצאת אף בדבר המציל מטינוף? דבר שהוא דרך מלבוש אפי' אם אינו לובשו מלמעלה על בגדיו אלא משום אצולו טינוף מותר לצאת בו בשבת ולכן מותר ללבוש בגד מפני הגשמים או כובע על ראשו אפילו שמוסיף ללבוש בגד מלמעלה לבגדיו רק מפני הגשמים ובלתי זה לא היה הולך בו כגון שהוא בגד עב וגם מאד כשק וכן כובע היינו שלובש מלמעלה כובע גדולה על כובעו כדי שלא יטנף אעפ"כ שרי אבל אסור לאשה ליתן בגד על צעיפה מפני הגשמים אם אינו דרך מלבוש רק שמונח על ראשה לבד כמו בחתיכת בגד פשתן קטנה אבל אם מתעטפת בו גם קצת מגופה הוי דרך מלבוש ושרי אף שהוא לאצולו טנוף ואפילו אם הוא בגד גרוע כשק ושרי אף לעשירות. ואם כונתה שלא יצטער אותה הגשמים שרי בכל ענין אף שממילא נצלת עיני' מטנוף בגדיה ובלבד שתקשרנה יפה.

באיזה מנעלים אסור לצאת בהם בשבת? מותר לצאת במנעל של עץ שהרגל נכנס בו אע"ג שאין בו עור כלל וי"א דדוקא במחופה עור מלמעלה אבל של עץ לבד לא חשיב מנעל, וכן בפאנטאפיל אע"ג דמשתלפי במהרה וממילא ויש מחמירים ואוסרים בפאנטאפיל, וי"א דלא חיישינן לזה דהא אין דרך לילך יתף בר"ה, ובמקום רפש בודאי אין להקל אך לכו"ע אם שכח ויצא בהן לר"ה א"צ להסירן אלא מהלך בהן עד שמגיע לביתו וכן הדין בכל הני שאסורין משום דאתי לאתויי. ולא ילך אדם יתף בשבת במקום שאין דרך לילך יתף וי"א דאפילו במקום שדרכם לילך יתף בחול בשבת ילבוש מנעלים וה"ה דביו"ט צריך ליזהר בזה וגם בחול מדרת צניעות הוא שלא לילך יתף.

מהו לילך במקל בשבת? חיגר שאינו יכול לילך בלא מקל מותר לילך בו אפי' אינו קשור בו אבל אם אפשר לו לילך וזולתו ואינו נוטלו אלא להחזיק עצמו אסור וכן זקן ההולך בביתו בלא מקל וכשיוצא לחוץ נשען על מקלו מחמת תשות כחו ואינו נוטלו אלא להחזיק עצמו אע"פ שגופו מתנענע אסור אבל אם הזקין כ"כ דא"א לו לילך כלל בלי מקל מותר. וחולה שעמד מחליו דינו כחיגר. וכשאדם הולך במקום שיש חשש שיפול מחמת שירדו גשמים והמקום משופע או שהולך בחורף על המים הנגלדים ומפחד שמא יפול מותר ג"כ לצאת במקל וי"א שאין להתיר בזה רק במקום שיש עירוב. ואפילו הוא מקל תפארת שנושא לכבוד אסור, ומה שנהגו החשובים לצאת במקל שבידם אסורים לצאת בהם בשבת חרץ לעירוב אבל תוך העירוב מותר אם נושא לכבוד או שיש בו צורך קצת אבל בלא צורך כלל איכא זילותא דשבת.

מהו מזיד ומהו שוגג? כל מקום שנאמר בהלכות שבת חייב אם עשה במזיד חייב כרת ושוגג דהיינו ששכח שהוא שבת או שלא ידע שמלאכה זו אסורה חייב חטאת ואם שכח איזה דבר אצלו והוציאו בשוגג לר"ה אינו חייב עליה דמלאכת מחשבת אסרה תורה דהיינו שמוציאו בכונה אלא שאינו יודע שהיום שבת או שמלאכה זו אסורה.

מהו לצאת בכלי זיין או בתפילין? לא יצא איש לא בסייף ואפילו אם הוא חגור במתניו ולא בקשת ולא בתריס ולא באלה ולא ברומח ולא בכלים שאינם תכשיט ואם יצא חייב חטאת ולא בשריון ולא בקסדה ולא במגפים ואם יצא פטור ומ"מ אסור משום מראית העין אפילו בחדרי חדרים. ולא יצא בתפילין ובביתו אין איסור להניח תפלין ודוקא במניחן שלא לשם מצוה אבל לשם מצוה אסור.

באיזה מחט מותר לצאת? לא יצא אפילו סתם אדם שאינו אומן במחט התחובה לו בבגדו בין נקובה בין שאינה נקובה. ואיש שיצא בנקובה חייב ובשאינה נקובה פטור וי"א בהפך, והכל לפי הזמן אם דרכן לצאת כך בחול ולא הוי תכשיט הוי דרך הוצאתו בכך וחייב ואם אין דרך הוצאתו בכך בחול פטור אבל אסור ואם רוב העולם אין דרכן להוציא בכך אע"פ שאנשי מקום אחד מוציאין בכך פטור אבל אסור. אבל אם הוציאה בידו חייב בכל ענין האיש והאשה בנקובה ובשאינה נקובה.

באיזה טבעת מותר לצאת? לא יצא בטבעת שאין עליה חותם ואם יצא חייב (ודוקא להוציאו כשהוא מונח על אצבעו דאי בידו ממש אפילו יש עליו חותם חייב לכו"ע) ואם יש עליה חותם י"א דפטור אבל אסור מדרבנן וי"א דמותר דאינו תכשיט אלא לאיש. אבל דבר שהוא תכשיט לאיש ולאשה אסור גם לאיש. ובזמנינו אין למחות כאיש הנושא אותם ובעל נפש יחוש לעצמו שלא לצאת בטבעת כלל. טבעת שקבוע בה אבן וכן אם כתובים בה אותיות אין עליה חותם מיקרי שלא נקרא חותם אא"כ חקוקים בה אותיות או צורות וה"ה אם האותיות על הטבעות בולטות דיבוא אח"כ על השעוה שוקע.

מהו לצאת במפתח ובתיק של בתי עניים ובנדן של כסף? דבר העשוי לתכשיט ולהשתמש בו כגון מפתחות נאות של כסף כמין תכשיט אסור אפילו אם כונתו עתה לתלות על צוארו לתכשיט ולנוי ואפי' המפתח קבוע היטב בשלשלת שעל צוארו ואין בקל למשלף אותו ולאחזוי אפי"ה אסור מפני מראית עין אבל אם הוא עשוי מברזל ונחשת אע"ג דעשוי לנוי כעין תכשיט אסור לצאת בו ויש מתירים אם הוא של כסף כשמוציאו לשם תכשיט ואין למחות בהם. ומ"מ אסור לצאת בתיק של כסף של בתי עניים וקבוע בשלשלת ולתלות על צוארו לתכשיט דאלו שמוציאם בידו בלא"ה אסור אפילו תכשיט גמור, וה"ה בנדן של כסף אף אם הוא עשוי להתקשט בו אם יש בו סכין. וכ"ז דוקא לשאת התיק של הבתי עניים עם הב"ע שבתוכו על צוארו לתכשיט, ולשאת הבתי עניים גופא על חוטמו במקום שאין עירוב בודאי אסור.

באיזה אופן יש היתר לחברו בחגורה? אם המפתח של נחושת וברזל אפילו מחובר וקבוע בחגורה אסור. ויש מתירין ודוקא כשהוא מחובר וקבוע בראש החגור לחגור בו אבל כשקבוע ומחברו באמצע חגורה אסור, והמורין לעצמן היתר לשאת בשבת מחמת שתלוי המפתח בברזל הקבוע בחגורה וכ"ש במה דתלוי רק בקשר של קיימא הוא טעות דאין היתר אלא אם המפתח גופא עשוי מתחלתו כעין זענקעל דוקא דאז בטל לגבי החגורה. ואם המפתח הוא של כסף והוא קבוע בחגורה באמצע אף דבזה אינו גוף אחד עם החגורה מ"מ יש מתירין מצד שהוא תכשיט ויש אוסרים. ולשאת את המורה

הפ"עסמ"ק המכסה השטר"מיע"ל וגם ח"ק מפניו האם מותר לצאת בו בשבת?
Sponsored By: DollarPhone
זכות תלמוד

הלבנת דימוא
כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיק מלי רשות
© מהמחלקת המערכת

דפי ציונים וטיבלאות

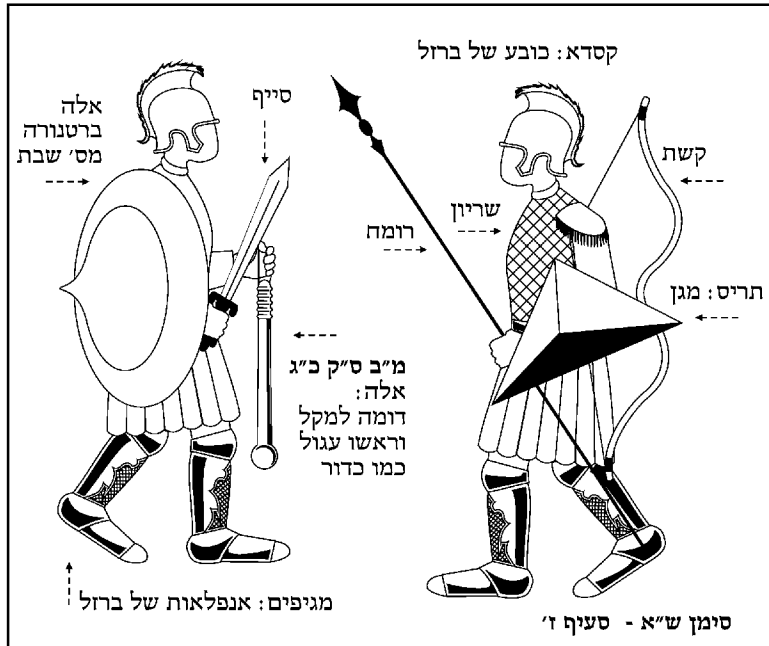
משנה ברורה
מן סימן שא סעיף ז
עד סימן שא סעיף יח

י"ד אייר
■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגותל המפעל

שו"ע סעיף ז'
ולא יצא קטן במנעל גדול

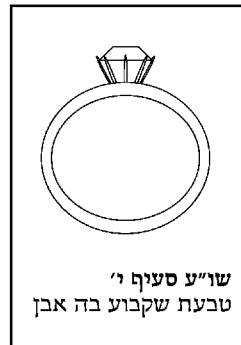
שו"ע סעיף ח'
במחט התחובה
לו בבגדו בין נקובה
בין שאינה נקובה

שלא נקרא חותם אא"כ
חקוקים בה אותיות או צורות.

שו"ע סעיף י'
וכן אם כתובים בה אותיות
אין עליה חותם מיקרי

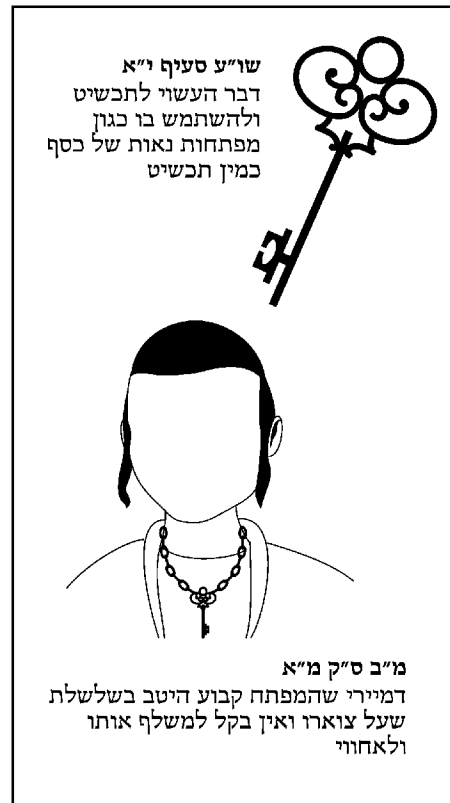
שו"ע סעיף י'
טבעת שקבוע בה אבן

שו"ע סעיף ט'
לא יצא בטבעת
שאינ עליה חותם

שו"ע סעיף י"א
ומ"מ אסור לצאת בחיק של בתי
עינים שקורין בריל"ן אע"פ
שהתיק הוא של כסף דהבתי
עינים בעצמם הם משוי
מ"ב ס"ק מ"ג
היינו תיק של כסף וקבוע
בשלשלת ולתלות על צוארו
לתכשיט

שו"ע סעיף י"א
דבר העשוי לתכשיט
ולהשתמש בו כגון
מפתחות נאות של כסף
כמין תכשיט

מ"ב ס"ק מ"א
דמיירי שהמפתח קבוע היטב בשלשלת
שעל צוארו ואין בקל למשלף אותו
ולאחזי

מ"ב סק"מ
וה"ה אם האותיות על
הטבעות בולטות דיבוא אח"כ
על השעוה שוקע ג"כ מקרי
טבעת שיש בה חותם

מ"ב סקמ"ד
ולשאת הבתי עינים גופא
על חוטמו במקום שאין
עירוב בודאי אסור בלא"ה
דילמא יפלו מעליו

מ"ב סקמ"ד
וה"ה בנדן של כסף אף אם הוא
עשוי להתקשט בו אם יש בו סכין
ולא אמרינן דהסבין יהיה בטל
לגבי הנדן שהוא של כסף

דפי ציוורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שא סעיף ז
עד סימן שא סעיף יח

י"ד אייר

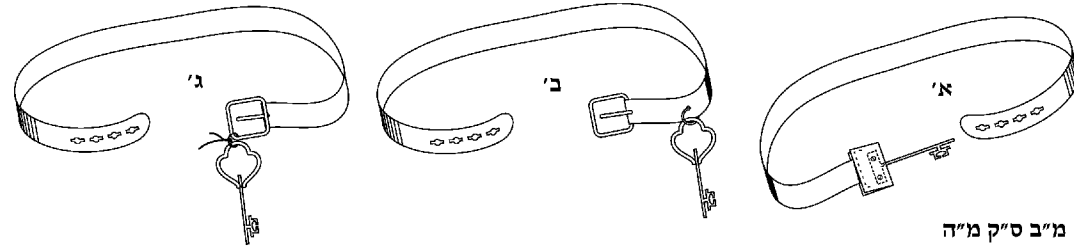
#2

■ מחזור שינה אחת ■

1 800 466-7593

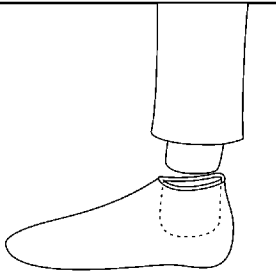
www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
מהנהלת המפעל ©

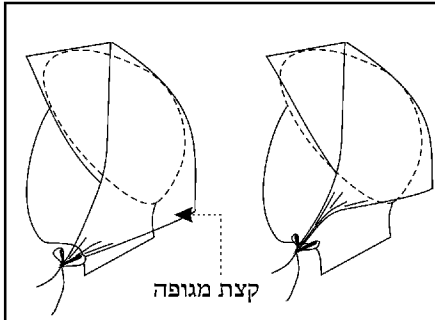
מ"ב ס"ק מ"ה

ודוקא כשהוא מחובר וקבוע בראש החגור ועשוי בעין זענקעל [הוא כעין קרס או מה שאנו קורין שפראנצקעס] לחגור בו דאז אמרינן כיון שהחגורה מדובק בברזל של המפתח והם כחתיכה אחת אע"פ שהברזל עשוי ג"כ כעין מפתח לנעול בו בטל המפתח לגבי החגורה, אבל כשקובע ומחברו באמצע חגורה אסור דאין המפתח בטל לגבי האזור דאין שייך להאזור כלל, וע"כ אותן האנשים שמורין לעצמן היתר לשאת בשבת מחמת שתלוי המפתח בברזל הקבוע בחגורה וכ"ש במה דתלוי רק בקשר של קיימא הוא טעות דאין היתר אלא אם המפתח גופא עשוי מתחלתו כעין זענקעל דוקא דאז בטל לגבי החגורה.

שו"ע סעיף ט"ז

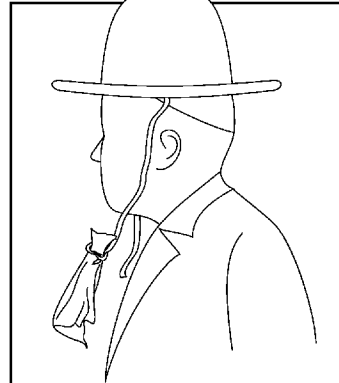
אין הקיטע יוצא בקב שלו דהיינו שעושה כמין דפוס של רגל וחוקק בו מעט לשום ראש שוקו בתוכו

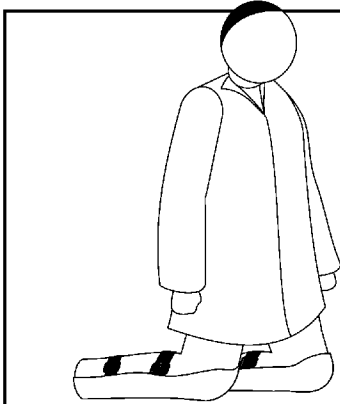
קצת מגופה

מ"ב ס"ק נ"ג

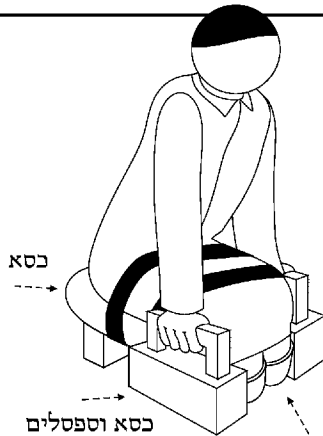
בגד על צעיפה מפני הגשמים... אבל אם מתעטפת בו גם קצת מגופה הוא דרך מלבוש ושרי אף שהוא לאצולי טנוף

סימן ש"א - מ"ב ס"ק מ"ט
וה"ה אם קושר מטלית בפתילה של כובע כדי לקנח בו עיניו אסור

קטע בשתי רגליו ומהלך על שוקיו ועל ארכבותיו ועושה סמוכות של עור לשוקיו יוצא בהם בשבת

כסא
קטנים שבידיו

סמוכות של עור או עץ לראשי שוקיו או רגליו

שו"ע סעיף ט"ז
קיטע שאינו יכול לילך כלל על שוקיו אלא יושב על כסא וכשנעקר ממקומו נסמך על ידיו ועל שוקיו ונדרחף לפניו ועושה סמוכות של עור או עץ לראשי שוקיו או רגליו התלויים וכשהוא נשען על ידיו ועוקר עצמו נשען גם על רגליו קצת... אבל בכסא וספסלים הקטנים שבידיו

מ"ב ס"ק נ"ג

היינו שנשען עליהם בעת שנדרחף לפניו,

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר שהציוורים אלו נעשו כפי הבנתנו בדברי המשנה ברורה, - ואם דעת הלומד נוטה אחרת ורואה איזה שגיאה בהציוורים, - או שיש לו איזה הארה או הערה, נא שיואיל בטובו להודיענו מזה, ולזכות את הרבים,

הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י הפעק"ס אם בדעת הקורא שצריכין לעשות ציור על איזה דבר במקום שלא עשינו ציור, נא להודיענו גם מזה, ואם ביכלתו לשלוח גם הציור שחושב שצריך להיות שם, - ואי"ה במהדורא הבא יוצג על מקומו בשם אומרו, ויזקף לזכותו.

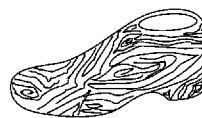
ציורים אלו הם בפירוש לא לפסוק מזה הלכה למעשה, ולא נעשה רק להקל על הלומד בשעת לימודו להבין דברי המשנה ברורה, ולהלכה למעשה צריכין לעיין בפנים המשנה ברורה, בכל הכבוד, הנהלת המפעל

שו"ע סעיף ט"ז

וכן בפנטני"ש דמשתלפי במהרה וממילא

מ"ב ס"ק ס'

פאנטאפיל דאע"ג דמשתלפי במהרה וממילא [היינו ע"י חליצה בידיים ובלא התרת קשר] מ"מ כיון דמחופה עור הוא מהודק קצת ולא חיישינן דילמא יפלו ואתי לאתויי;

שו"ע סעיף ט"ז

וכן מותר לצאת במנעל של עץ שהרגל נכנס בו וליכא למיחש שיפול

כל הכותב שמורות
ואחד להנחות בל רשח
© המחברת הספיק

סימן ש"א

ריני באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ב'

יד אייר

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
המוציא כדרך שמוציאין ושכח	פטור אם שכח איזה דבר אצלו והוציאו בשוגג לרשות הרבים (מ"ב י"ט)	דמלאכת מחשבת אסרה תורה (מ"ב י"ט)	חייב חטאת אם שכח שהיום שבת או שכח שמלאכה זו אסורה (מ"ב י"ט)	דכל מקום שנאמר בהלכות שבת חייב אם עשה במייד חייב כרת ואם עשה בשוגג חייב חטאת (מ"ב י"ט)
לצאת בתכשיט שהוא רפוי שאפשר בקל ליפול	פטור אם יצא בו כדרך שמוציאין אותו (ש"ע ז')	דתכשיט כמלבוש ואסור לצאת בו רק משום גיירה	אסור לצאת בו (ש"ע ז')	דלמא נפיל ואתי לאתוינהו ד' אמות ברשות הרבים (מ"ב כ')
אשה לצאת בתכשיטים שדרכה לשלפם (להסתירם מעליה) ולהראותם	פטור אם יצא בו כדרך שמוציאין אותו (ש"ע ז')	דתכשיט כמלבוש ואסור לצאת בו רק משום גיירה	לא תצא בתכשיטים שדרכה לשלפם (ש"ע ז')	דהיישין דלמא בתוך כך אתיא לאתוינהו ד' אמות ברשות הרבים (מ"ב כ"א)
איש לצאת בדברים של מלחמה	פטור אם יצא בשריון או בקסדה או במפיים - אפילו שאסור לצאת בהם (ש"ע ז')	כיון שהם מלבוש - מפני מראית עין שיחשדוהו שרוצה להלחם בהם לא יצא בסיוף ולא בקשת ולא בתריס ולא באלה ולא ברמח ולא בכלים שאינם תכשיט - ואם יצא חייב (ש"ע ז' מ"ב כ"ה)	לא יצא בשום דבר מלחמה אפילו בגדים וכן בחורי חדרים אסור - וכן לא יצא בסיוף ולא בקשת ולא בתריס ולא באלה ולא ברמח ולא בכלים שאינם תכשיט - ואם יצא חייב (ש"ע ז' מ"ב כ"ה)	משום מראית עין שיחשדוהו שרוצה להלחם בהם בשבת - דאפילו חגור במתניו חייב אם דרך לצאת כך בחול - כיון שאינו תכשיט ואינו מלבוש (מ"ב כ"א כ"ה)
לצאת או להניח תפילין בשבת	מותר להניחם בביתו שלא לשם מצוה ומש"ז פטור לכו"ע אם יצא בהם בשבת (שעה"צ כ"ב כ"ג)	דאף דקיי"ל שבת לאו זמן תפילין אין איסור מפני שהוא מלבוש (מ"ב כ"ז)	לא יצא בתפילין ולא יניחם כלל לשם מצוה בשבת (ש"ע ז' שעה"צ כ"ב)	מפני שצריך להסירם כשיכנס לבית הכסא והיישין דלמא אתי לאתויי ד' אמות (ש"ע ז' מ"ב כ"ז)
קטן לצאת במנעל או מלבוש שהם גדולים לו	מותר לצאת בחלוק גדול	כיוון שאינו נופל ממנו אין חשש דילמא נפל ואתי לאתויי	לא יצא קטן במנעל גדול	דלמא נפיל ואתי לאתויי
לצאת רק במנעל אחר	אם יש לו מכה ברגלו יוצא באותו שאין לו מכה - וכן יש לפסוק לדין שבה המכה דמכתו מוכחת עליו - דיש מקילין לגמרי בכרמלית - דלא יפשוטו מרגלו מחמת המכה (ש"ע ז' באה"ל באותו)	דתו לא מחייבי עליה דידעו שאי אפשר לו לנעול המנעל בהרגל שבה המכה דמכתו מוכחת עליו - דיש מקילין לגמרי בכרמלית - דלא יפשוטו מרגלו מחמת המכה (ש"ע ז' באה"ל באותו)	אסור אם אין לו מכה ברגלו - ונכון להחמיר שלא לצאת לעולם לרשה"ר במנעל אחד אפילו יש לו מכה ברגל אחד - אפילו שאסור לילך שבת יחף (ש"ע ז' באה"ל באותו)	דלמא מחייבי עלה ואתי לאתויי - דיש פסוקים דכשיש לו מכה מותר רק באותו שיש לו מכה - דכשאי אפשר מותר לילך יחף (ש"ע ז' באה"ל באותו)
איש לצאת במחט התחובה לו בבגדו אפילו באדם שאינו אומן	אם יצא פטור י"א בקיבה וי"א באינו נקיבה - וי"א דאיש לעולם פטור - והמ"א מסיק דהכל לפי הזמן ואם רוב העולם אין דרכן להוציא בכך פטור אפילו אנשי מקום אחד מוציאים בכך (ש"ע ח' מ"ב ל"ג באה"ל לא)	דס"ל דמחט נקובה גנאי לאיש כשתחובה בבגדו שיאמרו שהוא חייט - דס"ל שאין דרך הוצאה בבגדו רק בידו - שאין דרך לאיש לצאת כך - אם אינו דרך הוצאה פטור דבטלה דעתן אצל כל אדם (מ"ב ל"ג באה"ל לא)	לא יצא בין במחט נקובה בין במחט שאינו נקובה - ואם יצא י"א שחייב בנקובה - וי"א באינו נקובה (ש"ע ח')	דמחט לא היה תכשיט לאיש ולכן אסורא לכו"ע - כדן באשה שדרך הוצאה לפרקים כך - דס"ל דאף בחול דרך הוא לפרקים כשמוצאה בשוק לתחוב בבגדו כשיש לו צורך לחצות בו שיניו (מ"ב ל"ב ל"ג)
לצאת בתכשיט או במלבוש בידו	יש טועים לומר דפטור (שעה"צ כ"ד)	דס"ל כיון שהם תכשיט או מלבוש	אסור לצאת בידו וגם חייב בכל ענין בין איש בין אשה (מ"ב ל"א ל"ד מ"ג)	הסכמת הפוסקים דדבר ופשוט דביד דרך הוצאה הוא לכל דבר (שעה"צ כ"ד)
לצאת איש במחט התחובה לו בבגדו הצריך לו לחבר שפתי המלבושים זה לזה	יש לעיין דאפשר שמותר (באה"ל ובשאינה)	דצורך הלבישה כמו באשה במחט שאינה נקובה שמעמדת קשורים (באה"ל ובשאינה)	יש לעיין אפשר שאסור (באה"ל ובשאינה)	דאינו דומה לאשה דפטור לכו"ע באינה נקובה משא"כ באיש (באה"ל ובשאינה)
לצאת בטבעת כשהוא מונח על אצבעו	אם יש עליה חותם לרש"י פטור - ולר"ת ולרמב"ם מותר - ולב"י פטור אפילו בטבעת שאין עליה חותם (ש"ע ט' באה"ל ואם)	לרש"י פטור אבל אסור כבכל תכשיטי אשה - דאינו תכשיט רק לאיש ובאיש לא גורנין דלמא שלפין ומחוי כיון שאין דרכו בכך - דכיום דרך אנשים לצאת בחול בטבעת שאין עליה חותם (מ"ב ל"ז ל"ז באה"ל ואם)	חייב אם יצא בטבעת שאין עליה חותם - לרע"א יחמיר בעל נפש לעצמו לא לצאת בטבעת כלל (ש"ע ט' מ"ב ל"ח)	דהוי תכשיט רק לאשה אבל לאיש חשוב משוי דרך הוצאה דפעמים ניתנת אשה לבעלה להוליכה לאומן לתקנו ומניח באצבעו עד שמיגע לשם (מ"ב ל"ד ל"ה)
לצאת בדבר שהוא תכשיט לאיש ואשה	מותר כשאינו רק פרצוף מצד אחד (מ"ב מ')	דתכשיט כמלבוש ואסור לצאת בו רק משום גיירה	אסור גם לאיש לצאת בו (ש"ע ט')	דלא פליג רבנן ואסרוהו גם באיש (מ"ב ל"ז)
טבעת שיהא חשוב יש עליה חותם	אם חקוקים בה אותיות או צורות וכמ"כ אם האותיות בולטות על הטבעת (ש"ע י' מ"ב מ')	דאז יכול לחתום בה אגרות ומיקרי טבעת שיש עליה חותם (מ"ב ל"ט)	אם קבוע בה אבן או כתובים בה אותיות חשוב אין עליה חותם (ש"ע י')	דאינו יכול לחתום בה (ש"ע י')
טבעת שבוטלים בו צורות אדם להשהותה בביתו	מותר כשאינו רק פרצוף מצד אחד (מ"ב מ')	-	אסור להשהותה בביתו כשיש עליה צורות שלימה של אדם (מ"ב מ')	-
טבעת שחקוקים בה צורה שלמה של אדם	י"א דנקרא תכשיט אף דאסור לתחום בה משום דיבוא על השערה בולט (שעה"צ ל"ד)	כיון דמותר להשהותה יש עליה שם חותם (שעה"צ ל"ד)	יש מפקקים אם חשוב של חותם (שעה"צ ל"ד)	דכיון דאסור לתחום בה אמאי מקרי טבעת של חותם (שעה"צ ל"ד)
לצאת בדבר שעשוי לתכשיט ולהשתמש בו כגון מפתחות נאות של כסף	אסור לצאת בהם אפילו כוונתו עתה לתלות על צוארו לתכשיט ולנוי - אפילו למייד שמתיר תכשיט לאיש או שקבוע היטב בשלשלת שעל צוארו (ש"ע י"א מ"ב מ"א)	שהרואה אומר שלצורך תשמישו מוציא - דאפילו הכי יש השש מראית עין (ש"ע י"א מ"ב מ"א)	יש מתירין אם הוא של כסף - ומוציאו לשם תכשיט דוקא ואין למחות ביד המקילין (ש"ע י"א מ"ב מ"ב)	דכיון דאין דרך לעשות מפתח מכסף הרי עיקרו נעשה לתכשיט אף על פי שגם משתמש בו - דאילו הוציאו לשתמש בו בוודאי אסור (מ"ב מ"ב שעה"צ ל"ח)

כל הזכויות שמורות
מחזור למופץ בלי רשות
© המחברת הספיק

סימן ש"א

דיני באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ג'

יד אייר

הטעם	אסור - חייב	הטעם	מותר - פטור	לצאת בתיק של בתי עינים או בנדן של סכין
הבתי עינים בעצמם הם משוי וכן הסכין ולא אמרינן רבטלין להתיק דהסכין והבתי עינים הם עיקר דכן אמרינן נעשה תיק לבתי עינים וכן נדן לסכין (מ"ב מ"ד)	אסור לצאת בתיק של בתי עינים אפילו כשהתיק משל כסף וכן בנדן של כסף אם יש בו סכין (רמ"א י"א)	כמו שמותר בדבר העשוי לתכשיט ולהשתמש בו	יש מתירין בהתיק לבד בלי הבתי עינים או הנדן בלי הסכין אם הם מכסף ורגילים להתקשט בו (באה"ט י')	
דלמא יפלו מעליו ואתי לאתוי ד' אמות (מ"ב מ"ד)	בוודאי אסור לשאת הבתי עינים גופא על חוטמו במקום שאין עירוב (מ"ב מ"ד)	-	פטור אם יצא בו כדרך שמוציאין אותו (ש"ע ז')	לצאת בבתי עינים גופא על חוטמו
דא אין המפתח בטל לגבי האזור דאינו שייך להאזור כלל - דאינו תכשיט כלל (רמ"א י"א מ"ב מ"ה)	אסור כשקובע ובהברו באמצע חגורה או אפילו תלוי בברזל הקבוע בחגורה - ויש אסורים לגמרי (רמ"א י"א מ"ב מ"ה באה"ל ויש)	דאז אמרינן כיון שהחגירה מדבק בברזל של המפתח והם כחתיכה אחת ובטיל המפתח להחגור (מ"ב מ"ה)	יש נהוגו להתיר כשהוא מחובר וקבוע בסוף החגור ועשוי כעין זענקיל לחגור בו (מ"ב מ"ה)	לצאת במפתח של נחושת וברזל כשהוא מחובר וקבוע בחגורה
דכיון דהמפתח הוא תשמיש בפני עצמו ואינו גוף אחד עם השלשלת אינו בטיל לגבי השלשלת (שעה"צ מ"ה)	להתוספות שבת אסור (שעה"צ מ"ה)	דהמפתח בטל לגבי השרשרת של כסף שהוא תכשיט (שעה"צ מ"ה)	ט"ז מותר לדעת המתירין לצאת בדבר שהוא תכשיט ולהשתמש בו (שעה"צ מ"ה)	לצאת במפתח של נחושת או ברזל כשהוא תלוי על שלשלת של כסף בסופו באיזה קרט
שאינו דרך מלבוש - דהמורה שעות יש לו חשיבות בפני עצמו ואינו בטיל לגבי רביד - דאין שייך שם תכשיט בטמון בכיסו - דהא עיקרו נעשה לכתחילה להשתמש בו וכל מי שנושאו סתמא כונתו בשביל תשמיש לידע בעת הליכו את השעה ורואה דבעת שמתקלקל אין דרך לשאת אותו - דיש חשש דשליף ומחוי אף באיש שדרך להראותו לחבירו וגם לעצמו - ובפרט לדעת כמה פוסקים יש גם בזמני דין רשוד"ר גמורה ויש חשש חטאת (באה"ל בזה)	למ"ב אסור לשאת המורה שעות בבגדיו חוץ לעירוב - ואפילו כשהוא מחובר לרביד הזהב שנושא על צוארו שהוא תכשיט, והמוציאו חייב - וכ"ש כשהוא טמון בכיסו - ואפילו אם רוצה לתלותה בשלשלת על צוארו ושיהיה המורה שעות מגולה לעין כל - אפילו עשאה לשם תכשיט - אפילו למ"ד שמתיר בתכשיט ולהשתמש בו ואפילו על הרביד הזהב שבצוארו (מ"ב מ"ה באה"ל בזה)	דחשוב תכשיט וניכר לכל שהוא לתכשיט - שאל"כ איכא חשש דילמא שליף ומחוי אף לאיש כשדרך להראות לחבירו (באה"ל בזה)	גדול אחד כתב להקל - בזמן שדרך לשאת אותו אפילו בזמן שהשעון מקולקל - וגם אין דרך להראותו לחבירו משמע שמותר (באה"ל בזה)	לשאת המורה שעות "זויגער" במקום שאין עירוב
שאינו תכשיט ואינו מלבוש - דפסק כר' יהודה שס"ל דלאומן חשוב דרך הוצאה (מ"ב מ"ז)	אסור לצאת כן - ולהגרי"א האומן גם חייב כשמוציאו כן (ש"ע י"ב מ"ב מ"ז)	דאין דרך הוצאה בכך אלא בידו - שאפילו אומן מוציאו בכך רק כשהוא רוצה להכריז על עצמו שהוא אומן (מ"ב מ"ז)	כל אדם פטור אם יצא כן - ולהמחבר פטור אפילו אומן (ש"ע י"ב מ"ב מ"ז)	לצאת החייט במחט התחובה לו בבגדו וכן נגד בקיסם שבאזנו
דכל לאצול' מטינוף משוי הוא אם אינו מלבוש גמור - דפסק מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב - דבלא קשירה לא מתקיים (מ"ב מ"ח שעה"צ נ"א באה"ל אבל)	אסור כשלבשו בשביל אצול' טינוף לבד ואינו מלבוש גמור - ולהרמב"ם גם חייב - ואפילו לבשו מותר ללבוש ואין נפקא מינה למה לזבשו - דאז הוי דרך מלבוש (ש"ע י"ג מ"ב נ"א ג')	דכיון דכונתו בשביל צער דרך מלבוש הוא כשאר מלבושים שהם עשויים להגנת הגוף - דמלבוש מותר ללבוש ואין נפקא מינה למה לזבשו - דאז הוי דרך מלבוש (ש"ע י"ג מ"ב נ"א ג')	מותראם קשרתו שלא יכאב ולא יצטער אפילו נצלת על ידי זה מטינוף גם כן - או אם היא דבר שדרך מלבוש כן מותר אפילו כשלבשו משום אצול' טינוף - או כשמתעטפת גם קצת מגופו אפילו בבגד גרוע כשק (ש"ע י"ג מ"ב ג')	לצאת בדבר שמצילו מטנוף
דחיישינן דלמא שלפי מרגלו ואתי לאתוי ד"א ויש מי שרוצה לומר דהוי משוי וכיון דאינו צורך הילוכו אסור (מ"ב נ"ח)	אסור אם אינו עושה להלך בו רק שלא יראה חסר רגל (ש"ע ט"ז)	שלא הוציא כדרך שמוציאין או מפני שהוא מנעל - כיון שלצורך הילוכו ליכא חשש דלמא שלפא מרגליו ואתי לאתויי (ש"ע ט"ז מ"ב נ"ח שעה"צ ע"ט)	פטור אם יצא בו - ומשמע דמותר אם עושה זה לצורך ההלך בו (ש"ע ט"ז מ"ב ע')	לצאת הקיטע בקב שלו
דכשהוא נשען על ידיו ועוקר עצמו נשען גם על רגליו קצת דאיירי דתלויים זמנין דמשתלפי (ש"ע ט"ז)	אסור לצאת בהכסא שיושב (ש"ע ט"ז)	כמו שמותר לחגור עם מקלו - דלא שייך כאן דלמא משתלפי (מ"ב נ"ז)	מותר בכסא וספסלים שבידיו - ובמ"ב בסמוכות של עור לשוקיו (ש"ע ט"ז)	לצאת הקיטע שאינו יכול לילך כלל כשיושב על כסא וכדי לילך נעקר מכסא או בכסא וספסלים הקטנים שבידיו או בהסמוכות של עור לשוקיו
דגורנין דלמא משתמיט מרגלו מפני שאינו מהדוק - כמו שמצוינו בהלכות יום כיפור (מ"ב נ"ט באה"ל שהרגל)	אסור לצאת בשל עץ שבזמנם שהיה קשור העיקר בשוק ולא היה הרגל נכנס בו - י"א דאינו חשוב מנעל אם אין עור מלמעלה (מ"ב נ"ט באה"ל שהרגל)	דליכא למיחש שיפול - דאפילו הכי מקרי מנעל לשבת משא"כ ליריב (רמ"א ט"ז מ"ב נ"ט)	מותר לצאת בו אם הרגל נכנס בו - וי"א אפילו שאין בו עור כלל (רמ"א ט"ז מ"ב נ"ט)	לצאת במנעל של עץ
דחשו דלמא משתלפי - (מ"ב ס"א)	יש אסורים לצאת בהם - ויש מחמירים במקום שדרך איזה אנשים לילך יחף - ובמקום רפש בוודאי אין להקל (רמ"א ט"ז מ"ב ס"א)	דכיון דמחפה עור הוא מהדוק קצת לא חיישינן דילמא נפל ואתי לאתויי וי"א הטעם דאין דרך לילך יחף ברשות הרבים (מ"ב ס"א)	מותר לצאת בהם אפילו דמשתלפי במהרה וממילא בלא התרת קשר (רמ"א ט"ז מ"ב ס')	לצאת בפנטשיש

בהמחאת הקמיע רק בהמחאת הגברא שכבר אתחוק ונ"מ שאם הפסיד הרופא המחאתו כגון שכתב עוד ג' אגרות ולא הועילו אז גם הקמיע שנתן מכבר שריפא ג' פעמים אסורה דעדיין לא נתמחאה משא"כ כשכאו שניהן ביחד או שבאה המחאת הקמיע תחלה אז אע"פ שהפסיד הרופא המחאתו הקמיע במקומה עומדת.

איזה קמיע לא איתמחי לא גברא ולא קמיע? אבל אם כתב ג' קמיעים לאדם אחד דהיינו שלש אגרות אף שהם לחש אחד ורפאו ג' פעמים לא איתמחי לא גברא ולא קמיע ואינו יכול לכתוב אגרת אחת אף בלחש זה ואף החולה בעצמו אסור לצאת בהאגרות שרפאוהו מכבר ויש מפקפקין בזה. ומותר לצאת בקמיע מומחה ל"ש הוא של כתב או של עיקרים בין בחולה שיש בו סכנה בין בחולה שאין בו סכנה. ואם הוא מכתבי הקודש אסור לצאת בה לר"ה א"כ מחופה בעור או ד"א ואם הוא חולה שיש בו סכנה אי שקיל מיניה דאו אין צריך להסירם בכל גווני מותר לצאת.

איזה רפואות יש בהם משום דרכי אמורי? יוצאין בכיצת החרגול ובשן של שועל ובמסמר הצלוב בין בחול בין בשבת ואין בו משום דרכי האמורי. וכן בכל דבר שהוא משום רפואה. אבל אם עושה מעשה ואין ניכר בו שהוא משום רפואה אסור משום דרכי האמורי אבל כל לחש מותר ואפילו אי עדיין לא אתמחי ואין אנו יודעין שמרפאין ואין איסור אלא באותן שידענו שאינן מועילים. ולא אסור אלא באותם שברקן ואינם מועילים. ויש מי שחשש בכל קמיע שאינו מומחה משום דרכי האמורי. ואם החולה הוא דבר שיש בו חשש סכנה לכו"ע שרי בכל גווני.

מה מותר לתת על מכה שברגלו? מי שיש לו מכה בפיסת רגלו וקושר עליה מטבע להגין שלא ינגף ברגלו וגם הוא מרפא מותר לצאת בו, ודוקא כשקשר את המטבע לפיסת רגלו מבע"י באיזה סמרטוט דלא חשוב אבל אם קשר אז בדבר שהוא חשוב אסור לצאת בשבת, ובדבר שאינו מרפא אלא שעושה כדי שלא ינגף ברגלו אסור וי"א דאפילו אם אינו מרפא אלא שעושה כדי להגין מצער ג"כ מותר לצאת בו וע"כ אם התן אצבעו בשבת וכורך חתיכת בגד עליה שלא ישרט כבגדי מותר לצאת בו מיהו יותר טוב שיכורך על המקום הזה באיזה סמרטוט דלכו"ע שרי לצאת בו מיהו בכל גווני צריך לרחוץ מקודם הרים שבאצבעו כדי שלא יצטבע עי"ז.

באיזה אופן מותר לצאת בטלית בר"ה? היוצא בטלית מקופלת על כתפיו דהיינו שלאחר שנתנה על ראשו מגביה שוליה על כתפיו וכ"ש כשהסירה לגמרי מעל עצמו וקיפלה ונתנה על כתפו חייב הטאת. אבל אם אינה מקופלת על כתפיו אלא משולשלת ברחבה למטה מכתפיו שרי אפילו אם אינו מכסה בה רוב גופו ויש מחמירין דבעינן שיהא מכסה בה רוב גופו. ועפ"ז מותר להתעטף בטליתו תחת הגלימא להביאו לבהכ"נ באופן זה שמתקצר קצת מלמטה. ובמדינות שנהגו לצאת כן בחול בבתיהם מותר לצאת ברשות הרבים בטלית סביב הצואר אע"פ שמניח צד ימין על כתפו של שמאל. וגם במדינותינו מותר באופן ששני צדי העליון יהיה מקובץ ומונה סביב הצואר אבל שוליה התחתון שמאחוריה היה משולשל למטה.

האם מותר להגביה טליתות ובגדים בר"ה? היוצא מעוטף בטליתו וקיפלה מכאן ומכאן שנטל שני הקצוות שלפניו ולאחריו לצד ימין וכן של צד שמאל וקיפלן והגביהן על ידו או על כתפו אם נתכוין לקבץ כנפיו כדי שלא יקרעו או כדי שלא יתלכלכו אסור. וה"מ בטליתות שלהם שהיו יריעה אחת מרובעת אבל מלבושים דידן כשהוא לבוש בהם ומוציא ידיו מתוכה מותר לתפוס קצתם בידי ולהגביה כדי שלא יתלכלכו שוליו בטיט, ואעפ"כ אין להקל אלא במגביה קצת אבל לא להגביה הרבה ולתתם תחת הזרוע, וכשאינו מוציא ידיו מתוכן אסור להגביהם ומ"מ אין להחמיר אלא להגביה הרבה אבל לא מעט כדי שלא יתלכלך דעדיין דרך לכישה הוא.

מהו לצאת בספוג ורטי על המכה? יוצאים במוך וספוג שנתנו מבעוד יום שעל המכה לפי שהם מרפאים וכן בקליפת שום ובצל או באספגנית ומלוגמא ורטייה שעליה ואם נפלו מעליה לא יחזירנה וכ"ש שלא יתנם בתחלה אבל אסור לכרוך חוט או משיחה על המכה לצאת בו וה"ה אם ירצה לכרוך אותם על המוך וספוג ורטייה ג"כ אסור אבל באגוד שכורך על הרטייה שלא תפול מעליו יכול לילך בו וקושרו ומתירו ודוקא באגוד של סמרטוטין דדרך להשליכו כשמתיירו משא"כ בחוט או משיחה דחשיבי ואינו בטיל לגבי המוך וספוג וי"א דאינו אסור בחוט ומשיחה כ"א כשכורכו על המוך וספוג לצאת בו אבל על המכה ממש אפילו היה כרוך חוט ומשיחה או שאר דבר חשוב מותר לצאת בו.

באיזה דבר מהני חיבור לכסות? הכנים יוצאים בוגין הארוגים להם בכסותם ואפילו אם הם זגין של זהב שאינו עשוי אלא לבני מלכים אבל אם אינם ארוגים לא ואפילו הם קשורים להכסות וכ"ש כזוג שבצוארו דאסור לצאת וכ"ש אם הם של זהב, ואפילו בנינים שאינם עשירים אסורים לצאת בזוג של זהב שאינו ארוג בכסות או התלוי בצוארו. ולא מהני הא דמחובר לכסות רק בדבר שדרכו להיות מחובר שם אבל אם חיבר שם דבר שאין דרכו בכך אסור ואפשר דבכלל משוי הוא וחיוב הטאת נמי יש בהו.

באיזה אופן מותר לצאת במטפחת האף? מותר לצאת במטפחת שמקנחין בו האף אם מחובר לכסות ובעינן שיהיה מבע"י תפור היטב להכסות או עכ"פ שיהיה תפור בשני תכיפות ובזמנינו שאין דרך להיות המטפחת תפור בהבגד לא בטיל הוא לגבי בגד ואסור ויש מתירין, וקשירה בעלמא להכסות או להתגורר אפילו קשרו מבע"י בקשר של קיימא ג"כ אסור לצאת בו כיון שאינו חוגר עצמו בהמטפחת ומי שרוצה להיות המטפחת עמו ולא תפור להכסות מבע"י אין לו היתר שיעשה עתה ממנו כעין תגורה לחגור בו כיון שיש לו תגורה בלא"ה אלא יחבר ראש המטפחת בראש התגורה בעניבה ויהיה כהגורה ארוכה ויחגור עצמו בו כל זמן שהולך ברחוב ויש מפקפקין בזה דקשר שאינו של קיימא לא מהני לזה ולכתחלה טוב לעשות צעה זו גופא מע"ש ויקשרנו בקשר של קיימא להתגורה בראש.

באיזה קמיע יוצאין בשבת? אין יוצאין בקמיע שאינו מומחה ואם הוא מומחה יוצאין בו לא שגא אתמחי גברא ולא קמיע ולא שגא אתמחי קמיע ולא גברא וכ"ש אי אתמחי גברא וקמיע ודוקא כשהוא מוציא דרך מלבוש אבל לא יאחזנו בידי ויעבידנו ד"א.

איזה קמיע אתמחי גברא ולא קמיע? אתמחי גברא ולא קמיע כגון שכתב לחש אחד [אבל כתב ג' לחשים לא איתמחי גברא כלל עי"ן] בשלש אגרות ורפאו שלשתם שלשה בני אדם שאיתמחי גברא לאותו לחש בכל פעם שיכתבנו אפילו לאדם אחד וה"ה דיכול כל אדם מאותה חולי ליקח בעצמו ולישא אותן האגרות הראשונות שכבר כתב מומחה גברא זה, אבל לא איתמח לשאר לחשים וגם אין הקמיע מומחה אם יכתבנו אחר.

איזה קמיע אתמחי גברא ולא גברא? אתמחי קמיע ולא גברא כגון שכתב לחש אחד באגרת אחת וריפא בו ג' פעמים אפילו רק לאדם אחד שאותה אגרת מומחה לכל אדם שכל אדם שיש לו אותה החולי מותר ליקח בעצמו ולישא אותה אגרת אבל אם יכתוב לחש זה באגרת אחת אסורה אפילו אם אגרת הראשונה רפאה שלשה בני אדם דלא נתחזקה רק אותה האגרת אבל גברא לא איתמחי לאגרת אחרת.

איזה קמיע איתמחי גברא וקמיע? איתמחי גברא וקמיע כגון שכתב לחש אחד בג' אגרות וכל אחת הועילה לג' אנשים [דאי לא הועילה כל אחת רק לאדם אחד לא הוי אלא איתמחי גברא ולא הקמיע] או לאדם אחד שלשה פעמים איתמחי גברא ללחש זה בכל אגרת שיכתבנו ואתמחו אגרות הללו לכל אדם. ודוקא שבאו ב' המחאות ביחד אבל אם איתמחי גברא תחלה ואח"כ עשה קמיע וריפא ג"פ לא תלינן

האם נכון מה שמקפלין המטפחת שמנגבין א"ע במקוה על הצואר והולכין כן מביתו למקוה במקום שאין עירוב?

הגב בענינו...

Sponsored By: DollarPhone

זכות הלימוד

כל הזכויות שמורות
אסור להעתיק מלי רשות
© מהמחלת ומשגל
ללימוד שלחן ערוך אורח
עם משנה ברורה

דפי צעירים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שא סעיף יח
עד סימן שא סעיף לב

ט"ז אייר

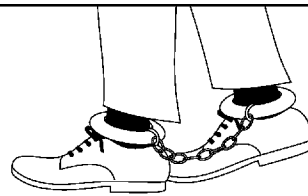
#1

■ מחזור שינה אחת ■

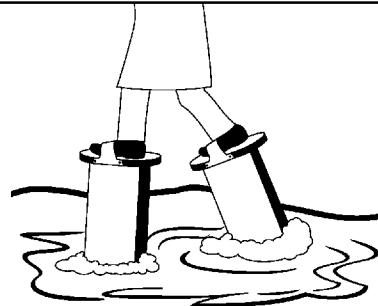
1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המפעל

סימן ש"א - שו"ע סעיף י"ט
במי שהוא אסור וכבלים - פי'
כעין טבעות גדולים שסוגרים
בהם הרגלים

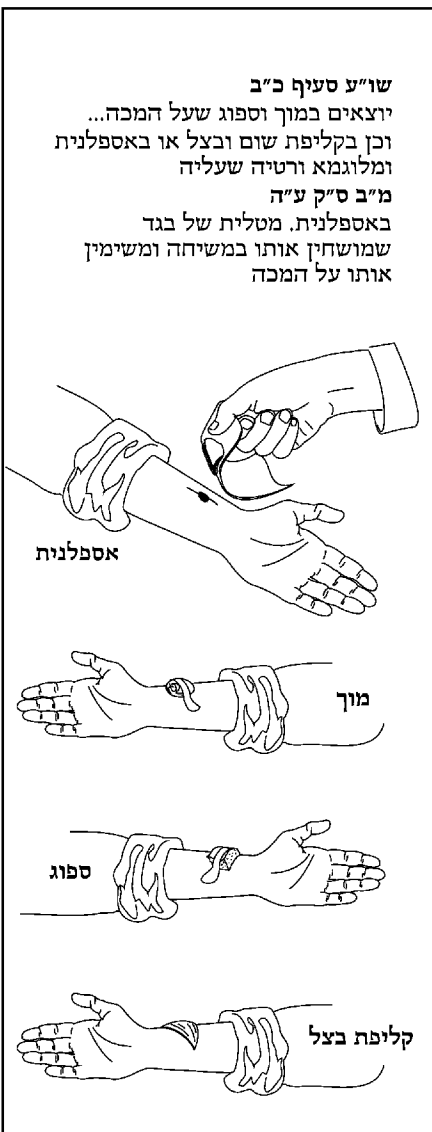
שו"ע סעיף כ'

אין יוצאים... ולא בקשרים והם עצים גבוהים שיש בהם מושב
לכף הרגל והולכים בהם בטיט

שו"ע סעיף ו"ט

אין יוצאים בתיבה וקופה ומחצלת אבל יוצאים בשק

שו"ע סעיף כ"ב

יוצאים במוך וספוג שעל המכה...
וכן בקליפת שום ובצל או באספלנית
ומלוגמא ורטיה שעליה
מ"ב ס"ק ע"ה
באספלנית. מטלית של בגד
שמושחין אותו במשיחה ומשימין
אותו על המכה

שו"ע סעיף כ

אין יוצאין באנקטמין והוא כמין חמור שעושין הליצנים ונראה
כרוכב עליו, והוא נושא והולך ברגליו וכו' ולא בפרמי, ומם
כמין צורת פרצוף שנותנים על הפנים להפחיד התינוקות

שו"ע סעיף כ"ב

אבל אסור לכרוך חוט או
משיחה על המכה לצאת
בו דכיון שאינם מרפאים
הווי משוי

שו"ע סעיף כ"ב

אבל באגוד שכורך על
הרטיה שלא תפול
מעליו יכול לילך בו

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר
שהציורים אלו נעשו כפי הכנתנו
דבריו המשנה ברורה, - ואם דעת
הלומד נוטה אחרת ורואה איזה
שגיאה בהציורים, - או שיש לו איזה
הארה או הערה, נא שיואיל בטובו
להודיענו מזה, ולזכות את הרבים,
הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י
הפעק"ס

אם בדעת הקורא שצריכין לעשות
ציור על איזה דבר במקום שלא עשינו
ציור, נא להודיענו גם מזה, ואם
ביכלתו לשלוח גם הציור שחושב
שצריך להיות שם, - ואי"ה
במהדורא הבא יוצג על מקומו, ויזקף
לזכותו.

ציורים אלו הם בפירושו לא לפסוק
מזה הלכה למעשה, ולא נעשה רק
להקל על הלומד בשעת לימודו
להבין דברי המשנה ברורה, ולהלכה
למעשה צריכין לעיין בפנים המשנה
ברורה,

בכל הכבוד, הנהלת המפעל

דפי ציונים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שא סעיף יח
עד סימן שא סעיף לב

#2 ט"ז אייר ■ מחזור שינה אחת ■

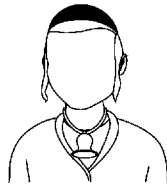
1 800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

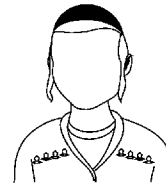
כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המפעל

שו"ע סעיף כ"ח
ומי שיש לו מכה בפיסת רגלו וקושר
עליה מטבע להגין שלא ינגף ברגלו
וגם הוא מרפא

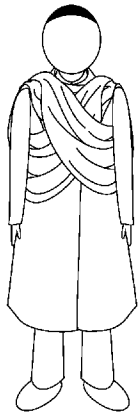

זוג שבצוארו

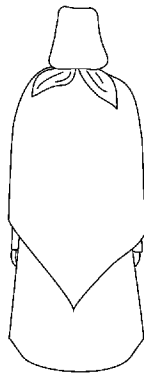

ארוגים בכסותם

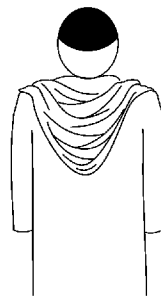
שו"ע סעיף כ"ג
הבנים יוצאים בזגין (פרוש פעמונים קטנים) הארוגים להם
בכסותם, אבל אם אינם ארוגים לא, הגה וכו' והא דמותר
לצאת בזגין הארוגין דוקא שאין בהם ענבל ואין משמיעין קול.
מ"ב ס"ק פ'
וכל שכן בזוג שבצוארו דאסור לצאת.

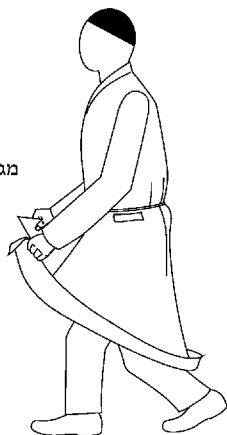
שו"ע סעיף ל"א
היוצא מעוטף בטליתו וקיפלה מכאן
ומכאן בידו או על כתפו
מ"ב ס"ק קטז
היינו שנטל שני הקצוות שלפניו
ולאחריו לצד ימין וכן של צד שמאל
וקפלן והגביהן על ידו או על כתפו

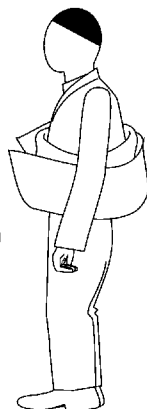
מ"ב ס"ק קי"ח
משמע דכשאינו
מרציא ידיו מתוכן
כגון מענטלי"ק של
נשים או שול
מאנטי"ל של
אשכנזים אסור
להגביהם דלאו דרך
מלבוש הוא

שו"ע סעיף כ"ט
היוצא בטלית מקופלת על כתפיו - דהיינו
שלאחר שנתנה על ראשו מגביה שוליה על
כתפיו - חייב חטאת.
אבל אם אינה מקופלת על כתפיו אלא
משולשלת ברחבה למטה מכתפיו שרי שמאחר
שהוא מתעטף בטליתו ומתכסה בה כתפו וגופו
אע"פ שמתקצר קצת מלמטה מותר

מגביה קצת

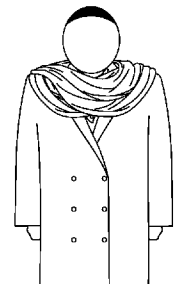

להגביה הרבה
ולתתם תחת הזרוע

שו"ע סעיף ל"א
והני מילי בטליתו שלהם שהיו יריעה אחת מרבעת אבל מלבושים דידן
כשהוא לבוש בהם ומוציא ידיו מתוכה, מותר לתפוס קצתם בידו
להגביהם כדי שלא יתלכלכו שוליו בטיט או כדי שלא יעכבוהו ללכת.
מ"ב ס"ק קיז
ומשמע באחרונים דאף על פי כן אין להקל אלא במגביה קצת, אבל לא
להגביה הרבה ולתתם תחת הזרוע, דנעשה כמרזב.

להגר"א

שו"ע סעיף ל
מותר לצאת ברשות הרבים בטלית סביב הצואר, הגה אע"פ שמניח צד
ימין על כתפיו של שמאל דדרך ללבוש כן ולא הוי אלא להתנאות ושרי
מ"ב ס"ק קט"ז
ואין זה סותר לסעיף הקודם דמיירי במדינות שנהגו לצאת כן בחול
בבתיהם ולכן מותר אפילו במקופל ומונח סביב הצואר דרך מלבוש הוא
שם וכו'
ובבאר הגר"א משמע שמפרש דמה שכתב בשו"ע בטלית שסביב הצואר
היינו ששני צדע העליון היה מקבץ ומונח סביב הצואר אבל שוליו נתחתון
שמאחוריה היה משולשל למטה. וכו'

כל הזכויות שמורות
מאת: לוינסקי בל רשת
© מנהלת הספרייה

סימן ש"א

דינו באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מזהם אסורים - חלק ד'

טו אייר

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
אם שכח ויצא באחד מהדברים שאסור לצאת בהם משום גזירה דאתי לאתווי	מותר להלך בהם עד שמגיע לביתו (מ"ב ס"א)	-	אין צריך להסיר באמצע הדרך (מ"ב ס"א)	משום כבוד הבריות (שעה"צ ס"ד)
לילך יחף בשבת	לרמ"א במקומות שדרך לילך יחף (רמ"א ט"ז)	-	בד"מ משמע דאפילו במקומות שהולכים יחף צריך בשבת ללבוש מנעלים - וגם בחול לא ילך יחף (מ"ב ס"ב)	כדי שיזכור שהיום שבת וי"א משום דיש בזה מצוות עונג שבת - משום מדת צניעות (מ"ב ס"ב)
כשיוצא בשבת מביתו שיזכור שבת	-	-	לא יצא אדם בשבת כמו שיוצא בחול בלתי דבר אחר שיזכור על ידו שהוא שבת (רמ"א ט"ז)	דלא יבוא להלל השבת (רמ"א ט"ז)
לצאת במקל לזש"ר בכלל	חייג שאינו יכול לילך בלא מקל מותר לילך במקל אפילו כשאינו קשור בו (שו"ע י"ז)	דכיון דאינו יכול לילך כלל בלא מקל הוה לה כמנעל דידה (מ"ב ס"ג)	אדם שיכול לילך בלא מקל אפילו נוטלו להחזיק עצמו אסור לצאת במקל (שו"ע י"ז)	דהוי המקל אצלו כמשוי (מ"ב ס"ד)
לצאת במקל לזקן	מותר אם הזקן כל כך דאי אפשר לו לילך כלל בלא מקל (מ"ב ס"ד)	דכיון דאינו יכול לילך כלל בלא מקל הוה לה כמנעל דידה (מ"ב ס"ג)	אם הולך בביתו בלי מקל אסור לצאת במקל אפילו שגופו מתנענע (מ"ב ס"ד)	דהוי המקל אצלו כמשוי כיון דבביתו הולך בלי מקל (מ"ב ס"ד)
לצאת במקל במקום משופע או בחורף על מים הנגלדים	יש מתירין אם מפחד שמא יפול (מ"ב ס"ה)	דמי לחגר (מ"ב ס"ה)	יש אוסרים במקום שאין עירוב (ס"ב ס"ה)	דמנלך להקל איסור משוי בשבת משום דבעית (שעה"צ ע')
לצאת במקל מביתו בכלל	במקום שיש עירוב מותר אם נשאו לכבוד או שיש צורך קצת אבל לצאת למקום שאין עירוב מותר רק אם אינו יכול לילך בלי מקל (מ"ב ס"ז)	דאם אינו לכבוד או אינו לצורך איכא זילותא דשבת - דאז הוה לה כמנעל (מ"ב ס"ג ס"ח)	אם יכול לילך בלי מקל אסור לצאת חוץ לעירוב אפילו מקל תפארת שנושאו לכבוד - דלא כא"ר דמתיר מטעם הדרך בזה התכשיט לישא בידו (שעה"צ ע"א)	דאף שהוא תכשיט לא הותר לישא תכשיט בידו - דהלא המקל עשוי לתכשיט ולהתשמש (שעה"צ ע"א)
כשאינו יכול לילך בלא מקל והמקל עושה גומא בהליכתו ע"י המסמר שבראש המקל	הפרמ"ג מצד להתיר בזה (באה"ל שאינו)	-	צ"ע אם מותר לילך בזה המקל (באה"ל שאינו)	דהוי פסוק רישא אפילו דלא ניחא לוי (באה"ל שאינו)
כשיכול לילך בלי מקל אם יצא במקל ונסמך עליו	להלביש פטור (באה"ל אבל)	דס"ל הטעם שאסור רק גזירה דלמא אתי לאתווי ד"א ברשה"ר בלי סמיכה (באה"ל אבל)	להמ"ב חייב כשהולך כך ברשה"ר דעבר על איסור דאורייתא (באה"ל אבל)	דס"ל הטעם שאסור משום דהוי המקל אצלו כמשוי (מ"ב ס"ד)
לצאת במקל לסומא בכלל	מותר בתוך העירוב (מ"ב ס"ח)	דחשוב על כל פנים צורך קצת ולא גרע ממה שהתירו בצורך קצת לכל אדם (מ"ב ס"ז שעה"צ ע"ד)	אסור לצאת במקל חוץ לעירוב (שו"ע י"ח)	דעצם הליכתו אפשר לו לילך בלי מקל ואינו נטלו אלא לישר פסיעותיו (מ"ב ס"ח)
לצאת בכבלים ברגליו	מותר למי שהוא אסור ועושה כדי לסגור רגליו - ולא חישנין דלמא נפל ואתי לאתווי (שו"ע י"ט מ"ב ס"ט)	דנחשב לו כמו מלבוש דדרך הליכתו כן ובטלים הם לגבי הגוף - דמסתמא כיון דאסור בהם בוודאי הם בחזק על רגליו ולא יפלו (מ"ב ס"ט)	-	-
לצאת באנקטמין או קשרים או בפרמי	אם יצא בהם פטור (מ"ב ע')	שלא הוציא כדרך שמוציאין (מ"ב ע')	אין יוצאין בהם (שו"ע כ')	שאין זה מלבוש (מ"ב ע')
לצאת בתיבה וקופה ומחצלת או בשק ויריעה וחמילה (בגדים גסים)	מותר לצאת בשק או ביריעה או בחמילה (שו"ע כ"א)	שדרך הרעים לצאת בהם מפני הגשמים וכיון דחשוב מלבוש להני מותר לכל דבר אפילו שלא מפני הגשמים (מ"ב ע"ב)	אין יוצאים בתיבה או בקופה או במחצלת - ואפשר דגם שק ממש אסור (שו"ע כ"א מ"ב ע"ג)	דכל הני לאו דרך מלבוש אלא משוי - דרש"י פירוש בגמרא מלבוש שק משמע דשק ממש לא (מ"ב ע"א ע"ג)
לצאת במוך וספוג וכו' או חוט או משיחה שעל המכה	מותר לצאת במוך או בספוג שעל המכה וכן בקליפת שום ובצל או באספלגית ומלוגמא ורטיה שעליה - ויש מתירין גם בחוט או משיחה (שו"ע כ"ב מ"ב ע"ז)	שהם מרפאים הלכך הוה כמו תכשיט - דאף דאינו מרפא מכל מקום הרי מועיל שלא יסרט המכה ועל כן לא הוה משוי (שו"ע כ"ב מ"ב ע"ז)	לדעת המחבר אסור לצאת בחוט או משיחה כרוך על המכה - וכן בספוג ומוך החדשים (שו"ע כ"ב באה"ל יוצאים)	דס"ל כיון דאינם מרפאים הוה משוי וס"ל אף על גב דהם מגין על האדם מצער הוה משוי (שו"ע כ"ב באה"ל יוצאים)
לצאת בחוט או משיחה או אגוד שכורך על המוך או ספוג או רטיה שלא יפול	מותר לצאת באגוד שכורך על הרטיה שלא תפול מעליו (שו"ע כ"ב)	דכל דבר שדרך להשליכו כשמתירו אינו חשוב ובטל לגבי הרטיה (מ"ב ע"ז)	אסור לצאת בחוט או משיחה כרוך על המוך או ספוג או רטיה (שו"ע כ"ב)	דחוט ומשיחה הם חשובים ולא בטלי לגבי המוך והספוג (מ"ב ע"ז)
לקשור ולהתיר ולהחזיר הרטיה או החוט ומשיחה	אגוד שכורך על הרטיה שלא תפול מעליו יכול לקשור ולהתיר - וחוט ומשיחה מותר אפילו על המכה (שו"ע כ"ב שעה"צ פ"ד)	דבאגוד אין בה משום רפואה - דבחות ומשיחה אינם מרפאים (מ"ב ע"ז שעה"צ פ"ד)	אסור להחזיר וכל שכן לתת בתחילה בשבת רטיה או מוך וכדומה דברים שמרפאים (שו"ע כ"ב)	דאסור רבנן לעשות רפואה בשבת ולהחזיר חשיב כמו נתונה לתחילה (מ"ב ע"ז)
שיצא הבנים בזמן (במון פעמונים קטנים)	מותר לצאת בהאריגים להם בכסותם אפילו הם של זהב שנעשה רק לבני מלכים - וכל ההיתר לצאת בזמן הוא רק כשאין בהם ענבל או כשהווג פקוק - ולמ"א מותר לגדול לצאת בענבל אפילו אינו פקוק (שו"ע כ"ג מ"ב ע"ט באה"ל דוקא)	דבאריגים לא חיישינן דלמא מפסק או דלמא מחייבי עליה ואתי לאתווי - דאי יש בהם ענבל אסור מטעם השמעת קול - דס"ל למ"א דמותר באופן דלא בעי לה לקלא (רמ"א כ"ג מ"ב ע"ט באה"ל דוקא)	אסור אם אינם אריגים אפילו הם קשורים להכסות וכל שכן שאסור בווג שבצוארו - וכל שכן אם הם של זהב - ואפילו בנות קטנות שאינם עשירים אסורים בשאינו ארוג בכסות או התלוי בצוארו - המ"א ס"י שיה מסופק אם גדול יכול כשיש בו ענבל - אבל בקטן לכובע אסור בענבל (מ"ב פ' באה"ל דוקא)	דחיישינן דלמא מפסק מהכסות או מהצוארו ואתי לאתווי - דאז חיישינן דלמא מחייבי עליה להחזיקו כיהרא דנעשה רק לעשירים ואתי לטלף ולאתווי ביד - דחיישינן דלמא מחייבי עליה וישמע אביהם ויטלם - דספק אם משתמע לכלי שיר דאסור אפילו לא בעי לה לקלא - דבעי לה לקלא (מ"ב פ' באה"ל דוקא)

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיק בלי רשות
© מוציאת לאור

סימן ש"א

דינו באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ה'

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
להתיר לצאת בדבר על ידי שיחבורו לבגד	מותר בדבר שדרכו להיות מחובר שם כגון זוג שמותר בארוג שלא גזרו אטו אינו ארוג (רמ"א כ"ג)	כיון שהוא נוי לבגד לא הטריחו חז"ל להפסיד אותו ולהתנגות (מ"ב פ"א)	אסור בדבר שאין דרכו בכך - ואפשר דיש גם חיוב הטאת בזה כמו כל דבר שאינו צורך הבגד ואינו תשמיש לבגד דאינו בטול לגבי הבגד (מ"ב פ"ב)	דגור מחובר אטו אינו מחובר - דאינו בטול לגבי הבגד כיון שאין דרכו בכך (מ"ב פ"ב)
לצאת בעגולים ירוקים שגורה המלכות שכל יהודי ישא אחד מהם בכסותו	מותר לצאת בהן אפילו אינו תפור בכסותו רק מחובר קצת (רמ"א כ"ג)	דחשוב מלבוש כיון שדרך לצאת בו כל ימי השבוע ולא חיישינן דלמא מפסיק ואתי לאתויי שאינו חשוב (מ"ב פ"ג)	-	-
לצאת במטפחת שמקנחין בו האף שקורין פצולייט, לעשות עצה מערב שבת	מותר במחובר לכסות היטב מבעוד יום או ע"פ תפור בשתי תפירות - אפילו שהוא דבר שאינו מלבוש או תכשיט לא חשיב משוי - ואפשר אפילו במנונו שאין הדרך כך - או יכול לקשרו קשר של קיימא בראש חגורתו (רמ"א כ"ג מ"ב פ"ד)	דאז הוי כמו ארוג יחד - דדרך היה בזמניהם לתפור כן לכסות הלכך בטל הוא לבגד - לפי הטעם שבטל להבגד משום שאינו חשוב - שע"ז נעשה כחגיגה ארוכה (מ"ב פ"ד)	כשאינו מחובר היטב לכסות - או בזמניהם אפשר דאסור שאין הדרך להיות הפצילייט תפור לבגד - וכן לקשר לבגד אפילו בקשר של קיימא - ולא מהני לתפרו לחגורה באמצע (מ"ב פ"ד פ"ה)	דחיישינן דלמא מפסק ואתי לאתויי כמו בוגין - דאז לא בטיל לבגד לפי הטעם דהדרך כך - כיון שאינו חוגר עצמו בהפצילייט - דאינו בטול לחגיגה אם לא בראש החגורה לחגור בו (מ"ב פ"ד פ"ה)
לצאת במטפחת שמקנחין בו האף שקורין פצולייט לעשות עצה בשבת כשלא תפרו מערב שבת	י"א דמותר באופן שיחבר ראש הפאצילייט בראש החגורה בענובה ויהיה כחגורה ארוכה ויחגור עצמו בו כל זמן שהולך ברחוב (מ"ב פ"ד)	שנעשה חד חגורה ארוכה	אין לו היתר שיעשה ממנו כעין חגורה לחגור בו כשיש לו עליו חגורה אחר - וי"א דלא מהני קשר שאינו קיימא לעשותו חגורה ארוכה (מ"ב פ"ד)	דחגורה על גבי חגורה אסור - כיון דאינו בקשר של קיימא (מ"ב פ"ד)
לצאת במיני עשבים שקושרים אותם ותולין אותם לרפואה	מותר לצאת בהם (שו"ע כ"ד)	דהוא בכלל קמייע מומחה ותכשיט הוא לחולה כאחד ממלבושיו (מ"ב פ"ו)	-	-
לצאת בקמייע לרשה"ר	מותר לצאת בקמייע מומחה אפילו כשהוא מציאו דרך מלבושיו ואפילו אתמחי גברא לבד או הקמייע לבד בין של כתב ובין של עקרים בין לחולה שיש בו סכנה ובין לחולה שאין בו סכנה ואפילו שלא יאחזנו החולי - ומותר לקשרו ולהתירו ברשה"ר (שו"ע כ"ה)	דתכשיט הוא לחולה כאחד ממלבושיו - (מ"ב פ"ח)	אין יוצאין בקמייע שאינו מומחה - ואפילו קמייע מומחה אסור שיאחזנו בידו ויעבירו ד"א - וכן לא יקשרנו בשיר או בטבעת לצאת כן לרשה"ר (שו"ע כ"ה מ"ב פ"ח)	דאז אינו חשוב כאחד ממלבושיו - דהסכמת הפוסקים דרבר פשוט דביד דרך הרצאה הוא לכל דבר - שיאמרו שירצא לשם תכשיט וזה אסור דאינו תכשיט (שו"ע כ"ה שעה"צ כ"ד)
לצאת בקמייע לכרמלית	מותר לצאת לכרמלית דרך מלבוש בקמייע שספק אינו מומחה וכ"ש קמייע מומחה (מ"ב פ"ז)	דאף לרשות הרבים ליכא חיוב חטאת דרך מלבוש וממילא לכרמלית מותר (ש"ח מ"ב קכ"ט)	אסור לצאת בקמייע שבדקדו ולא הועיל דהיינו שאינו מומחה וודאי (ש"ח מ"ב קכ"ט)	דאז אינו תכשיט כלל לחולה
שיעשה הקמייע אתמחי גברא ולא הקמייע לדעת השו"ע (תוס' ורא"ש)	כגון שכתב לחש אחד בשלש אגרות ורפאו שלשתם שלשה בני אדם נעשה גברא זה מומחה אף לשאר אנשים שיש להם חולי זה אם יכתוב לחש זה (שו"ע כ"ה מ"ב פ"ט)	כיון דנתחזק בשלשה בני אדם שהוא מומחה לרפאות בלחש זה (שו"ע כ"ה)	אדם לא אתמחי לשאר לחשים שיכתוב וגם הקמייע זו אינו מומחה אם יכתבנו אדם אחר אפילו כתב ככמה לחשים ואתמחי עליהם אפילו הכי לא מהני ללחשים אחרים (מ"ב פ"ט שעה"צ ק"ז)	דלא נעשה מומחה לשאר לחשים רק ללחש זה שכבר נתברר המחאתו (מ"ב פ"ט)
שיעשה הקמייע אתמחי קמייע ולא הגברא לדעת השו"ע (תוס' ורא"ש)	כגון שכתב לחש אחד באגרת אחת ורפא באותה אגרת שלש פעמים או אפילו אדם אחד שאותה אגרת מומחה לכל אדם שיש לו אותה החולי ואין נפי"מ בין שרפא באגרת זו ג' אנשים או לאיש אחד בכל גוני הוי רק אתמחי קמייע - ולא אמרינן דמולא דחולה גרים (שו"ע כ"ה מ"ב פ"ט באה"ל ורפא שעה"צ ק"א)	שהרי נתחזק בהמחאתה שלש פעמים - דיותר טוב לתלות בהמחאת הקמייע ממולא דחולה (מ"ב פ"ט באה"ל ורפא)	אם יכתוב לחש זה באגרת אחת אסורה אפילו יכתוב אותה גברא בעצמו שכתב האגרת הראשון (שו"ע כ"ה)	דלא נתחזקה הלחש זה רק אותה האגרת אבל גברא לא אתמחי לאגרת אחת (מ"ב פ"ט)
שהקמייע לא אתמחי אפילו רפאה ג"פ	-	-	אם כתב שלשה לחשים וכל אחד רפאה פעם אחת אדם אחד לא אתמחי לא גברא ולא קמייע ואסור לצאת עמו - ואף החולה אסור לצאת בהאגרות שכבר רפאה (שו"ע כ"ה מ"ב פ"ט)	דתלינן במולא של החולה ולא אתמחי גברא שהרי לא הואיל רק לאדם אחד ולא אתמחי הקמייע דלא רפאה רק פעם אחת - כיון שהם קמייע שאינו מומחה (מ"ב פ"ט צ"א צ"ט ק')
שיעשה איתמחי הגברא והקמייע לדעת השו"ע (תוס' ורא"ש)	כגון שכתב לחש אחד בשלש אגרות וכל אחת הועילה לשלשה אנשים או לאדם אחד שלש פעמים אתמחי גברא לחש זה בכל אגרת שיכתבו - ואתמחי אגרות הללו לכל אדם (שו"ע כ"א)	דכיון דהועילה כל אגרות פעם אחת לשלשה אנשים גם האגרת נתמחאה - דכיון דהועיל ג"פ אתמחי הקמייע (מ"ב פ"ד)	אם הועיל כל האגרות רק אדם אחד אתמחי הגברא ולא הקמייע - או אם אתמחי גברא תחילה ואחר כך עשה קמייע ורפא ג"פ לא אתמחי הקמייע (מ"ב פ"ד)	דיותר תלינן בהמחאת הגברא שכבר אתחזק (רמ"א כ"ה)

כל החיות שמונות
ואחד להניחם בל רשח
© מוחלת הספג

משנה ברורה מן סימן שא סעיף יח עד סימן שא סעיף לב

דפי סיכום

■ מוזכור שינה אחת ■

טו אייר

סימן ש"א

דיני באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ו'

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
לצאת בקמיע מומחה אפילו הפסיד הרופא המחאתו	מותר לצאת אם אתמחי הקמיע והגברא יחד או שבא המחאת הקמיע תחילה (מ"ב צ"ז באה"ל ואתמחי)	דהמחאת הקמיע במקומה עומדת (מ"ב צ"ז)	אם אתמחי הגברא לבד - או אפילו אם אתמחי הגברא תחילה ואח"כ ריפא הקמיע ג"פ (מ"ב צ"ז)	הפסיד (הרופא) הגברא המחאתו - דאו לא תלינן בהמחאת הקמיע (רמ"א כ"ה מ"ב צ"ז)
שיעשה הקמיע אתמחי גברא ולא הצורך לדעת רש"י להבאה"ל לעת הצורך	כשנותן ג' מיני קמיעות לג' בני אדם מחליים אחרים נעשה הגברא מומחה לכל קמיע שיתן אפילו לחליים אחרים מהם - ולעת הצורך יש לסמוך כן (באה"ל כגון)	- דהרבה ראשונים ס"ל כן הוא מילתא דרבנן (באה"ל כגון)	-	-
שיעשה הקמיע אתמחי קמיע ולא גברא לדעת רש"י ולבאה"ל לעת הצורך	אם לחש זה ריפא ג' בני אדם מחולי אחד נעשה לחש זה מומחה לכל אחד שיכתבנו לחולי זה מותר לצאת בו - לעת הצורך יש לסמוך כן (באה"ל כגון)	דהרבה ראשונים סברו כן הוא מילתא דרבנן (באה"ל כגון)	-	-
לצאת בקמיע מומחה שהוא מכתבי קודש	החולה שיש בו סכנה אי שקיל הקמיע ממנו מותר לצאת בו אפילו אינו מחופה בעור או דבר אחר - אבל החולה שאין בו סכנה צריך להיות הקמיע מחופה (מ"ב ק"א)	דאם יש סכנה להסירם אין חשש שיסירם מעליו (מ"ב ק"א)	לחולה שאין בו סכנה אסור לצאת בו לרשה"ר אם הקמיע הוא אינו מחופה עור או דבר אחר (מ"ב ק"א)	דחיישינן דלמא יצטרך לפנות ויסירם מעליו ואתי לאתויינהו ד' אמות (מ"ב ק"א)
שיעשה הקמיע מומחה ע"י דבריו של הרופא	מותר לצאת באותו קמיע אם אומר על עצמו שהוא מומחה או על הקמיע שהוא מומחה (שו"ע כ"ז מ"ב כ"ג)	דנאמן הרופא ולא חיישינן שמכוון להכשיל (מ"ב ק"ג)	-	-
לצאת בביצת החרגול או בשן של שועל או במסמר הצלוב וכי' וכן לעשות שום דבר שהוא לרפואה	מותר לצאת בביצת החרגול וכי' כשהן תליין עליו בין בחול בין בשבת (שו"ע כ"ז מ"ב ק"ד)	דבומנם היו אלו הדברים אתמחי לרפואה ויש להם דין קמיע מומחה ומש"ה חשוב כניכר (מ"ב ק"ד ק"ה)	אסור לעשות שום מעשה אם אינו ניכר שהוא לרפואה (שו"ע כ"ז)	משום דרכי האמורי (שו"ע כ"ז)
לעשות לחש שאינו ניכר שהוא משום רפואה	מותר כל לחש אפילו שאינו ניכר אפילו לא אתמחי ואין אנו יודעין שמרפאין אפ"ה מותר בחול (מ"ב ק"ד)	דכיון דידעינן שיש לחשים שמרפאים אמרינן שמא גם בזה יתרפא והי' קצת כמו ניכר (מ"ב ק"ד)	אסור לחש אם יודעין שאינן מועילים (מ"ב ק"ד)	משום דרכי האמורי (שו"ע כ"ז)
לצאת בימי החול בקמיע שאינו מומחה, לחוש לדרכי האמורי	אם החולה הוא דבר שיש בו סכנה מותר לכ"ע בכל גוונא (מ"ב ק"ז)	משום חשש סכנה	יש מי שחשש בכל קמיע שאינו מומחה אפילו בחול אפילו בביתו (שו"ע כ"ז)	משום דרכי האמורי (שו"ע כ"ז)
לצאת במטבע שקשר על מכתו להגן שלא ינגף	לא"ר מותר אפילו אינו מרפא - וכשאינו מרפא מותר לקשרו אפילו בשבת כשקשרו בדבר שאינו חשוב (מ"ב ק"ח ק"ט)	כיון שעושה להגן מצער - שיטת הא"ר דמתיר לצאת כשרק להגן דינו כחתך אצבעו בשבת דכורך חתיכת בגד שאינו חשוב (מ"ב ק"ה שעה"צ ק"ל)	להמחבר אסור לצאת בו אם אינו מרפא - ואם מרפא אסור לכ"ע ליתן לכתחילה או להחזיר בשבת (שו"ע כ"ה מ"ב ק"ט)	דס"ל דרק המרפא נעשה לו כמלבוש כהדין במוך וספוג - דהוי בנתנה לכתחילה דבר לרפואה שאסרו רבנן לעשותו בשבת (מ"ב ע"ה ק"ח)
לצאת בחתיכת בגד או סמרטוט כרוך על מקום שחתך אצבעו בשבת	בסמרטוט מותר לכ"ע לצאת אפילו אינו מרפא - ויש מקילין אפילו לא יצא מבטני' בכלל - אפילו אינו מרפא ואפילו הדבר חשוב (מ"ב ק"ח שעה"צ ק"ל)	דלא חשוב ובטיל לגבי המכה - כיון דלא חשוב - כיון שעושה להגן על המכה שלא ישרט בבגדיו (מ"ב ק"ח)	י"א דאסור לצאת בחתיכת דבר חשוב אם לא שיצא בהם שעה אחת מבעוד יום - (ולח"א דבר חשוב לכ"ע אסור והמחלוקת בסמרטוט) (שעה"צ ק"ל קל"א)	כיון דבגד דבר חשוב
לצאת בטלית מקופלת	מותר אם אינה מקופלת על כתפיו אלא משלשלת ברחבה למטה מכתפיו אפילו שמתקצר קצת מלמטה ואינו מתכסה רוב גופו ויש מחמירין שצריך מכסה רוב גופו (שו"ע כ"ט מ"ב ק"ב)	שמאחר שמתעטף בטליתו ומתכסה בה כתפו וגופו (שו"ע כ"ט)	אסור לאחר שנתנה על ראשו מגביה שוליה על כתפיו וכל שכן שאסור כשהסירה לגמרי מעל עצמו וקפלה ונתנה על כתפו ואו חייב לכ"ע (שו"ע כ"ט מ"ב ק"י שעה"צ קל"ד)	שאינן זה דרך מלבוש והוי לה משוי (מ"ב ק"יא)
לצאת בטלית סביב הצוואר	מותר לצאת בטלית מקופל ומונח סביב הצוואר אפילו בטלית מצוה עם הציצית - במדינות שנהגו לצאת כן בחול בבתיהם - ובמדינתנו מותר אם שוליה התחתון שמאחריה היה משלשל למטה אפילו שמיני צדי ימין על כתפו של שמאל (שו"ע ל' מ"ב קט"ו שעה"צ קל"ח)	דאפילו אינו חייב בציצית כשנושא הטלית כך לא חשיב הציצית משוי דהו"ל נ"י לבגד - דשם הוא דרך מלבוש והו"ל כעין סודר - ודרך ללבשו כך להתנאות (מ"ב קט"ו)	במדינות שלא נהגו לצאת בטלית בחול סביב הצוואר אסור לצאת כן בשבת - ואפילו כששוליה שמאחריה משלשל למטה אסור לצאת כשמונח צד ימין על צד שמאל וגם צד שמאל על ימין - ולפי התוס' אסור כשמניח שני צדדי של ימין על כתף השמאל (מ"ב קט"ו שעה"צ קל"ח באה"ל א"ף)	דהלם אין זה דרך מלבוש והוי לה משוי - דאין דרך ללבשו כך - דלפי תוס' זה מרוב המבואר בגמרא לאסור (מ"ב ק"יא קט"ו באה"ל א"ף)
לצאת מעוטף בטלית כשהר' קצות מקופלין ומונחין על כתפיו או על ידיו	מותר לצאת כן אם קצצם להתנאות בה כמנהג אנשי המקום במלבושים - ופטור אפילו כוונתו שלא יקרעו או שלא יתלכלכו (שו"ע ל"א מ"ב קט"ו)	דהו"ל דרך מלבוש - כיון דמעוטף בו (שו"ע ל"א מ"ב קט"ו)	אסור אם נתכוון לקבץ כנפיו כדי שלא יקרעו או כדי שלא יתלכלכו (שו"ע ל"א)	-

לו רצועה מרצועות בגדיו שקושר בו שתי הצדדים ומצד אחד נשאר הרצועה וכן זוג קרסים שנפסק קרס אחד אפילו שהן משיחה או חוט ברזל בעלמא ואין חשוב כלל אצלו הרצועה והקרס מ"מ אסור לצאת באותו בגד כיון שדעתו להשלים ואך אם אין דעתו להשלים עליהם מותר לצאת בו.

באיזה כובע מותר לצאת בשבת? כובע שהוא מתפשט להלן מראשו טפח אסור להניחו בראשו אפילו בבית משום אהל, ודוקא כשהיה השפה שהוציאה קשה ביותר ואינו נכפף דבלא"ה הרי הוא כגלימא בעלמא. וכובע שקורין בריטלי"ך אע"פ שמתפשט להלן מהראש ברחבו טפח נוהגין להקל כשאין מונח בו נייר קשה ונכפף ואפילו אם הוא קשה הלא אינו מתכווין בלבישתו להיות לצל רק מכווין לכסות ראשו וכן אם השפה עשוי בשפוע ג"כ לא מקרי אהל. ואפילו בקאפעלו"ש שהוא קשה ויהיה ברוחב השפה טפח ג"כ אין למחות במקום שנוהגין להקל אף שמסתמא נעשה שפה כזו לצל ובמקום שלא נהגו להקל יש להחמיר שלא ללבוש בשבת קאפעלו"ש רחב כזה. יש נמנעים מלתת הטלית של מצוה על הכרייטי"ל בשבת כדי שלא יהיה הטלית מכאן ומכאן כמו דפנות ויש מפקפקין בזה ואין לזה שום טעם וריח.

האם מותר לילך בכובע על על הכובע קטן? אסור לצאת בשבת בכובע שבראשו העשוי להגין מפני החמה דחיישינן שיגביהנו הרוח מראשו ואתי לאתויי ד"א ברשות הרבים אא"כ הוא מהודק בראשו או שהוא עמוק שראשו נכנס לתוכו וי"א דאפילו חוץ לעירוב יש להחמיר בזה. וסתם כובע שאדם נושא על ראשו אין לחוש דייתי לאתויי ד"א דבוראי לא ילך בגילוי הראש וה"ה כובעים שלנו אם נושא אותן בר"ה על כובע קטן כנהוג יש לזהר שיהא מהודק על ראשו שמא יפול ואתי לאתויי ד"א וכן בכרייטי"ל שהמנהג בו להקל אם נושא כובע קטן תחתיו יזהר שלא יצא בו בר"ה דסתמא אינו מהודק.

המוצא תפילין בשבת ברחוב מה יעשה? המוצא תפילין בשבת כבזיון במקום שאין משתמרים אם יש סכנה שגזרו שלא להניח תפילין מכסן והולך לו. ואם אין סכנה אם יש בהם רצועות שבכך ניכר שהם תפילין ולא קמיעות והן קשורות שבראש יש קשר ש"ר וכן בשל יד קשר של יד מתקן כראוי לפי מדרתו [ולא גדול יותר] שיכול ללבוש מניסן זוג זוג דרך לבישה עד שיכניסן כולם. ואם היו רבים שלא יספיק ללבוש ולהכניסן זוג זוג יחשיך עליהם עד הלילה ויביאם. ואם אינן קשורות ובשבת הלא אסור לעשות קשר לא יוכל להכניסן דרך לבישה זוג זוג צריך להמתין עד שתחשך ולהביאם. ואי אין בהן רצועות אמרינן דשמא קמיעין הן וא"צ לשמרן ולהחשיך עליהן כלל ובזמננו אין מצוי לעשות קמיע כעין תפלין ואפילו באלו שאין להם רצועות צריך עכ"פ לשמרן ולהחשיך עליהן. אשה המוצאת תפילין אסורה להכניסן בשבת אף דרך מלבוש ויש חולקים דלא מקרי משוי לגבה. אם יצאה אשה בטלית מצויצת חייבת חטאת וגם בזה יש חולקים.

בגדים שנתלחלחו בשבת האם מותר ללבושם או לשוטחן? מי שגשרו כליו במים בין ע"י מי הגשמים או שנפל בנהר ונתלחלחו כליו הולך בהם ואינו חושש שמא יבא לידי סחיטה ואפילו אם נשרו כליו לבוד הוא לובשן מתחלה ומהלך בהם ודוקא אם אין לו בגדים אחרים, ולא ישטחם לנגבם מפני מראית העין שלא יחשדוהו שכבסן בשבת ואפילו בחדרי חדרים שאין שם רואים אסור, ודוקא במקום שיש חשש שיחשדוהו הרואים שעשה איסור דאורייתא משא"כ באיסור דרבנן אפילו למה שישברו הרואים לא החמירו לאסור בזה כ"א בפרהסיא, ודוקא כשנשרה במים אבל אם נפלו מים מועטים עליהם מותר לשטחן וי"א דאין לחלק בזה. ובגדים המלפפים בהם תינוקות מותר לשטחן בביתו שיתנגבו ואפילו בחמה כחצר ואפילו אין עליהם צואה אם לא נשרה כולן בהמי רגלים דהכל יודעין שדרך התינוקות להשתין ובלבד שלא ישטחן נגד התנור במקום שהיד סולדת בו. ואלונגית שמביאו בע"ש כשהוא לח מבית המרחץ ישטחנו לנגבו מבעוד יום ולא ימתין עד אחר שקיעה ואם צריך לו למחר לצורך שבת יש להקל לשטחו בכה"ש אך שיזוהר שלא יסחטנו. ולא אסור אלא לשטחן בשבת אבל אם שטח מע"ש כלים המכובסים אינו חייב לסלקן בשבת אפילו הם שטוחין נגד העם.

באיזה אופן מותר לצאת במעות בשבת? היוצא במעות הצרוכים לו בסדינו או בכיסו התחוב בכגרו חייב אבל בבית או תוך העירוב מותר להיות לבוש בסדין הזה אם צריך לו להסדין וי"א דרק אם צריך לו שירא להניחו שלא יבואו לגזלו אבל משום צריכות הסדין בעלמא לא הותר לו לטלטל, ואפילו אינן צרוכים רק שהם מנוקבים, ואי לא היו מנוקבים היה אסור לטלטל גם הסדין שנעשה כסיס להמעות שצריך לתוכו. אסור לצאת בשבת במעות או בכסף וזהב התפורים בבגדו. ויש מתירים בתפורים בתוך בגדו מע"ש במקום פסידא שירא שיגזלנו ממנו אם יניחם בבית וילך מהם וה"ה אם לא תפרן מבעוד יום יוכל להוציאן בשבת ע"י שינוי אחר שיניח המעות בין בגדו לבשרו או במנעלו ומ"מ לכתחלה טוב יותר לתפור בכגרו מבעוד יום. וכן נוהגין להקל אם צריך לצאת אבל אם יוכל להיות יושב בבית ולא לצאת לא יצא חוץ לעירוב כשהוא לבוש בהבגד. במקום שא"צ לו ויוכל להניחם בבית יש להחמיר שלא ללבוש הבגד.

באיזה אופן מותר לצאת בסודר על כתפיו? יוצא אדם בסודר המקופל על כתפיו אעפ"י שאין נימא כרוכה לו על אצבעו ודוקא במקומות שדרך איזה אנשים לילך כן לפעמים. ואם אין הסודר חופה ראשו ורובו אסור לצאת בו אא"כ קשר שני ראשיו למטה מכתפיו זה עם זה אבל אם יש בהסודר שיעור כדי להפנות ראשו ורובו אז אף אם מקפלי על כתפיו שרי.

באיזה אופן מותר לחגור ב' חגורות? מותר לצאת בשבת בשני מלבושים זה ע"ג זה בין לצרכו בין לצורך חבירו אע"ג שאין לו שום הנאה בזה בין שהם שני חלוקים בין שהם שני סרבלים בין שהם שתי חגורות זו ע"ג זו ואפי' אין מלבוש מפסיק ביניהם. ויש אוסרים שתי חגורות זה על זה אא"כ מלבוש מפסיק ביניהם וכן ראוי לנהוג ע"כ שלא"ף מאנטי"ל שתפור בו המיינא אם רוצה לחגור חגורה על השלא"ף מאנטי"ל יתיר המיינו התפור בו ומ"מ לא הוי משאוי דבטל הוא לבגד אחרי שתפור בו, וכ"ש דאסור לחגור פאציילק"ע על החגורה דאין דרך לחגור בכך ואפילו בכרמלית ויש עצה שיחבר ראש הפאציילק"ע בראש החגורה בעניבה דאו יהיה נראה כחגורה ארוכה ויחגור גם בהפאציילק"ע ויכול לחגור את הפאציילק"ע ע"י הפסק מלבוש דהיינו אם החגורה היא למעלה יחגורה על המכנסים אבל אסור לקשור את המטפתת סביב הרגל שאינו דרך מלבוש כלל או יכרוך אותה סביב הצואר בדרך מלבוש. והיכא שנוהגין לחגור אונטער"ר גארטל ואיבע"ד גרטי"ל דהיינו התחתון אין נאה והשני נאה ועושיין כן שהוא טוב לחגור בשני על הראשון או שהשני הוא קצר שרי. ומה שנוהגות קצת נשים לחגור בחגורה ועוד חוגרין בחגורה על הבגד הרחב מלמטה ושע"י כך הוגבה בגד הרחב מן הארץ ועושיין כן שלא יתלכלך הבגד בעת שיש טיט ורפש ג"כ שרי. ומותר ללבוש שני כובעים זה על זה וכן שני אנפילאות.

מהו לצאת בשבת בכתי ידים? מותר לצאת בשבת בכתי ידים ויש מחמירין להצריך שיתפרם מע"ש בכתי ידים של מלבושיו או שיקשרם בהם בקשר של קיימא יפה וראוי לחוש לדבריו והיא מה שאנו קורין הענטשיך אבל מה שאנו קורין ארבי"ל שתוחב בו שתי ידיו שרי לכוב"ע וי"א דזה חמיר טפי שבקל נופל מידו ואתי לאתויי ד"א וראוי לחוש גם בזה. ועכשיו נהגו להקל ואף שאין למחות ביד המקילין מ"מ ראוי לכל בעל נפש להחמיר.

בגד שיש בו רצועות או לולאות האם מותר לצאת בו? כילה שיש בה רצועות שמוחתין אותה בהם מותר להתעטף בה ולצאת לרשות הרבים ומותר לצאת ברצועות התלויות באבנט אע"פ שאין המנעלים קשורים

בהם דלא חשיבי ובטלי אגב האבנט. אבל אם הם של משי חשיבי ולא בטלי ואסור אם אין המנעלים קשורים בהם ואם היו קשורים בהם מותר ככל גווני ואבנט שתלוי כשפתו כמו חוטיץ מוזהבים שרי. וה"ה לכל דבר שנפסק מן הבגד וראשו אחד מחובר כגון לולאות ואינו חשוב מותר לצאת בו ואם חשוב הוא אסור לצאת בו, ודוקא בשאין דעתו להשלים מצד השני כמו בציצית דאו אסור, וצריך לזהר כשנפסק

האם מותר לצאת בשני כובעים קמנים (יארמילקע"ס) זע"ז בשבת?
הגב בענינו...
Sponsored By: DollarPhone
זכות הלימוד

הלכתא דיומא
כל הזכות שמורות
ללימוד שלחן ערוך אורח
עם משנה ברורה
© מהדורת התשס"ג

דפי שיעורים וטיבלאות

משנה ברורה

מו סימן שא סעיף לב

עד סימן שא סעיף מו

#1

ט"ז אייר

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusByoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המפעל

קשר שני
ראשיו

נימא
כרוכה
לו על
אצבעו

סודר
המקופל
על כתפיו

מ"ב ס"ק קכ"ט
והיינו שהוא קצר ואין בו שיעור כדי
לחפות ראשו ורובו לכך צריך לקשור
שני ראשיו למטה מכתפיו והוי כמו
אבנט ושני אע"פ שקצרה אבל אם
יש בהסודר שיעור כדי לחפות ראשו
ורובו אז אף אם מקפלו על כתפיו
שרי ודרך לבישתו בכך

סימן ש"א - שו"ע סעיף לד
יוצא אדם בסודר המקופל על כתפיו
אעפ"י שאין נימא כרוכה לו על אצבעו
ואם אין הסודר חופה ראשו ורובו אסור
לצאת בו אא"כ קשר שני ראשיו למטה
מכתפיו זה עם זה

כובע גדול

כובע קטן

שו"ע סעיף לו
ומותר ללבוש שני כובעים זה
על זה

מ"ב ס"ק קל"ו
שכן דרכו בחול לשום כובע
גדול על גבי כובע קטן

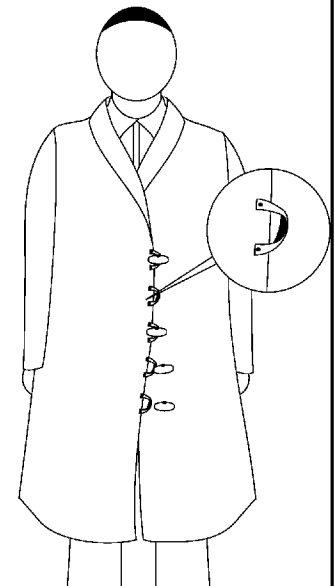

מ"ב ס"ק קל"ד

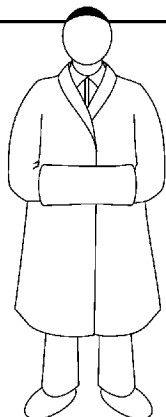
כתבו האחרונים דמה שנהגות קצת
נשים לחגור בחגורה ועוד חוגרין
בחגורה על הבגד הרחב מלמטה ושע"י
כך הוגבה בגד הרחב מן הארץ ועושין
כן שלא יתלכלך הבגד בעת שיש טיט
ורפש ג"כ שרי כיון שצורך הוא לכך:

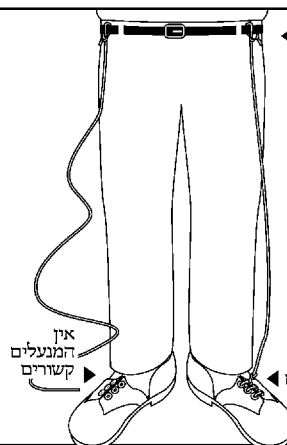
מ"ב ס"ק קל"ג
וכ"ש לחגור פאציילק"ע על
החגורה ראין דרך לחגור בכך

שו"ע סעיף ל"ט
והוא הדין לכל דבר שנפק מן
הבגד וראשו אחד מחבר, כגון
לולאות

מ"ב ס"ק קל"ט
גוואנטי"ש... אבל
מה שאנו קורין
ארבייל שתוחב בו
שתי ידי דעת
הט"ז דשרי לכו"ע
דבהאי שוב ליכא
למיחש שמא
יסירנה

ראש
השני
היה
קשר
באבנטו

לקשור
ראש
הרצועה
האחת
במנעלים

שו"ע סעיף ל"ט
הילכך מותר לצאת
ברצועות התלויות
באבנט אע"פ שאין
המנעלים קשורים
בהם, ולא חשיבי
ובטלי אגב האבנט

מ"ב ס"ק קמ"ז
שורכין היה לקשור
ראש הרצועה האחת
במנעלים ולמתוח
אותן למעלה, וראש
השני היה קשור
באבנטו.

דפי ציורים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שא סעיף לב

עד סימן שא סעיף מו

ט"ז אייר
#2 ■ מחזור שינה אחת ■

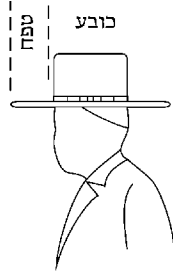
1 800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

ואסור להעתיקם בלי רשות

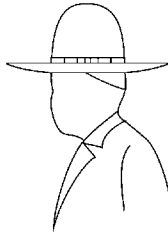
© מהגות המפעל

סימן ש"א - שו"ע סעיף מ
כובע שהוא מתפשט להלן מראשו טפח, אסור להניחו
בראשו אפילו בבית, משום אהל

מ"ב ס"ק קנא
שהוא מתפשט. ודוקא כשהיה השפה שהוציאה קשה
ביותר ואינו נכפף אז חשוב כמו אהל ואי לא"ה הרי הוא
כגלימא בעלמא -
ובשו"ע סעיף שאח"ז דמתיר כשהוא מהודק על ראשו
מיירי כשאינו קשה ונכפף או דמיירי כשאין בו רוחב טפח
בהשפה:

קאפעלוש

מ"ב ס"ק קנ"ב
וכובע שקורין בריטלי"ך בל"א אע"פ שמתפשט להלן
מהראש ברחבו טפח... - אחד כיון דאינו קשה ונכפף
למטה אין בו חשש איסור
- וכן אם השפה עשוי בשפוע ג"כ יש לצדד דלא מקרי
אהל באופן זה -

ובא"ר כתב דטעם העולם.. ולפ"ז אפילו בקאפעלו"ש
שהוא קשה ויהיה ברוחב השפה טפח ג"כ אין למחות
במקום שנהגין להקל אף שמסתמא נעשה שפה כזו לצל

שו"ע סעיף מא
לצאת בשבת בכובע שבראשו העשוי להגין מפני החמה,
יש מי שאסור משום דחיישינן שיגביהנו הרוח מראשו
ואתי לאתויי ד"א ברשות הרבים

מ"ב ס"ק קנג
העשוי להגין וכו'. לאפוקי סתם כובע שאדם נושא על
ראשו אין לחוש דייתי לאתויי ד"א דבודאי לא ילך בגילוי
הראש וזה הכובע מנהגן היה לשאתו מלמעלה על כובע
קטן

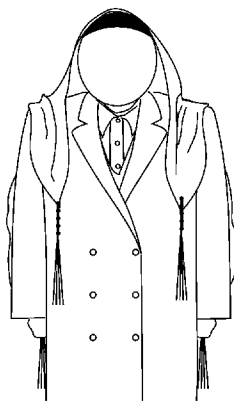
בריטליך

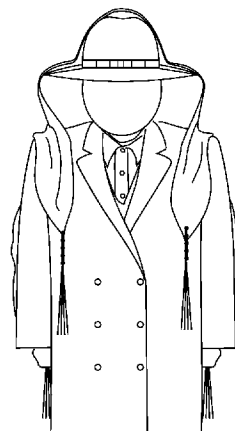
כובע להגין מהחמה

על הכובע
קטן

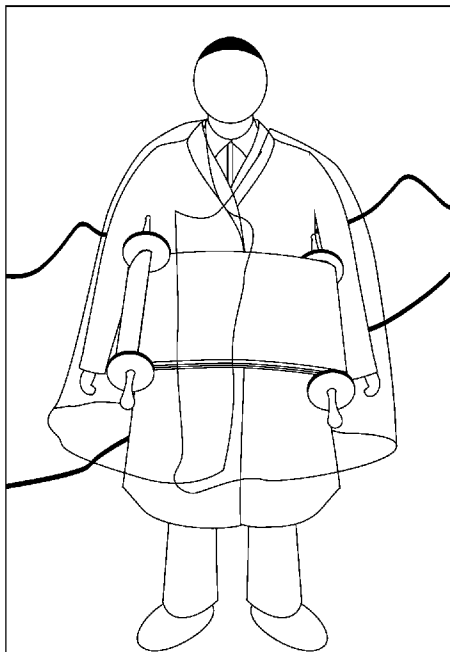

על הברייטי"ל

מ"ב ס"ק קנ"ב

יש נמנעים מלתת הטלית של מצוה על הברייטי"ל
בשבת, כדי שלא יהיה הטלית מכאן ומכאן כמו
דפנות וכו' ומזה נשתרבו היום המנהג שאין מכסין
ראשיהם בשבת בטלית בעת התפלה אפלו על
הכובע קטן, ואין לזה שום טעם וריח.

שו"ע סעיף מג
המוצא ספר תורה בשדה וכו' ואם היו
גשמים יורדים, מתעטף בעור וחוזר ומכסה
אותו ונכנס בו

לומד נכבד! - הננו בזה להבהיר
שהציורים אלו נעשו כפי הבנתנו
בדברי המשנה ברורה, - ואם דעת
הלומד נוטה אחרת ורואה איזה
שיגאה בהציורים, - או שיש לו
איזה הארה או הערה, נא שיואיל
בטובו להודיעינו מזה, ולזכות את
הרבים,
הגהות אלו יתקבלו אך ורק ע"י
המעק"ס

אם בדעת הקורא שצריכין לעשות
ציור על איזה דבר במקום שלא
עשנו ציור, נא להודיעינו גם מזה,
ואם ביכלתו לשלוח גם הציור
שחושב שצריך להיות שם, - ואי"ה
במהדורא הבא ירצג על מקומו,
ויזקף לזכותו.

ציורים אלו הם בפירוש לא לפסוק
מזה הלכה למעשה, ולא נעשה רק
להקל על הלומד בשעת לימודו
להבין דברי המשנה ברורה,
ולהלכה למעשה צריכין לעיין
בפנים המשנה ברורה,

ככל הכבוד, הנהלת המפעל

כל הזכויות שמורות
אסתר לוינסקי בל רשת
© מנהלת הסגל

מסנה ברורה מן סימן שא סעיף לב עד סימן שא סעיף מז

דפי סיכום

■ מוזכר שנה אחת ■

טז אייר

סימן ש"א

דיני באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ז'

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
לצאת במלבושים דיוק כשהופס קצתם בידו להגביהם	מותר להגביה קצת אם לבוש בהגד ומוציא ידיו מתוכה - ולהמיים אפילו כשאינו מוציא ידיו מתוכן מותר להגביה מעט שלא יתלכלך (שו"ע ל"א מ"ב ק"ח)	דאכתי נשאר עליו עצם הבגד דרך מלבוש - דעדיין דרך לבושה הוא (מ"ב ק"ז ק"ח)	אסור להגביה הרבה ולתתם תחת הזרוע (משא"כ להגביה בידו בלי שום קיפול) - הטי"ז מחמיר אפילו במלבושים שלנו שלא להגביהם אפילו קצת כדי שלא יתלכלך במקום שאין עירוב (מ"ב ק"ז באה"ט כ"ז שעה"צ קמ"ג)	דנעשה כמרוכ - (מ"ב ק"ז)
לצאת בממעוט הצרורים לו בסדינו או להיות לבוש בסדין זה	בבית מותר אם צריך לו לטוין - אפילו אינן צרורים - רק שהם מנקבים - וי"א רק כשצריך למעוט דהיינו שירא שלא יגנבו (רמ"א ל"ב מ"ב ק"ב)	כיון דהמנקבים אינם מקצה - דע"י שנקובים אין שם מוקצה עליהם דראוי לתלותו בצואר בתו לתכשיט ומשו"ה לא נעשה הסדין בסיס למעוט לאסור - דלשיטתם יש עדיין קצת שם מקצה עד שמיחדו לתלותו (מ"ב קכ"א שעה"צ קמ"ה קמ"ז)	אסור לצאת כך ואם הוציא חייב ובכלל זה כשיצא לחוץ במעוט הצרור לו בכיסו התחוב בבגדו (שו"ע ל"ב מ"ב ק"ט)	דרך הוצאה הוא - פשוט (מ"ב ק"ט שעה"צ קמ"ד)
לצאת במעוט או בכסף וזהב התפורים בבגדו מערב שבת או על ידי שינוי אחר שלא כדרך הוצאה או להיות לבוש בבית כבוד זה	רמ"א יש מתירין לצאת כך במקום פסידא שירא שיגולו ממנו אם יניחם בבית וכן נוהגין להקל אם צריך לצאת ומתירא לישב בבית כל היום - והיה אם לא תפרן מערב שבת מותר להוצאו על ידי שינוי אחר שלא כדרך הוצאה כגון בין בגדו לבשרו או בנעלו ומימי לכתחילה יותר טוב לתפרו מבעוד יום - ואפילו להמחבר אם הוציא כך פטור (רמ"א ל"ג מ"ב קכ"ב קכ"ד)	דלית בה אלא איסור מדרבנן דלאו דרך הוצאה וכל שכן בזמן הזה דלהרבה פוסקים לית לן רשה"י דאורייתא הקילו במקום פסידא דאם לא נתיר לו באופן זה יבוא לעבור על איסור תורה דיבוא לתפור בקרקע להטמין - דהוציאו שלא כדרך הוצאה (מ"ב קכ"ב קכ"ג)	להמחבר אסור גם בשינוי אפילו במקום פסידא אם אינם מנקבים - ולרמ"א לא יצא חוץ לעירוב כשהוא לבוש אם יכול להיות שומר בבית ולא לצאת - ובמקום שאין צריך לו ויכול להניחם בבית יש להחמיר ולא ללבשם כלל (שו"ע ל"ג באה"ל אס)	דלא בטלי לגבי בגד כמו שאר דבר התפור בתוך הבגד משום דחשיבים הם - דלא התירו אלא במקום פסידא - דחיישינן שמא יצא בו (שו"ע ל"ג מ"ב קכ"ז)
לצאת בסירר המקפל על כתפו	במקומות שדרך איזה אנשים לילך כן לפעמים אם יש בהסודר שיעור כדי לחפות ראשו ורובו - ולבאה"ל אפילו לרמב"ם מותר במקובל על כתפיו אפילו אינו חופה ראשו ורובו (שו"ע ל"ד מ"ב קכ"ז באה"ל ואס)	דכיון דדרך לבישתו כך בחול - לפי שהיה הדרך אז בזמנם ובמקומם ודרך לבישה הוא (מ"ב קכ"ז באה"ל ואס)	אם אין בו שעור כדי לחפות ראשו ורובו ולרמב"ם אם אינו נמשך על רוב גופו אסור לצאת בו אם אינו קשור שני ראשיו למטה מכתפיו זה עם זה - ולבאה"ל להרמב"ם אסור רק באופן שפושטו להתעטף בו גופו (שו"ע ל"ד שעה"צ קנ"ח באה"ל ואס)	לרש"י שלא יפלו לרמב"ם שיהא עליו שם בגד והיו כמו אבנט ושירי אף על פי שקצרה - דאז בעינן שיהא לבוש בו רוב גופו כמנהג המדינה בהבגד ההוא (מ"ב קכ"ט שעה"צ קס"ב באהל ואס)
לצאת לבוש בלבדים	אם אינם קשים מותר להביאם דרך עיטוף אפילו ברשות הרבים - וברמב"ם משמע רק אם היה גם דקים (שו"ע ל"ה מ"ב קל"א)	שחשוב בגד ודרך מלבוש - כמו בגדים (מ"ב קל"א)	לבדים הקשים אסור - וברמב"ם משמע אפילו אם הם דקין אסור (שו"ע ל"ה מ"ב קל"א)	שאינן דרך מלבוש והיו כמשוי - כיון שהוא קשה (מ"ב קל"א)
לצאת בשני מלבושים זה על גב זה - שני חגורות וכו'	מותר לצאת בין לצורכו בין לצורך חברו ומותר ללוש שני כובעים זה על זה וכן שני אנפלאות אם דרך כך בחול - י"א דמותר אפילו בשני חגורות זו על גב זו אפילו אין מלבוש מפסיק ביניהם - וכן אם המנהג לילך כך מותר אפילו להאוסרים וכן אם זה לצורך - ואפילו להאוסרים פטור הוצא בב' חגורות (שו"ע ל"ז מ"ב קל"ג קל"ד)	דאפילו שאין בו הנאה מותר דלא מחזי כמשוי דדרך מלבוש הוא דצריך ללוש אותן מפני הקור - כיון דמנהג או לצורך הולך כך - דאסור רק מדרבנן דדרך מלבוש הוא (מ"ב קל"ב קל"ג קל"ד)	יש אוסרים שתי חגורות זה על גב זה אם אין מלבוש מפסיק ביניהם (רמ"א ל"ז)	דס"ל דמה הנאה יש לו בשני חגורות ואין דרך לחגור כך ומשוי הוא (מ"ב קל"ג)
לצאת בפאצזיליע על ידי שיעשה חגורה	כשאין לו חגור אחר - או שיחברו לראש החגורה - או בהפסק מלבוש - או סביב הצואר בדרך מלבוש (שו"ע ל"ז מ"ב קל"ג)	שמותר לחגור בו לבד - דאז נראה כחגורה ארוכה ויחגור גם בפאצזיליע - שאז יש רק חגורה אחת לאותו מלבוש - דדרך מלבוש (מ"ב קל"ג)	לדעת האוסרים ב' חגורות כשיש לו כבר חגור אחד - ולח"א אסור בזה אפילו בכרמלית אפילו לדעת המתירין - וכן אסור לקשר אל המטפחת סביב הרגל (מ"ב קל"ג)	פשוט - דכיון דאין דרך לחגור בזה בחול מינכר לכל שמערים להוציאו - שאין דרך מלבוש כלל (מ"ב קל"ג)
לצאת חגור בחגירה על השל"ף מנאטי"ל שתפור בו המינא	מותר לצאת אם מתיר המינו דתפור בו ואפילו הכי לא הוי משאוי (מ"ב קל"ה)	דהמינא התפור בטיל הוא לבגד מאחר שתפור בו (מ"ב קל"ה)	אסור לצאת אם חגור בהמינא (חגורה) של השלאף מנאטי"ל (מ"ב קל"ה)	דכן ראוי לנהוג כמ"ד שאסור ב' חגורות משום דס"ל דהוי כמשאוי (מ"ב קל"ה)
לצאת בבתי ידיים הנקראים גואנטי"ש הענשיץ כשהוא על ידיו	י"א שמותר לצאת בהם - וכן נהגו כשכיון להקל - וי"א דמותר רק כשיתפרם או יקשרם בקשר של קיימא או יחברם בקרסים לבתי ידיים של מלבושיו (שו"ע ל"ז מ"ב קמ"א באה"ל יפה)	שהם מלבוש גמור שעשויין להגן מפני הקור - אפשר דלהרבה פוסקים אין לנו רשה"י מדאורייתא בזמן הזה - דאז ליכא למיחש שמא יוציאם בידיו (מ"ב קל"ח ק"מ קמ"א)	יש מי שמחמיר לצאת בהם אם אינם תפורים להבתי ידיים של מלבושיו או בקשר של קיימא יפה וראוי לכל בעל נפש להחמיר (שו"ע ל"ז מ"ב קמ"א)	דפעמים צריך למשמש בידיו להסיר ממנו כינה או פרעוש העוקצתו וחיישינן שמא ישכח ואתי לאתויי ד' אמות ברשות הרבים (מ"ב קל"ח)

כל החיות שמונות
ואחד להניחם בל רשח
© מוצנעת הספר

סימן ש"א

דינו באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ח'

טז אייר

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
לצאת בארבי"ל שתוחב בו שתי ידיו	לט"ז מותר אפילו להאוסרים בגואנטי"ש הענשי"ך הנ"ל (מ"ב קל"ט)	דליכא למיחש שמא יסירנה מידו דאף אם יעשה כך הרי לבוש ידיו השנית ולא מקרי משוי (מ"ב קל"ט)	י"א דזה המיר מגונטי"ש הענשי"ך הנ"ל ומחמירים שלא לצאת כך לפי מה שמחמיר השו"ע הנ"ל (מ"ב קל"ט)	שבקל נופל מידו ואתי לאתויי ד' אמות ועוד שרגילין לשאתו לפעמים כך ביד (מ"ב קל"ט)
לצאת בבתי ידים הנקראים גואנטי"ש הענשי"ך כשהוא תפורים או קשורים בבתי ידים אבל אינו לבוש בהם	לא"ר משמע שמותר - ולת"ש פטור (באה"ל שיתפרם)	דכון שקשר בקשר של קיימא מחוי כבתי יד ארוך ואין על זה שם משא - דמשום שתלויים על בתי ידיו הו"ל שלא כדרך הוצאה (באה"ל שיתפרם)	לט"ז אסור לצאת כך - והמציאו כך לט"ז חייב (באה"ל שיתפרם)	דמה מועיל מה שקשר דהא ודאי לא בטיל אגבה דבגד - דס"ל דהוי דרך הוצאה (באה"ל שיתפרם)
לצאת בטלית מצויצת בצפיצת	מותר לצאת עם טלית מצויצת כהלכתה - אעף על פי שאין בה תכלת (שו"ע ל"ח)	דהציצית נוי לבגד - דק"ל תכלת אין מעכב הלבן (מ"ב קמ"ה באה"ל בטלית)	אסור אם הטלית אינו מצויצת כהלכתה ואם יצא כן חייב בשביל ההוצאת החוטין (שו"ע ל"ח מ"ב קמ"ג)	מפני שהחוטין חשובים אצלו ודעתו עליהם עד שישלים ויעשהו צפיצת הלכך לא בטלי לבגד וי"א דחשובי משום חוטי מצוה (מ"ב קמ"ג באה"ל ודעתו)
לצאת בכילה שיש בה רצועות שמוחתין אותה בהם או באבנט שרצועות תלויות בה	מותר להתעטף ולצאת בה אם הרצועות אינם חשובים ולא אמרינן הרצועות לאו צורך עיטוף הוא ותוהו משאוי, וכן מותר באבנט אפילו אינם קושרים בהמנעלים - ואפילו חשובים מותר אם היה קשורים במנעלים וכדומה לתשמיש - או אם הרצועות נוי לבגד (שו"ע ל"ט מ"ב קמ"ו קמ"ח קמ"ט)	דאין הרצועות חשיבות ומבטלות אגב הכילה או האבנט - דאם הם קשורים היו בכלל תשמיש לבגד שמותר בכל גווני - כיון דנוי לבגד מותר (שו"ע ל"ט מ"ב קמ"ח קמ"ט)	אסור אם הרצועות אינם לניי הבגד והם חשובים כגון משל משי - או אפילו אינם חשובים אסור אם דעתו להשלים מצד השני ולתקנו (שו"ע ל"ט מ"ב ק"ג)	דחשיבי ולא בטלי - כהדין בחוטי צפיצת דחשיבים מפני שדעתו להשלים עליהם (מ"ב ק"ג)
לצאת או לילך בכובע שהוא מתפשט להלן מראשו	מותר אם לא היה השפה קשה ונכפף - או שהיה פחות מטפח אפילו היה קשה - וכן אם השפה בשפוע - ומותר אם לבשו מערב שבת - ויש מקומות שנהגו להקל בכלל אפילו טפח קשה ועשוי לצל (מ"ב קנ"א קנ"ב שעה"צ קפ"ד)	דאו לא חשוב כאהל - דהא מתכוין לכסות ראשו ולא לצל - דיש לצדד דלא מקרי אהל באופן זה - דלא נעשה האהל בשבת - דסומכין על רש"י דס"ל שאין אסור אהל בכלל בכובע כיון שהוא דרך לבישה (מ"ב קנ"ב שעה"צ קפ"ד קפ"ו)	אסור להניחו אפילו בביתו אם היה השפה שהוציאה קשה ביותר ואינו נכפף להלן מראשו טפח - ויש להחמיר כך במקום שלא נהגו להקל (שו"ע מ"ב קנ"א)	מפני אהל ארעי שאסר בדרבנן אפילו ליכא דפנות כיון שנעשה השפה לצל להגן מפני השמש - כדעת השולחן ערוך (מ"ב קנ"ב)
לחת הטלית של מצוה על הכובע	על כובע קטן בוודאי מותר וגם מצוה לכסות גם ראשו בעת התפילה ולא כהנהגים שלא לכסות ראשם בשבת בעת התפילה (מ"ב קנ"ב שעה"צ צ"א)	שאין במנהגם שום טעם וריח שהם לקחו מנהגם ממה שנמנעים מלתת הטלית על הכובע רחב (מ"ב קנ"ב)	יש שנמנעים מלתת הטלית על הכרייטיל (מ"ב קנ"ב)	כדי שלא יהיה הטלית מכאן ומכאן כמו דפנות (מ"ב קנ"ב)
לצאת בכובע שבראשו העשוי להגן מפני החמה	סתם כובע מותר - ואפילו הכובע למעלה על כובע קטן מותר אם הוא מהורק בראשו או שהוא עמוק שראשו נכנס לתוכו או שהוא קשור ברצועה תחת גרונו (שו"ע מ"א מ"ב קנ"ג)	דאין לחוש דייתי לאתויי ד"א דודאי לא ילך בגילוי ראש - דבהכי ליכא למיחש למידי (שו"ע מ"א מ"ב קנ"ג)	יש אסורים בכובע אם יש תחתיו כובע קטן אם אינו מהורק ואין ראשו נכנס בו ושאינו קשור ברצועה תחת גרונו לצאת כן לרש"י ולט"ז יש להחמיר אפילו חוץ לעירוב (שו"ע מ"א מ"ב קנ"ג קנ"ד)	דחיישינן שיגביהנו הרוח מראשו ואתי לאתויי ד' אמות בשרות הרבים (שו"ע מ"א)
המוצא תפילין בשבת במקום בויון שאינו משתמרין להכניסם בשבת	אם אין סכנה ויש בהם רצועות שניכר שהם תפילין ולא קמיעות - והם קשורות שיכול ללבשם - מכניסם זוג זוג דרך לבישה עד שיכניסן כולן - ואם הם הרבה וירא להחשיך מפני הלסטים מוליכבם פחות פחות מדי אמות או נותנים לחבירו וחבירו לחבירו עד שמגיע לחצר החיצונה - י"א דאפילו אשה מותר ללבשו (שו"ע מ"ב מ"ב קנ"ח)	דאם ליכא רצועות חיישינן שמא קמיעין הן דפעמים טרח אדם לעשות כמיע כעין תפילין - דבלי קשר אי אפשר ללבשו שגם עניבה פסול בתפילין אפילו אם יעשה כמין דל"ת ויר"ד נמולא הוי להו תפילין משוי אם יעשה שלא כמצותו - דאע"ג דקיי"ל שבת לאו זמן תפילין מ"מ לאו משוי כשהוא לבוש כדרך שהוא לובש בחול וגם ליכא בל תוסף כשאינו מתכוין לשם מצוה - דאין אסור לאשה להניחם בחול רק לכתחילה אין להניחם לא מקרי משוי (מ"ב קנ"ו קנ"ז קנ"ח)	אם יש סכנה שגזרו שלא להניחם וגם מתיירא להוליכו פחות מדי אמות מכסן והולך לו - וכן אם היה הרבה וזגות שאין אפשר להכניסם זוג זוג יחשיך עליהם עד הלילה ואו יביאם - וכן אם לא היה בהם רצועות בזמניהם אין צריך לשמךן - אבל בזמנו צריך לשמרם - י"א דאשה אסור להכניסם אפילו דרך מלבשו (שו"ע מ"ב מ"ב קנ"ו קנ"ח)	משום סכנה יניחם שם - כיון דממילא לא יספיק העת להכניסם לא ללבש כלל - דאו חיישינן שהם קמיעות - דבזמננו אינו מצוי לעשות קמיע כעין תפילין - כיון דאין דרך אשה ללבשו בחול הוי לה משוי לגבה (שו"ע מ"ב קנ"ו)
שחצא אשה בצפיצת בשבת	-	-	י"א דטלית שרגילים ללבשו רק למצוה אם יצאת כן חייבת (מ"ב קנ"ח)	דאין האשה רגילה לילך בטלית כזה הוי משוי לגבה (מ"ב קנ"ח)
המוצא ספר תורה בשבת במקום בויון שאינו משומר להכניסו בשבת	אם היו גשמים יורדים מתעטף בעורו וחוזר ומכסה אותו ע"י שחזור ומתעטף בבגדיו מלמעלה ונכנס בו (שו"ע מ"ג מ"ב ק"ס)	שזהו כבודה כדי שלא יתקלקל הספר תורה התיירו לו להתעטף בו שלא לתקלקל בגשמים (מ"ב ק"ס)	בשעת סכנה מניחו והולך לו ושלא בשעת הסכנה יושב ומשמרו ומחשיך עליו (שו"ע מ"ג)	מפני הסכנה להכניסו במצאי שבת (שו"ע מ"ג)

בסמרטוט.

באיזה אופן אסור לקפל כלים בשבת? מקפלים כלים בשבת לצורך שבת ללבושם בו ביום ודוקא באדם אחד [אבל לא בשני בני אדם ואם מקפל על הספסל דינו כמקפל בשנים] ובחדשים שעדיין לא נתכבסו ולבנים ואין לו להחליף [אבל אם יש לו להחליף בגד אחר לשבת אע"פ שאין יפה כזה לא התירו לו לקפלו וכ"ש אם אין דעתו ללבוש כלל בו ביום דאסור] ואם חסר אחד מאלו התנאים אסור, ולכן אסור לקפל הטלית אע"פ שמצות ציצית כל היום ויכול להתעטף בו מ"מ כיון שאין בדעתו להתעטף בו אסור אם לא במקום שנהגו להתעטף בטליתות במנחה, ומ"מ כיו"ט שחל בע"ש מותר לקפל טליתו כשפושטו אם היא חדשה ולבנה אף שאין דעתו ללבוש בו ביום והיינו כשעשה עירובי תבשילין דאל"ה הרי אסור לו להכין לצורך מחר וי"א דאף בלא הניח ע"ת שרי אם היא סמוכה לשבת. וי"א דלקפלו שלא כסדר קיפולו הראשון מותר בכל ענין ואפילו אין בו אחד מאלו הדי' פריטים ואפילו אין דעתו ללבוש בו ביום וכן ההלכה ומ"מ מי שרוצה להחמיר על עצמו שלא לקפל כלל ודאי עדיף. מציעין את המטות מלילי שבת לשבת ולכתחלה טוב יותר שיציע מע"ש אבל אין מציעין משבת למוצאי שבת ומ"מ אם המטה עומדת בביתו והוא דבר מגונה וביוזין לשבת שיעמוד כך מותר להציע.

מכבש האם מותר להתיר אותו בשבת? מכבש של בעל הבית מתירין אותו ליטול ממנו בגדים לצורך השבת אבל שלא לצורך שבת לא וה"ה דאין כובשין בו בגדים שהוא צורך חול, ושל אומן אסור מפני שהוא תחוב בחזקה והתרתו דומה לסתירה, ואם היה מותר המכבש קצת מע"ש י"א דאע"כ אסור להתיר כולו ולשמוט כליו משם ויש מקילין אבל אם היה מותר כולו לכו"ע מותר לשמוט כליו משם.

האם מותר לשפשף חלוק או סודר בשבת? חלוק לאחר כביסה הוא מתקשה ומשפשפים אותו בידים לרכבו מותר לעשותו בשבת שאינו מתכוין אלא לרכבו אבל אסור לגלגל ע"י כלי כמנהג וכן אסור לעשות קמטים בדברים המכובסים ע"י כלים העשויים לכך. אבל סודר אסור בין לשפשף מכפנים בין לשפשף מבחוץ מפני שמתכוין לצחצחו והוי כמלבן ואם מתכוין בחלוק לצחצחו אסור כמו בסודר. וכובעים של פשתן ושאר כלי פשתן דינן כסודר ומ"מ בחלוק מותר אפילו בשל פשתן.

טיט שעל רגלו באיזה אופן מותר לקנחו? טיט שעל רגלו או על מנעליו מקנחו בכותל אבל לא בקרקע דלמא אחי לאשוויי גומות, ודוקא בקניחו בכותל או בקורה אבל בגב סכין אסור והא דיש בחצר שלפני פתחי בתי כנסיות על הקרקע ברזל אחר והוא חד למעלה ושם מקנחין המנעלים קודם שיכנס בבהכ"נ אסור לעשות כן בשבת דוח דומה לגב הסכין ואסור לכו"ע ויש מחמירין אפילו היה הברזל על ורחב בראשו ולא היה לו חוד אלא יקנה בכותל או בקורה או בחידודי המדרגות אך אם הוא מקנה בנחת אין להחמיר בכ"ז ובפרט אם הטיט לח בודאי אין להחמיר. ויש אוסרין אף בכותל של אבנים ואין מקנחין אלא בקורה או ע"ג אבן או בכותל של עץ ויש מתירין בשניהם וה"ה דמותר להסירו במעט חרס הראוי לטלטל ובה לכו"ע שרי, ומ"מ אפילו לדידהו צריך לזהר כשמקנה בקרקע שלא יקנה במקום גומא. ולהלכה י"א דבדרבנן יש לסמוך על המקילין דמותר בשניהם וי"א דנכון להחמיר לאסור בשניהם, ובכותל בודאי יש לסמוך להתיר.

טיט שעל בגדו באיזה אופן מותר לקנחו? טיט שעל בגדו ואין חילוק בכל זה בין משי לפשתן ועמר משפשפו מכפנים שאוחזו הבגד בפנים נגד מקום הטיט ומשפשף זה בזה עד שנופל הטיט אבל לא בחוץ ומגררו בצפורן מבחוץ וה"ה דמותר לגררו בגב סכין ואפשר דאפילו בחודו. וי"א דה"מ לח אבל יבש אסור בין לגרר בין לכסס אפילו מכפנים וע"י א"י מותר. ודוקא ביש ממשות טיט על הבגד וכשהוא מגרד שם אז נופלים פרורי הטיט אבל אם אין שם אלא מראה הטיט והוא מגרד שם לבטל המראה מותר ומטעם זה יש להתיר למי שחלוק שלו מטונף קצת ואין שם ממשות צואה והוא יבש יוכל לגרר בצפורן ולהסיר המראה כדי שיתפלל בנקיות, ויש לעיין בזה אי יש בו משום מלבן, ופשוט דאינו מותר רק לגרר בצפורן או לכססו מכפנים אבל לכססו מבחוץ אסור בכל גווניו.

האם מותר לנגב בגדים השרוים במים? בגדים השרוים במים אפילו שריה מועטת אסור לנגבם סמוך לאש אפילו כשהוא לבוש בהם אם הוא עומד נגד החום במקום שהיד סולדת בהם וה"ה דאסור להניחן על התנור במקום שהיד סולדת בהם ומשום מראית העין אפילו בחמה אסור, ובמקום שאין היד סולדת בהם מותר לנגבן והוא שלא יניחם דרך שטיחה דאם שוטחם כדרכם אסור בכל גווניו. ואסור לטלטלם שמא יבא לידי סחיטה והוא שמקפיד על מימיו שאין רוצה שיהיה בהם מים אבל המטלניות ששרוים תמיד במים אין לחוש ומותר בטלטול, ודוקא כשנשרו במים מרובין אבל כשבא עליהם מים מועטים לא חיישינן שיבוא לידי סחיטה.

האם מותר להסתפג באלונטית בשבת? מסתפג אדם באלונטית אפילו כל גופו לאחר שרחץ את עצמו במים צוננים ומביאה בידו לתוך ביתו במקום שיש עירוב ולא חיישינן שמא יבא לסחוט, ובה"ז טוב להסתפג בדבר שאין מקפיד על מימיו וסתם אלונטית הוא דבר שאין מקפיד על מימיו. ואחר שהביאו לביתו והניחו על מקומו שוב אסור לטלטלו וי"א דסיפוג באלונטית לא מחשב אלא כמים מועטים ולא גזרו על טלטולו משום שיש יסחוט.

האם מותר לרחוץ ידיו בנהר בשבת? מותר לרחוץ ידיו בנהר בשבת ובלבד שלא יוציאם עם המים שעליהם חוץ לנהר ד"א אם שפת הים היא כרמלית ואם על שפתו היה ר"ה אסור להוציא ידיו מן הנהר ולחוץ אלא ינגבם מתחלה היטב זו בזו עד שיסורו המים כי הנהר הוא כרמלית ואסור להוציא מכרמלית לר"ה.

באיזה סמרטוטין שעל המכה מותר לצאת בשבת? יוצאים בפשתן סרוק ועמר מנופץ שבראשי בעלי חטטין אימתי בזמן שצבען וכרכן או שיצא בהם שעה אחת מבע"י ואם לא צבען ולא יצא אף לטלטלן אסור אך אם חושב מבעוד יום לצאת בהן מותר בטלטול. מותר לצאת במצנפת שתולים בצואר למי שיש לו מכה בידו או בזרועו וכן בסמרטוטין הכרוכים על היד או על האצבע שיש בו מכה וה"ה בכרוכים על המכה ממש, ובזה נחשב כמלבוש אפילו לא יצא בהן שעה אחת מבעוד יום.

איזה בגד אסור לנער בשבת? המנער טלית חדשה שלא נשתמש בה עדיין הרבה שעוד נראה בה חידושו שחורה [אבל חיורוי וסומקי לית לן בה] מן הטל שעליה חייב שהניעור יפה לה כמו כיבוס והוא שמקפיד עליה שלא ללבוש בלא נייעור אבל אם אין דרכו להקפיד ולבושו לפעמים בלי נייעור מותר לנער אף לכתחלה. וכ"ש שאסור לנער בגד שנשר במים או שירדו עליו גשמים ובה אין חילוק בין שחור לשאר צבעונים דהדרך להקפיד לנער בכל הבגדים. ודוקא בבגד חדש דמסתמא מקפיד עליו ואפילו אם הבגד ישן צריך לזהר מלנערו מן המים בחוץ בענין שיבוא לידי סחיטה באותו הניעור.

האם גם אבק אסור לנער מן הבגד? י"א דאסור לנער בגד מן האבק שעליו אם מקפיד עליו ודוקא בחדתי ובאוכמי אבל בעתיקי או בחיורוי וסומקי לית לן בה וטוב לחוש לדיבריו וי"א דמדרינא יש איסור בזה ומ"מ יש לסמוך להקל ע"י א"י ובפרט דאיכא לפעמים משום כבוד הבריות בזה. וטוב לזהר כשבא שחרית בשבת לכה"מ להניח כובעו ובגדיו במקום שימור כדי שלא יפלו לארץ ויעלו אבק עליהם ויבא לחילול שבת. אבל מותר להסיר הנוצות מן הבגד בשבת אפילו בחדש ומקפיד עליו.

איזה דברים אסור ללקוט מן הבגד בשבת? הלוקט יכולות שע"ג בגדים כגון אלו היבולות שבכלי הצמר הנשארים בהם מן האריגה וה"ה קשין וקסמין דקין שנארגו בבגד בלי מתכוין חייב משום מכה בפטיש והוא שיקפיד עליהם שמסירם בכונה כדי ליפות הבגד ולא

כמתעסק אע"פ שלא היה נמנע מללבושו אם לא היה מסירם, וה"ה דאסור להסיר השלל שעושיין החייטים בתחלת התפירה כדי לחבר התוכים, אבל אם הסירם דרך עסק פטור ויש אוסרין. המנער טלית חדשה שחורה כדי לנאותה ולהסיר הצהוב הלבן הנתלה בה כדרך שהאומנין עושין חייב משום מכה בפטיש ואם אינו מקפיד שאין כוונתו כדי ליפות מותר. ישב לו זרע פשתן או תבשיל על כסותו מותר לקפלו ואם הוא בגד חדש ושחור אינו מותר לקלפו רק באינו מקפיד ואם הוא לח מקנחו

להחזיר השטריימ"ל בשבת להקופסא שמונח בו כ"ה השבוע האם הוי כקיפול בגדים?

הגב בענינו...

Sponsored By: DollarPhone

זכות הלימוד

כל הזכויות שמורות
אוסף מחנכים מלידות
© מהדורת המחברת

דפי ציונים וטיבלאות

משנה ברורה

מן סימן שא סעיף מו

עד סימן שב סעיף ט

י"ז אייר

■ מחזור שינה אחת ■

1800 466-7593

www.HilchusDiyoma.org

כל הזכויות שמורות

ואסור להעתיקם בלי רשות
© מהגות המפעל

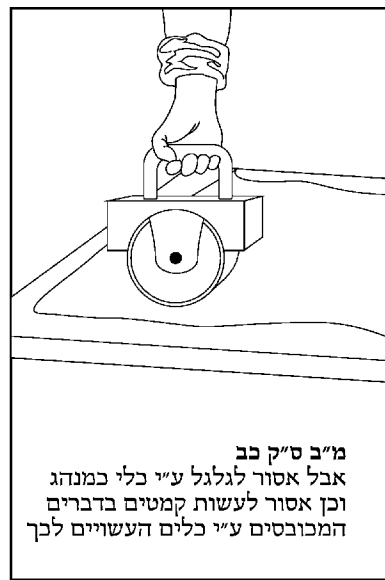
שו"ע סעיף ד
מכבש (הוא כלי שכובשין בו בגדים
אחר הכביסה, והם שתי לוחות זה
על זה והבגדים ביניהם

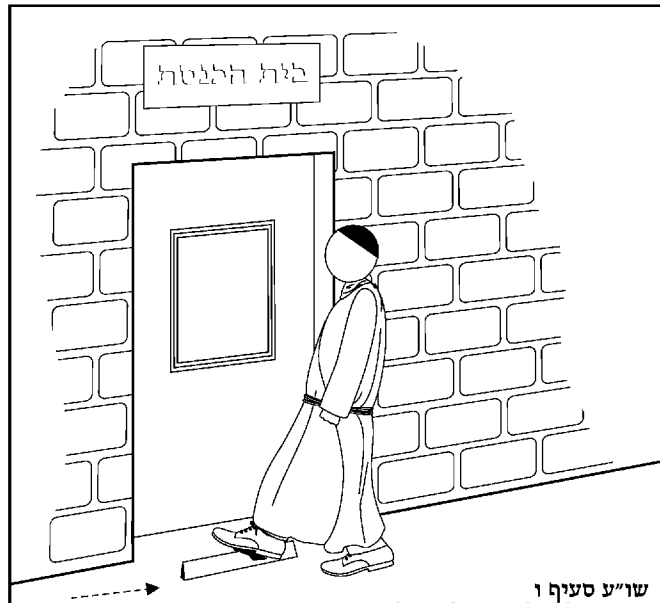
סימן ש"ב - מ"ב ס"ק ח'
דאסור להסיר השלל
[שקורין שטריגיוואנע] שעושין
החייטים בתחלת התפירה
כדי לחבר החתוכים

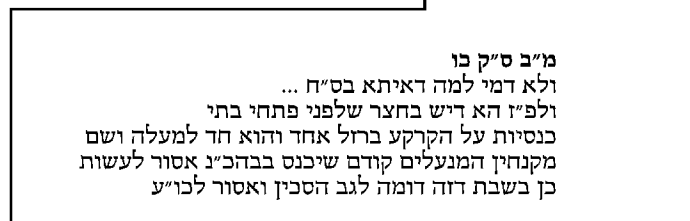
שו"ע סעיף נא
מותר לצאת במצנפת
שתולים בצואר למי שיש
לו מכה בידו או בזרועו

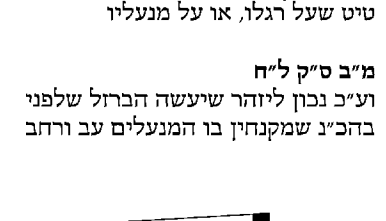
מ"ב ס"ק כב
אבל אסור לגלגל ע"י כלי כמנהג
וכן אסור לעשות קמטים בדברים
המכובסים ע"י כלים העשויים לכך

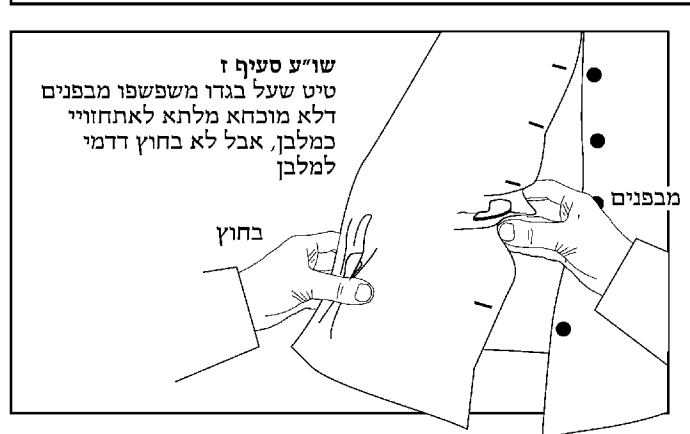
שו"ע סעיף ו
טיט שעל רגלו, או על מנעליו

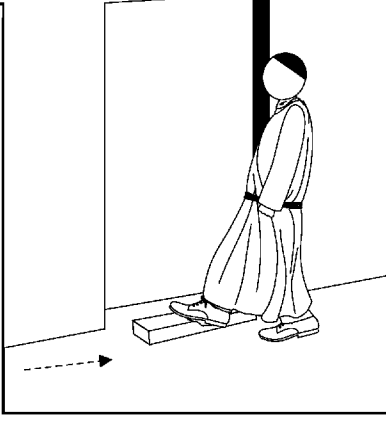
מ"ב ס"ק כו
ולא דמי למה דאיתא בס"ח ...
ולפי"ז הא דיש בחצר שלפני פתחי בתי
כנסיות על הקרקע ברזל אחד והוא חוד למעלה ושם
מקנחין המנעלים קודם שיכנסו בבהכ"נ אסור לעשות
כן בשבת דזה דומה לגב הסכין ואסור לכו"ע

מ"ב ס"ק ל"ח
וע"כ נכון ליהדר שיעשה הברזל שלפני
בהכ"נ שמקנחין בו המנעלים עב ורחב

שו"ע סעיף ז
טיט שעל בגדו משפשפו מבפנים
דלא מוכחא מלתא לאתחזווי
כמלבן, אבל לא בחוץ דדמי
למלבן

כל החיות שמונות
ואחד להנתיקם בלי רשח
© מתחלת תשס"ג

משנה ברורה מן סימן שא סעיף מז עד סימן שב סעיף ט

דפי סיכום

■ מחזור שינה אחת ■

יז אייר

סימן ש"א

דיני באיזה כלים מותר לצאת בשבת ואיזה מהם אסורים - חלק ט'

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
הבא להציל כליו מפני הרליקה	מותר ללבוש כל מה שיכול ללבוש ועוטף כל מה שיכול לעטוף ופרשט וחזור ולבוש ומציא (שו"ע מ"ד)	כיון דדרך מלבוש מותר (באה"ל לובש)	בסי' של"ד מביא המהבר יש חולקים ואוסרים יותר מפעם אחת (באה"ל ופושט)	-
לילך בגדים שנשרו במים	מותר לילך בהם ואינו חושש שמא יבא לידי סחיטה אפילו נשרו כליו לבד מותר ללבוש מתחילה ומהלך בהם (שו"ע מ"ה מ"ב קס"ב)	שלא אסרו על האדם הבגדים שלו שבא איתו (מ"ב קס"ב)	אם יש לו בגדים אחרים לא ילך בהם (מ"ב קס"ב)	דמביאר לקמן בהג"ה דבגדים השרויים במים אסור לטלטלם (שעה"צ ר"ג)
לשטוח כליו (בגדיו) לנגבם	יש מתירין לשטוחן אם נפלו מים מועטים עליהם - ומותר בגדים המלפפים בהם ותינוקות לשטוחן בביתו או בחצר - ואפשר אפילו אין עליהם צואה אם לא נשרה כולן במי רגלים - אם היה שטוח מערב שבת מותר להניחם ואינו חייב לסלקן (מ"ב קס"ג קס"ד)	דא ליכא למיחש שיחשדהו שכבסן - דכיון דיש עליהם צואת הקטן מוכה דלא כבסן וליכא חשדא - דהכל יודעין שדרך התנוקות להשתין - דעיקר החשד רק כששטוחן בשבת דאז יש רגלים לחשוד דכבסן היום (מ"ב קס"ג קס"ד)	אסור אפילו בחדרי חדרים שאין שם רואין - ויש אוסרין אפילו נפלו עליו מים מעוטים - וכשאסור אסור אפילו לשטוח מן הויעה (שו"ע מ"ה מ"ז מ"ב קס"ג)	דלא חלקו חכמים בתקנתן מפני מראית עין שלא יאמרו שכבסן בשבת - דס"ל דאין לחלק בזה (מ"ב קס"ה)
לשטוח אלונטית שהביאו בערב שבת לח מבית המרחץ	ישטוחו מבעוד יום - ואם צריך לו למחר לצורך שבת יש להקל לשטוחו בין השמשות בצנעה (מ"ב קס"ז שעה"צ ר"ו)	דמבעוד יום לא אסרו - ככל הרבנים שאסרו מדבריהם לא גזרו בין השמשות אם הוא דוחק (שו"ע מ"ה ס"י שמ"ב)	לא ימתין לשטוחו עד אחר השקיעה (מ"ב קס"ז)	דאסור לשטוחו לנגבו אפילו בחדרי חדרים כגיל (שו"ע מ"ה)
דברים שאסור משום מראית עין שיאסרו גם בחדרי חדרים	דברים שהיו אסור דרבנן אפילו למה שיסברו הרואים (מ"ב קס"ה)	דלא התמירו לאסור בזה כי אם בפרהסיא כיון שהוא רק מדרבנן (מ"ב קס"ה)	בדבר שיחשדהו הרואים שעשה איסור דאורייתא כגון כבוס (מ"ב קס"ה)	שבוה לא חלקו חכמים בתקנתן - (מ"ב קס"ה)
בגדים השרויים במים לנגבם סמוך לאש	מותר לנגבם ולהניחו במקום שאין היד סולדת בו באופן שפרשטו וצריך להניחו או כשאינו מקפיד על מימיו או כשיש רק מים מועטים (מ"ב ק"ע שעה"צ ר"ב)	דבמקום שאין היד סולדת ליכא חשש בישול או מלבן - דאל"כ אסור לטלטלו (מ"ב ק"ע רמ"א מ"ו)	לא ישטוח נגד התנור במקום שיד סולדת בו וה"ה דאסור על התנור במקום שיד סולדת בו - ואפילו במקום שאין היד סולדת אסור להניחו דרך שטיחה (שו"ע מ"ז מ"ב ק"ע)	דיש איסור תורה נגד האש משום מבשל ומשום מלבן דרך להתלבן על ידי התנור - דלשטוח כדרכו אסור בכל גווני משום מראית עין כג"ל (מ"ב קס"ט ק"ע)
לטלטל בגדים השרויים במים	מותר אם בא עליהם מים מועטים - וכן מטלניות ששרויים תמיד במים (מ"ב קע"א קע"ב)	דאז לא חיישינן שיבוא לידי סחיטה - דכיון דאינו מקפיד על מימיו אין ליחוש ומותר בטלטול (מ"ב קע"א קע"ב)	כשמקפיד על מימיו שאינו רוצה שיהיה בהם מים אסור לטלטלם אם נשרו במים מרובים (רמ"א מ"ו מ"ב קע"ב)	שמו יבא לידי סחיטה - (רמ"א מ"ו)
לילך בשבת במקום שיש מים	-	-	אסור לילך בשבת במקום שיוכל להחליק ולפול במים (רמ"א מ"ו)	שמו ינשרו כליו ויבוא לידי סחיטה (רמ"א מ"ו)
להסתמך אחר שרחץ - ולמסרו לבלגים	מותר באלונטית אפילו כל גופו אחר שרחץ בצונן ובכל דבר שאינו מקפיד על מימיו (שו"ע מ"ח מ"ב קע"ג קע"ד)	דלא חיישינן שמא יבוא לסחוט (שו"ע מ"ח)	בזמן הזה טוב שלא להסתמך בדבר שמקפיד על מימיו - ולא ימסרו לבלגים (שו"ע מ"ח מ"ב קע"ג)	שלא יבוא לידי סחיטה דהם חשודים על הסחיטה (שו"ע מ"ח)
לטלטל ולהביא אלונטית אחר שהסתמך בו	מותר להבאו לביתו ולא"ר מותר גם לטלטלו אחר שהביאו לביתו והניחו על מקום (מ"ב קע"ה)	למ"א כמו שהתירו ספוג שלא אפשר ולא"ר ס"ל דספוג באלונטית לא מחשב אלא כמים מועטים או דסתמו לא מקפיד על מימיו ולא גזרו על טלטולו שמא יסחוט (מ"ב קע"ה שעה"צ ר"ד)	למ"א אסור לטלטלו אחר שהביאו לביתו (מ"ב קע"ה)	דאסור לטלטל דבר השרוי במים ורק להביאו לביתו היתיר דלא אפשר בלי ספוג (מ"ב קע"ה)
לרחוץ ידיו בנהר בשבת ולהציאם מן הנהר	מותר לרחוץ ידיו בנהר בשבת וינגב ידיו היטב זו בזו עד שיסורו המים קודם שמוציאו לרחץ במקום שיש איסור להוציא (שו"ע מ"ט מ"ב קע"ז)	שלא להעביר או להוציא המים שעל ידיו (מ"ב קע"ז)	לא יוציאם עם המים שעליהם חוץ לנהר ד' אמות בכרמלית או לא יוציאם בכלל עם המים שעליהם אם על שפתי הנהר היה רשות הרבים (מ"ב קע"ז)	דאסור להעביר ד"א בכרמלית או להציא מכרמלית לרשה"ר (מ"ב קע"ז)
לצאת בפשתן סרוק וצמר מנופץ שבראשי בעלי חטטין ועושיין זה כדי שיהא נראה כשער על ראשו	מותר בזמן שצבען וכרכן - או שיצא בהם שעה אחת מבעוד יום י"א דמהני חושב או ישב בהם (שו"ע נ"י באה"ל א)	דאז נחשב כמלבוש - דגלי דעתה דלמלבוש קיימי (מ"ב קע"ה קע"ט)	אסור לצאת בהם אם לא צבען ולא יצא בהם שעה אחת מבעוד יום (מ"ב קע"ט)	משום מוקצה (מ"ב קע"ט)
לטלטל הנ"ל	מותר אפילו רק חשב מבעוד יום לצאת בהם וכ"ש צבען או יצא בהם או ישב בהן מבעוד יום (מ"ב קע"ט באה"ל א)	-	אסור לטלטלו אם לא צבען ולא יצא בהם מבעוד יום וגם לא חשב מבעוד יום לצאת בהם (מ"ב קע"ט)	משום מוקצה (מ"ב קע"ט)
לצאת במצנפת שהולך בצוואר למי שיש לו מכה בידו או בזרועו וכן במטרטוטין הכרוכים על היד או על האצבע ויש בו מכה וה"ה כרוכים על המכה	מותר לצאת בהם - ובמהבר משמע אפילו לא יצא בהם שעה אחת מבעוד יום - ולמעשה צ"ע להלכה (שו"ע נ"א מ"ב קפ"ב באה"ל הכרוכים)	שכל אלו אינם נחשבים אצלו כמשוי רק כתכשיט - דס"ל דרק לדברים שאסור בטלטול צריך שיצא שעה אחת מבעוד יום - דהמהבר סתם להקל (מ"ב קפ"ב באה"ל הכרוכים)	להג"ר א ולי"ז אסור אם לא שיצא בהם שעה אחת מבעוד יום - ובדאי אין להקל בזה (באה"ל הכרוכים)	דס"ל להג"ר א כיון שהזכיר כן בסעיף נ"י ס"ל הטעם דצריך שיצא בהם מבעוד יום משום התאנה - דזה שיתר רש"י רמב"ם רבינו יונה ר"ן והרשב"א (באה"ל כרוכים)

כל החיות שמונות
ואחד לחיותם בל רשח
© מנהלת הסגל

סימן ש"ב

דיני נקוי וקפול הבגדים בשבת - חלק א'

יז אייר

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
לנער טלית חדשה מן הטל שעליה וה"ה לקלוף זרע פשתן או תבשיל שנתייבש על בגד	מותר בטלית חזיר וסומקי אפילו דרכו להקפיד - ובחדשה ושחורה מותר בידוע שאינו מקפיד תמיד ולבשו פעמים בלי נייעור ואז מותר אפילו לנער לכתחילה (מ"ב ב' שו"ה הרב א')	דבחזיר וסומקי לא מינכר היפוי על ידי הנייעור - דביאנו מקפיד אינו מכבס (מ"ב ב')	אסור בטלית חדשה שחורה דמסתמא מקפיד עליה שלא ללבשו בלא נייעור - ואפשר דבחזיר וסומקי אסור אם דרכו להקפיד (שו"ע א' באה"ל עלה)	כשמקפיד עליה הנייעור יפה לה כמו כיבוס ובחדשה ושחורה מינכר היפוי על ידי הנייעור - דלא הותר בגמרא רק סתמא (שו"ע א' באה"ל עלה)
לנער טלית מהגשמים שירדו עליה	בגד ישן מותר לנערו בקל בענין שלא יבוא לידי סחיטה באותו נייעור (מ"ב ד')	דמסתמא אינו מקפיד דממילא לא יתקצר הבגד יותר מהמים (מ"ב ד')	אסור בגד חדש - בין בשחר בין בשאר צבעונים - ואפילו בגד ישן אסור לנערו בחזק בענין שיבוא לידי סחיטה באותו נייעור (רמ"א א' מ"ב ג' ד')	דבגן חדש מקפיד עליו שמתקצר על ידי מים - דביש מים מרובים הדרך להקפיד בכל הבגדים ויש בזה משום סחיטה - וידוע כשהבגד בלוע ממים הוא נסחט יפה על ידי הנייעור (מ"ב ג' ד')
לנער טלית מהשלג שעליה	מותר אם השלג עדיין לא נמס כלל - אך יזהר לנער בקל (באה"ל מן)	דהוא כעין נוצות דמותר משום דעומדין מלמעלה ולא נכנסין בתוכו - דאף אם יהיה נמס קצת ולא מינכר לא יפול כי אם ממשות השלג העומד מלמעלה (באה"ל מן)	אסור אם נמס השלג (באה"ל מן)	דאז דינו כטל (באה"ל מן)
לנער בגד בשביל אדם אחר שאינו מקפיד רק המנער מקפיד	אפשר דמותר (באה"ל והוא)	כיון דהבגד לא מתיפה לבעל הבגד לא השובה מלאכה (באה"ל והוא)	לכאורה יש לחמיר (באה"ל והוא)	כיון דלמנער הוי יפוי הוא עושה המלאכה (באה"ל והוא)
לנער בגד בשביל אדם אחר שמקפיד והמנער אינו מקפיד	אפשר דמותר (באה"ל והוא)	כיון דהמנער אינו מקפיד הוא עושה המלאכה (באה"ל והוא)	אפשר דאסור (באה"ל והוא)	כיון דהבגד מתיפה לבעל הבגד המקפיד חשיבי מלאכה (באה"ל והוא)
להסיר או לגרר תבשיל או טיט שעל בגדו	כשאינו מעביר הכתם לגמרי רק מגרר עובי הטיט מלמעלה כגון שעדיין לח - או כשאינו מקפיד ואם הוא לח מקנהו בסמרטוט או בחורי וסמקי (מ"ב י"א באה"ל עלה)	דאז לא הוי בכלל מלבן (באה"ל עלה)	אסור בגד חדש ושחור כשנתייבש על בגדו וכשקלפו ממילא עובר הכתם (מ"ב י' באה"ל עלה)	דאינו מותר רק באופן שמוותר נייעור בטלית דהיינו שלא בחדתי או באינו מקפיד (באה"ל עלה)
לנער בגד מן האבק שעליו	מותר בבגד עתיקי או בחורי וסומקי - או באינו מקפיד - ויש להקל בחדתי באוכמי ומקפיד ע"י אינו יהודי (מ"ב ה')	כמו שמוותר בטל שעליה - שאז הכל מותר - לסמוך על הדעה המתירין גם לישראל ובפרט דאיכא לפעמים כבוד הבריות (מ"ב ה')	יש אוסרים ביד וכ"ש בכלי אם מקפיד דוקא בחדתי ובאוכמי ולרמ"א יש לחוש לדבריהם - וי"א דאסור מדינא - ואפילו לדעת המתירין אסור לכסכס ולשפשף את הבגד להסיר ממנו הכתמים כדי ליפתור בכל הבגדים (רמ"א א' מ"ב ה' ו' באה"ל יש)	ש"ס' דהגמרא במנער טליתו בשבת חייב מיירי מהעפר שנבלע בו - דהרבה ראשונים סברי כנ"ל - דלא גרע מכסכסו סודרא (מ"ב ה' ו' באה"ל יש)
להניח כובעו ובגדיו כשבא (שחרית) לבית המדרש הגדר בגד חדש	יניחו במקום שמור (מ"ב ו')	שלא יפלו לארץ ויעלו אבק עליהם ויבוא לחילול שבת (מ"ב ו')		שאין יודעין עד כמה נקרא חדש משום שאין אנו בקיאין (באה"ל לחוש)
להסיר הנוצות מן הבגד או לנער ולהפריש מן הקוצים	מותר להסירו אפילו מבגד חדש ולפי המנהג מותר רק ביד - והי"ה דמותר לנער ולהפריש מן הקוצים אף דנכנסין בתוך עומק הבגד אפילו בגד חדש (רמ"א א' שעה"צ ט' באה"ל ועיין)	שאין זה דומה לליבון כיון שאין הנוצות תחובין בתוכו כמו המים והעפר אלא עומדים מלמעלה - דאינו בכלל תקון מנא שאינו מלאכה חשובה שאומנן עושין בעת גמר הבגד (מ"ב ז' שעה"צ ט')	אסור להסירם על ידי מכברת העשויה מקסמים דקים - וכיום נוהגין לאסור אפילו במכברת העשויה משערות - ולהספר הזכרונות אסור אפילו ביד (שעה"צ ט' באה"ל ועיין)	כדי שלא ישברו - דחשבו כמו נייעור מן האבק (שעה"צ ט' באה"ל ועיין)
ללקוט יבולות שעל גבי בגדים הנשארים מן האריגה וה"ה קשין וקסמן דקין שנארגו כבגדים כלי מתכונן	פטור אם הסירם דרך עסק דהיינו במתעסק (שו"ע ב')		חייב אם הסירם בכונה כדי ליפות בגד אפילו לא היה נמנע מללבשו אם לא היה מסירם וי"א דתלוי אם היה נמנע מללבשו מחמת זה - וי"א דאסור אפילו אינו מקפיד - וכשאסור אסור אפילו ביבלת אחד ונשאר עוד (מ"ב י' ו"א שעה"צ י"א באה"ל הלוקט)	דכל העושה דבר שעל ידי זה נגמר המלאכה חייב משום מכה בפטיש שכן דרך האומן להכות בפטיש על ידי הכלי אחר שנגמרה להשות עקמימותה - דהחייב מכה בפטיש אפילו עושה מקצת מגמור הכלי (שו"ע ב' מ"ב ט' באה"ל הלוקט)
להסיר השלל שקורין שטריגוואנ"ע שעושין החייטים בתחילת התפירה כדי לחבר החתוכים			אסור להסירן ואפשר דחויב נמי יש בזה (מ"ב ח')	שדרך האומנן להסיר בעת גמר מלאכה (מ"ב ח')

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיק בלי רשות
© מוציאת לאור

סימון ש"ב

דיני נקוי וקפול הבגדים בשבת - חלק ב'

יז אייר

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
לנער טלית חדשה שחורה להסיר צהוב הלבן הנתלה בה כדרך שהאומנץ עושין	מותר אם אינו מקפיד שאינו מתכוון ליפותו (מ"ב יז)		אסור וחייב אם מקפיד - וצריך להחמיר אם מתכוון ליפות שהוא חשוב כמקפיד (מ"ב יז)	משום מכה בפטיש - שאפשר דמקרי מקפיד לכן לכתחילה יש להחמיר משום דספיקא דאורייתא (מ"ב יז שעה"צ י"ב)
לקבל בגדים בשבת כסדר קיפולו הראשון	מותר לצורך שבת - וללבשם בו ביום - ודוקא באדם אחד - ודוקא בחישים שעדיין לא נתכבסו - ודוקא לבנים - ודוקא שאין לו להחליף כלל - לבגד שבת אחר (ש"ע ג' שעה"צ י"ז)	דאם אין מקפלים רגילים שמתקמטים - - שכל שלא נתכבסו הם קשים ואין ממהרין לקמט ואינו חשוב הקיפול תיקון- דבצבועים הקיפול מתקן יותר - דאם יש לו לא התירו לו לקפלו - דבגד חול לא חשוב יש לו להחליף דכ"ע יש להם בגדי חול (מ"ב י"ב ט"ז י"ז שעה"צ י"ז)	אסור אם חסר אחד מהתנאים הנ"ל דהיינו כשאינו לצורך שבאו או בשני בני אדם - או על הספסל - ובאינם חרשים - ובצבועים - וביש לו להחליף אפילו שאינו יפה כזה (כ"ש אם אין דעתו ללבשו בו ביום (ש"ע ג' מ"ב י"ד י"ז)	כיון שאינו צורך שבת לא התירו לו - דבשנים מתפשטין הקמטים ונראה כמתקן - דיינו כמקפל בשני בני אדם - דאז הקיפול חשוב תיקון דממהרין לקמט - דבצבועים הקיפול מתקן יותר (מ"ב י"ג י"ד ט"ז ט"ז)
לקפל טליתו אחר שהתעטף בו בשחרית	במקום שנוהגו להתעטף בטלית במנחה (מ"ב י"ג)	דחשוב צורך שבת (מ"ב י"ג)	מקום שאין דעתו להתעטף בו ביום (מ"ב י"ג)	דאף על פי שמצות ציצית כל היום ויכול להתעטף בו כיון שאין דעתו להתעטף לא חשוב צורך שבת (מ"ב י"ג)
לקפל טליתו יום טוב שחל בשבת	כשעשה עירובי תבשילין מותר לקפלו כשפשטו אם הוא חדשה ולבנה אף שאין דעתו ללבשו בו ביום - ולרע"א מותר אפילו בלי עירוב אם הוא סמוכה לשבת (מ"ב י"ז)	דאז מותר להכין מיו"ט לשבת -	אם לא עשה ערובי תבשילין אסור (מ"ב י"ז)	דאזי אסור לו להכין לצורך מחור (לשבת) (מ"ב י"ז)
לקפל טליתו שלא כסדר קיפולו הראשון	יש אומרים שמוותר בכל ענין ואפילו אין דעתו ללבשו היום וכן הסכימו האחרונים לדינא (ש"ע ג' מ"ב י"ח י"ט)	שאינן לקפול זה שום קיום ואין כאן מתקן כלל (מ"ב י"ח)	וראי עדיף להחמיר על עצמו שלא לקפל כלל אם ליכא הדי' תנאים הנ"ל (מ"ב י"ט שעה"צ כ"א)	
להציע המטות	מותר מלילי שבת לשבת כדי לישן עליהם או להסב עליהם - ובתוספתא כתב דמותר אפילו להציע עשר מטות - ולכתחילה טוב יותר להציע מערב שבת (מ"ב י"ט שעה"צ כ"ג)	שצורך שבת - שאם ירצה מיסב באחת מהן - (שעה"צ כ"ב)	אין מציעין משבת למוצאי שבת - אם אין המטה מונח במקום בויון (מ"ב י"ט)	- דבמקום בויון צורך שבת להציע (מ"ב י"ט)
ליטול בגדים מהמכבש (כלי שכובשין בו בגדים אחר הכבישה) או לכבש שם בגדים	מותר ליטול ממכבש של בעל הבית לצורך שבת - ויש מתירין אפילו ממכבש אומן אם היה מותר קצת מערב שבת ולכו"ע מותר אם היה המכבש מותר מערב שבת לגמרי (ש"ע ד' מ"ב כ"א)	שאינו תחוב בו בחוקה - דשלא לצורך שבת אסור - שאינו דומה לסתירה (מ"ב כ')	אסור ליטול ממכבש של אומן וי"א אפילו היה מותר המכבש קצת מערב שבת - ואסור לכבש בגדיו בשבת (מ"ב כ' כ"א)	מפני שהוא תחוב בחוקה והתירתו דומה לסתירה - שהוא צורך חול (ש"ע ד' מ"ב כ"א)
לשפשף בגדים אחר הכביסה	חלוק בתם מותר אפילו הם מפשתן (ש"ע ה' מ"ב כ"ד)	שאינו מתכוון אלא לרככו כיון שהוא מלבוש תחתון ואינו נראה מבהיך מסתמא מתכוין לרככו (מ"ב כ"ד)	סידור משמע מש"ע אפילו אינו מפשתן אסור בין לשפשף בפנים בין לשפשף מבהיך - וי"א רק מפשתן - או כובעים ושאר כלי פשתן שהם קשים אחר רחיצתן - וכן אם מכון בחלוק לצחצחו (מ"ב כ"ג באו"ל דינן)	מפני שמכוון לצחצחו והוי כמלבן - דהוא מקפיד על ליבונו והזרז של סודר יותר מכתונת - דיינו כסודר - כיון דמכוון אסור כבסודר (ש"ע ה' מ"ב כ"ה)
לגלגל או לעשות קמטים בבגדיו			אסור לגלגל על כלי כמנהג או לעשות קמטים בדברים המכבסים על ידי כליים העשויים לכך אפילו בחלוק (מ"ב כ"ב)	
לקנח הטיט שעל רגלו או על מנעליו	יש מתירין לקנחו בכותל - ויש מתירין אפילו בקרקע - ולכו"ע מותר לקנח על קורה או אבן שאינו מתנדנד או בכותל של עץ - ומותר במנעט חרס הראוי לטלטל - ולקנח בנחת אין להחמיר בכל זה ובפרט אם הטיט לח - ולהלכה ה"ט מותר בין בכותל בין בקרקע ולמ"ב מותר בכותל - ולפרמ"ג מעל רגלו אפילו יבש - וכן לרחוץ הטיט שעל רגליו יחף ולא היו כגבול (ש"ע ו' מ"ב כ"ז כ"ח כ"ט שעה"צ ל"ה באו"ל א')	דאין הכרח שיהיה ממוחק על ידי זה - דס"ל דלמותר על הבנין לא חיישינן דבנין חקלאה הוא וגם לא חיישינן לשמה יקנח במקום הגומא וישונה - דלא שייך בזה החשש דממוחק העור - דבנחת והטיט יש לסמוך על המ"ד בלא לירא ממוקה - לט"ז כיון דמידי דרבנן אולינן לקולא ולמ"א שכן דעת רוב הראשונים - ולפרמ"ג מעל רגלו מותר משום צערא דגופא - דכלאחר יד הוא ובמקום צערא לא גורי (מ"ב כ"ז כ"ח שעה"צ ל"ד באו"ל א')	יש אסורים גם בכותל של אבנים - ולכו"ע אסור לקנח בקרקע במקום גומא - או לקנחו על הברזל שחד למעלה - והמ"א מחמיר אפילו הברזל עב ורחב בראשו ולא היה לו חד (ש"ע ו' מ"ב כ"ו כ"ח)	דמחזי כמוסף על הבנין ומחוקי - שעל ידי זה ישונה - דדומה לגב הסכין - דס"ל דלא גרע מגב הסכין (מ"ב כ"ז כ"ח)

כל הזכויות שמורות
אחד לחינתקס בל ושות'
© מנהלת הספרייה

סימן ש"ב

דיני נקוי וקפול הבגדים בשבת - חלק ג'

יז אייר

האופן / הדין	מותר - פטור	הטעם	אסור - חייב	הטעם
לשפשף בגד במקום שיש שם טיט	מותר לשפשפו מבפנים להסיר רק הטיט (ש"ע ז')	דלא מוכחא מילתא לאתחזייה כמלבן וכונתו רק להסיר הטיט ורושם הליכלוך עדיין נשאר עליו (ש"ע ז' שעה"צ מ"א)	אסור לשפשפו מבחוץ אפילו שאינו מלבן ממש - ויש אסורים בטיט יבש - ובמקום שאסור אסור בכל מיני בגדים (ש"ע ז' באה"ל ט"ט)	דמי למלבן שמתניפה הבגד על ידי זה ואינו מלבן ממש דאין נותן עליו מים - דס"ל דהוי טוחן - דבגד המלוכלך בטיט אסור בכל הבגדים (מ"ב ל"ג באה"ל ט"ט)
לגרר טיט שעל בגדו כשיש ממשות טיט על הבגד	מותר אפילו מבחוץ בצפרנו או בגד סכין ואפשר דמותר אפילו בחדו של סכין - י"א דמותר רק בטיט לח - ועל ידי אינו יהודי מותר ביבש אפילו למי"ד שאסורו (ש"ע ז' מ"ב ל"ד)	דזה לא נהשב ליתן - דביבש יש טוחן - דהוי מלאכה שאינו צריך לגופה ומשום כבוד הבריות שלא ילך בבגדים מלוכלכים מותר דהוי שבות דשבות (ש"ע ז' שעה"צ מ"ד)	יש אסורים דבטיט יבש אסור (ש"ע ז')	דהוי טוחן אפילו הוי מלאכה שאינה צריכה לגופה על כל פנים איסורא מיהא איכא לכ"ע (מ"ב ל"ז)
לגרר טיט שעל הבגד כשאין שם רק מראה הטיט ומגרר לבטל המראה	לטי"ז מותר וכן מתיר במטונף בצואה יבש קצת ואין שם ממש כדי שיתפלל בנקיות (מ"ב ל"ז)	דאין זה דומה לטוחן (מ"ב ל"ז)	להמ"ב צ"ע ואפשר דגם חייב יש - ואפילו לטי"ז אסור לכסס מבחוץ (מ"ב ל"ז באה"ל דהוי)	דנהי דמשום טוחן ליכא הרי על כל פנים מכון בזה ליפות הבגד ולצחצחו שלא ישרא עליו שום רושם לכלוך והוי כמלבן - בני"ל דמי למלבן ולא עדיף מטיט לח דגם שם לא שייך טוחן ואפ"ה אסור (מ"ב ל"ז שעה"צ מ"ז)
לגרר מנעל	בכותל - ויש מתירין בטיט לח אפילו בסכין או בצפרון והבאה"ל מתיר ביש עוד צד היתר כמו בכותל או בנחת אפילו לדעת המחמירין (מ"ב כ"ח לי"ח באה"ל אי"ן)	דאין הכרח שיהיה ממוחק על ידי זה - דס"ל בלח אין בו תיקון כ"כ וכשאין עושין בלח בחוק ליכא למיחש לממוחק (מ"ב כ"ז באה"ל אי"ן)	אסור לגררו בסכין או בצפרון בין חדש בין ישן - אפילו כונתו רק להסיר הטיט - ויש אסורים אפילו בלח (ש"ע ח' ל"ז באה"ל אי"ן)	שקולף העור והוי ממוחק - דפסיק רישא הוא - דלטעם ממוחק אין חילוק (ש"ע ח' מ"ב ל"ז באה"ל אי"ן)
לקנח ולעשות הברזל שלפני הבית הכנסת לקנח בו המונעלים	נכון לעשות הברזל עב שיהיה מותר לקנח המונעלים עליו (מ"ב ל"ח)	דאז דמי לקנחו בכותל	לא יעשה אותו חד ממלעלה דאז אסור לכ"ע לקנח בו המונעלים (מ"ב כ"ז לי"ח)	דדמי לגב הסכין דאסור לכ"ע (מ"ב כ"ז)
ליתן מים על גבי מנעל	מותר ליתן כדי לשכשכו בלבד דהיינו ליתן מים עד שיכלה הליכלוך - ובע"ז מותר לכ"ע אפילו לשפשף (ש"ע ט' מ"ב מ"א)	דאף דשייך בו כובס מ"מ שרייתו אין זה כביסו רק במכסס ממש - דאין בו חשש כובס (מ"ב מ"א מ"ה)	אסור ליתן כדי לכבסו וגם חייב עליו דהיינו כשמשפשף צידו זה על זה או חופף הרבה במקום הליכלוך ולהרבה פוסקים אסור אפילו רק בכובס בעלמא (ש"ע ט' מ"א מ"א באה"ל זח)	דכבוס שייך אף בעורות אם הוא כובס גמור (מ"ב מ"ב)
מלאכת מלבן	-	-	שייך בין בצמר בין בפשתן ובכל שאר מנינים שדרכו להתלבן כל דבר שדרך הצמר והפשתן להתלבן ע"ז - וכן מה שמניחין חתיכת פשתן לאחר אריגתו בחמה וזורק עליו מים כדי שתתלבן - ושיעורו בחוט ארך ד"ט (מ"ב ל"ט)	דהוא מאבות מלאכות - דגם זה בכלל מלבן - (מ"ב ל"ט)
כיבוס	י"א דלא שייך בעורות קשין - ובעורות רכין לא שייך בשרייתו לבד (מ"ב ל"ט)	דבעורות לא מקרי כיבוס עד שיהיה כבוד גמור (מ"ב ל"ט)	י"א דשייך גם בעורות קשין ולכ"ע אם הוא דרך כיבוס - גמור - ובבגדים בין לבנים בין צבעונים חייב בשרייתן לבד - אפילו ליתן מים מעטין במכוון לכבסו אסור (מ"ב ל"ט מ"ז)	דהוי תולדת מלבן - דק"ל דשרייתן במים זו היא כבוסן והוי בכלל מלבן - (מ"ב ל"ט)
בהכלל שרייתן הוא כבוס	י"א דאם אין שום ליכלוך אפילו הושחר מחמת לבושה פטור - אבל אסור - אפילו למי"ד שאסור כשאין שם ליכלוך י"א דאם נטל ידיו במים ומקנחן במפה אפילו הטפה המפה ע"ז לא שייך שרייתו היא כביסו - ואפילו מים מרובים אם אינו מקפיד על מימיו (מ"ב ל"ט מ"ז)	דס"ל דלא מקרי כיבוס על ידי שרייתן לבד - מרבנן גזירה שיבא לידי סחיטה - דדרך ליכלוך - דאז לא גזרינן לסחיטה (מ"ב ל"ט מ"ז)	י"א אפילו אין עליהם כלוך כלל אם הוא דרך כיבוס - ויש לחוש לדיעה זו - ויש מהממירין אפילו דרך ליכלוך אם היה המים מרובים (מ"ב ל"ט מ"ה)	דאמרינן שרייתן היא כיבוסן - ליהוש בשל תורה - דס"ל אפ"ה אמרינן שרייתו זה כבוסו דחשש שמא יסחוט (מ"ב ל"ט מ"ז מ"ח באה"ל שיש)
סחיטה	לרמב"ם פטור על סחיטת עור (באה"ל אסור)	דס"ל סחיטה אינו שייך רק בדבר שהוא רק ביותר	שייך אפילו בגד שאין בו ליכלוך (מ"ב ל"ט)	תולדות ממלאכת מלבן שהסחיטה היא מצרכי כיבוס (מ"ב ל"ט)
לקנח ידיו במפה אחר הרחיצה	מדינא מותר וכן כתב הרמ"א - ולקנח במים מועטים כמו שמצוי על ידי ספוג הידים מותר אפילו במפה שמקפיד על מימיו (רמ"א י' מ"ב נ"א)	דס"ל דלא אמרינן שריית בגד זהו כיבוסו כפי יכולתו קודם שיקנחם במפה - ואסור לנגבם בדבר שדרך להקפיד בחול על מימיו הבלועים בו (ש"ע י' מ"ב נ"א)	טוב לנגבם בכח זו בזה ולהסיר מהם המים כפי יכולתו קודם שיקנחם במפה - ואסור לנגבם בדבר שדרך להקפיד בחול על מימיו הבלועים בו (ש"ע י' מ"ב נ"א)	כדי לצאת גם דעת היש מהממירין דס"ל בכל גזוני שרייתו זו היא כיבוסו אף שהוא דרך לכלוך בהרבה מים וכיון דאין אנו בקיאין איזה מקרי מעט לכך כתבו דמנהג כשר שיינגב ידיו בכח - מטעם שמא יבוא לידי סחיטה (מ"ב נ"א)